

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน การใช้ภาษาในการสื่อสารของมนุษย์โลก ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะแค่ภาษาแม่ของตนเท่านั้น มนุษย์ส่วนใหญ่ยังคงใช้ภาษาอื่นที่นอกเหนือจากภาษาแม่ของตน ซึ่งเรียกว่า “ภาษาที่สอง” ในการสื่อสารอีกด้วย โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เนื่องจากโลกปัจจุบันเป็นยุคแห่งการติดต่อสื่อสารข้ามประเทศ ไม่ว่าจะด้วยจุดประสงค์ทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา หรือการทูตระหว่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมที่กล่าวมานั้น มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาใดภาษาหนึ่งเป็นสื่อกลางในการติดต่อสื่อสาร หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน เพื่อให้ “ผู้สื่อสาร” และ “ผู้รับสาร” บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย

นอกจากภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นภาษาสากลที่ใช้สื่อสารระหว่างมนุษย์ซึ่งมาจากหลากหลายประเทศในโลกแล้ว ยังมีภาษาอื่น ๆ ซึ่งมีความสำคัญแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับว่าจะมองความสำคัญในแง่ใด ตัวอย่างเช่น หากจะกล่าวถึงภาษาที่มีจำนวนคนใช้มากที่สุดในโลก คงจะเป็นภาษาจีน เนื่องจากประเทศจีนเป็นประเทศที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่ไพศาลและมีประชากรมากที่สุดในโลก หรือหากพิจารณาภาษาที่มีกลุ่มประเทศในอาณาบริเวณใกล้เคียงใช้ร่วมกัน คงจะเป็นภาษาฝรั่งเศส แต่ถ้ามองภาษาในด้านของประเทศที่มีบทบาทต่อประชาคมโลกทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์กับประเทศไทยมายาวนานกว่า 100 ปี คงจะเป็นประเทศญี่ปุ่น ดังนั้นภาษาญี่ปุ่นจึงค่อนข้างเป็นที่สนใจของชาวต่างชาติมากขึ้นในขณะนี้ รวมถึงประเทศไทยด้วย

จากการสำรวจสถิติของประเทศที่มีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นทั่วโลกโดยมูลนิธิญี่ปุ่น (Japan Foundation, 2003) ปรากฏว่า มีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในต่างประเทศ 127 ประเทศ จำนวน 2,350,000 คน และประเทศที่มีผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นมาก 10 อันดับแรกคือ เกาหลีใต้, จีน, ออสเตรเลีย, อเมริกา, ไต้หวัน, อินโดนีเซีย, ไทย, นิวซีแลนด์, แคนาดา และบราซิล จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้ทราบว่า มีผู้สนใจเรียนภาษาญี่ปุ่นมากขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งประเทศไทยมีจำนวนผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็นอันดับที่เจ็ด มีจำนวนผู้เรียนทั้งหมดประมาณ 54,884 คน

อย่างไรก็ตาม ในการเรียนภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทยนั้น มักประสบปัญหาต่างๆ ในการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกใช้คำบางคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาก

ซึ่งอาจใช้แทนกันได้ในบางกรณี หรืออาจใช้แทนกันไม่ได้เลย หากผู้เรียนไม่ระมัดระวังก็อาจจะใช้ปะปนกันได้ ดังนั้นการเลือกสรรคำมาใช้ให้เหมาะสมจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้จักความหมายและการใช้คำนั้นๆ ให้ดี ตัวอย่างของคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันในภาษาญี่ปุ่น เช่น

(1) X san wa hokuro ga aru.

Xさんはほくろがある。

(Kikuchi, 2000)

คุณเอ็กซ์มีไฝ

(2) Watashi wa jibun no heya o motte iru.

私は自分の部屋を持っている。

(Morita, 1989)

ฉันมีห้องเป็นของตนเอง

จากประโยคตัวอย่าง (1) และ (2) กริยาที่ใช้ทั้งสองประโยค เป็นกริยาที่แสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่น (Shoyuu no doushi) แต่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้วจะใช้คำว่า “มี” ทั้งสองประโยค ดังนั้น ผู้วิจัยคิดว่าปัญหาดังกล่าว อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนในการเลือกใช้คำ เนื่องจากคำทั้งสอง เป็นคำที่มีความหมายเหมือนหรือคล้ายคลึงกัน

จากประสบการณ์ของผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนภาษาญี่ปุ่นประสพด้วยตนเองคือ เคยมีผู้เรียนถามผู้วิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ว่าใช้แตกต่างกันอย่างไร เนื่องจากเมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้ว ส่วนใหญ่จะใช้คำว่า “มี” เหมือนกันทั้งสองคำ เมื่อมีผู้เรียนถามเช่นนั้น ผู้วิจัยจึงตอบว่าคำกริยาทั้งสองสามารถใช้แทนกันได้ทุกกรณี ไม่มีความแตกต่างกันเลย คำอธิบายลักษณะนี้เป็นคำอธิบายที่ผู้วิจัยได้รับมาเช่นเดียวกันเมื่อยังศึกษาภาษาญี่ปุ่นอยู่ในมหาวิทยาลัย ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้ผู้เรียนที่ผู้วิจัยสอนใช้ทั้งคำกริยา aru และ motsu ในกรณีที่ต้องการสื่อสารเป็นภาษาญี่ปุ่นว่า พวกเขาครอบครองสิ่งใด และจากการสอบถามผู้เรียนชาวไทยเบื้องต้น ผู้วิจัยพบว่า ผู้เรียนชาวไทยส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเลือกใช้คำกริยาดังกล่าวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ผู้เรียนชาวไทยส่วนหนึ่งเกิดความสับสนในการแปลเป็นภาษาญี่ปุ่น เนื่องจากกริยาดังกล่าวเมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้วส่วนใหญ่จะใช้คำว่า “มี” แต่จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสอบถามชาวญี่ปุ่นที่ผู้วิจัยรู้จักปรากฏว่า การใช้คำกริยาแสดงการครอบครองดังกล่าว แท้ที่จริงแล้วไม่สามารถใช้แทนกันได้ทุกกรณีดังที่ผู้วิจัยเข้าใจ หากศึกษาอย่างละเอียดแล้วจะพบว่า เกณฑ์ในการใช้คำกริยาดังกล่าวมีความแตกต่างกัน

นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังได้ทำการสำรวจตำราเรียนชั้นต้นของผู้เรียนชาวไทย จำนวน 17 ชุด (ดูภาคผนวกประกอบ) เพื่อตรวจสอบว่าตำราเรียนดังกล่าว มีคำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้

คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ไว้อย่างไร ผลจากการสำรวจปรากฏว่า มีตำราเพียง 7 เล่มเท่านั้นที่เขียนอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้ดังกล่าวไว้ (ดูคำอธิบายของแต่ละเล่มในบทที่ 4 เรื่อง ผลการวิจัย) ในส่วนของคำกริยา aru ตำราเรียนส่วนใหญ่จะเน้นอธิบายในกรณีที่ทำให้ความหมายแสดงสภาพการมีอยู่ (Sonzai no doushi) มากกว่ากรณีที่แสดงการครอบครอง ในส่วนของกริยา motsu นั้น มีตำราเรียนเพียง 2 เล่มเท่านั้นที่เขียนอธิบายวิธีการใช้ไว้ จากผลการสำรวจดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ตำราเรียนชั้นต้นส่วนใหญ่ไม่เน้นอธิบายวิธีการใช้คำกริยาดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้เองอาจส่งผลกระทบต่อผู้เรียนชาวไทยไม่สามารถเลือกใช้คำกริยาทั้งสองได้อย่างถูกต้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสำรวจตำราเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเกณฑ์ และความสามารถในการใช้ของผู้เรียนชาวไทยเกี่ยวกับคำกริยา ดังกล่าว การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะสามารถนำผลการศึกษาวินิจฉัยไปเป็นข้อมูลและเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นให้แก่ผู้เรียนชาวไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ 2 ประการดังนี้

1. เพื่อศึกษาเกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นและนำเกณฑ์ดังกล่าวมาสรุปเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย
2. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้คำกริยาดังกล่าวของผู้เรียนชาวไทย

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผู้เรียนชาวไทยไม่สามารถเลือกใช้คำกริยาแสดงการครอบครองระหว่าง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากไม่มีคำอธิบายเกี่ยวกับเกณฑ์ในการใช้ไว้อย่างชัดเจนในตำราเรียนชั้นต้น

1.4 ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะคำกริยาแสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่น aru และ motsu เท่านั้น ไม่ศึกษาคำกริยา suru และ shoyuusuru ซึ่งถือเป็นคำกริยาแสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่นเช่นกัน

2. การศึกษาความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย ศึกษาโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย
3. ประโยคตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถาม เป็นประโยคตัวอย่างที่รวบรวมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเท่านั้น (ดูภาคผนวกประกอบ)
4. ประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยคือ นักศึกษาชาวไทยที่กำลังศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอกอยู่ในประเทศไทย

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการวิจัยโดยสรุปเป็น 8 ขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 สร้างกรอบความคิดของการทำวิจัยโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นตอนที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ขั้นตอนที่ 3 เก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้สร้างเครื่องมือในการวิจัย
- ขั้นตอนที่ 4 สร้างเครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสอบถามความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย
- ขั้นตอนที่ 5 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ญี่ปุ่นและอาจารย์ที่ปรึกษาชาวไทยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาญี่ปุ่นตรวจสอบความถูกต้องและนำแบบสอบถามมาแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำไปใช้จริง
- ขั้นตอนที่ 6 เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์
- ขั้นตอนที่ 7 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม
- ขั้นตอนที่ 8 สรุป อภิปรายผล และเขียนรายงานการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เข้าใจเกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่น aru และ motsu
2. ทราบความสามารถในการใช้คำกริยาดังกล่าวของผู้เรียนชาวไทย
3. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นในหัวข้อคำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu เพื่อให้ผู้เรียนชาวไทยสามารถใช้คำกริยาดังกล่าวได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

1.7 ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ผู้วิจัยกำหนดการพิมพ์คำภาษาญี่ปุ่น และคำภาษาอังกฤษด้วยตัวหนาและขีดเส้นใต้ เฉพาะคำที่ต้องการเน้นเท่านั้น นอกนั้นพิมพ์ด้วยตัวอักษรปกติ
2. คำศัพท์เฉพาะที่ปรากฏในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำกับภาษาญี่ปุ่นโดยเขียนเป็นอักษรโรมัน เฉพาะกรณีที่ปรากฏเป็นครั้งแรกเท่านั้น หากปรากฏคำเหล่านั้นอีกในครั้งต่อไป ผู้วิจัยใช้คำที่ถอดความเป็นภาษาไทยแล้ว
3. คำแปลภาษาไทยของประโยคตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้ เป็นคำแปลที่แปลโดยผู้วิจัย ซึ่งได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ชาวไทยผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว เนื่องจากเอกสารและงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเป็นเอกสารภาษาญี่ปุ่นทั้งหมด ยังไม่มีผู้ใดนำมาแปลเป็นภาษาไทย

1.8 นิยามคำศัพท์

เนื่องจากในงานวิจัยมีศัพท์เฉพาะปรากฏอยู่หลายคำ ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงขอนิยามคำศัพท์เฉพาะดังกล่าวในงานวิจัยดังนี้

1. คำกริยาแสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่น 「所有の動詞」 (Shoyuu no doushi) คือ คำกริยาที่ใช้กล่าวแสดงถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสิ่งนั้นเป็นของผู้ครอบครอง โดยไม่จำกัดระยะเวลาในการครอบครอง ซึ่งสิ่งที่ครอบครองอาจไม่ได้มีอยู่ ณ สถานที่นั้น ในตอนที่กล่าวถึงก็ได้ ในกรณีนี้ ไม่รวมถึงกรณีที่กล่าวถึงการถือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่ในมือ
2. สิ่งธรรมดา 「普通所有物」 (Futsuu Shoyuubutsu) คือ สิ่งที่คนธรรมดาทั่วไปไม่ว่าใครก็สามารถมีได้เป็นเรื่องปกติ เช่น ตา ศีรษะ ขา น้ำหนักตัว หรือส่วนสูง เป็นต้น
3. สิ่งที่ไม่ธรรมดา 「非普通所有物」 (Hifutsuu Shoyouubutsu) คือ สิ่งที่คนธรรมดาทั่วไปไม่สามารถมีได้ทุกคน เช่น ไข่ ผมหาว สิว หรือบุคลิกลักษณะ เป็นต้น

1.9 สัญลักษณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

- * กรณีอยู่หน้าประโยค หมายถึงประโยคนั้นๆไม่เป็นที่ยอมรับ หรือไม่เป็นธรรมชาติ
- ? กรณีอยู่หน้าประโยค หมายถึงประโยคนั้นๆไม่เหมาะสม หรือฟังแล้วรู้สึกไม่เป็นธรรมชาติ ระดับของความไม่เหมาะสมขึ้นอยู่กับจำนวนของเครื่องหมาย

1.10 ระบบการถอดอักษรภาษาญี่ปุ่นเป็นอักษรโรมัน

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ถ่ายทอดภาษาญี่ปุ่นเป็นตัวอักษรโดยใช้วิธีแสดงเสียงอ่านด้วยตัวอักษรโรมัน (Roomaji) ตามระบบการอ่านแบบ Hepburn ซึ่งภาษาญี่ปุ่นเรียกว่าระบบ Hebon shiki โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1

แสดงระบบการถอดตัวอักษรญี่ปุ่นที่แทนเสียงพยัญชนะและสระเป็นอักษรโรมัน

a あ (ア)	i い (イ)	u う (ウ)	e え (エ)	o お (オ)
ka か (カ)	ki き (キ)	ku く (ク)	ke け (ケ)	ko こ (コ)
sa さ (サ)	shi し (シ)	su す (ス)	se せ (セ)	so そ (ソ)
ta た (タ)	chi ち (チ)	tsu つ (ツ)	te て (テ)	to と (ト)
na な (ナ)	ni に (ニ)	nu ぬ (ヌ)	ne ね (ネ)	no の (ノ)
ha は (ハ)	hi ひ (ヒ)	fu ふ (フ)	he へ (ヘ)	ho ほ (ホ)
ma ま (マ)	mi み (ミ)	mu む (ム)	me め (メ)	mo も (モ)
ya や (ヤ)		yu ゆ (ユ)		yo よ (ヨ)
ra ら (ラ)	ri り (リ)	ru る (ル)	re れ (レ)	ro ろ (ロ)
wa わ (ワ)				o を (ヲ)
n ん (ン)				
ga が (ガ)	gi ぎ (ギ)	gu ぐ (グ)	ge げ (ゲ)	go ご (ゴ)
za ざ (ザ)	ji じ (ジ)	zu ず (ズ)	ze ぜ (ゼ)	zo ぞ (ゾ)
da だ (ダ)	ji ぢ (ヂ)	zu づ (ヅ)	de で (デ)	do ど (ド)
ba ば (バ)	bi び (ビ)	bu ぶ (ブ)	be べ (ベ)	bo ぼ (ボ)
pa ぱ (パ)	pi ぴ (ピ)	pu ぷ (プ)	pe ぺ (ペ)	po ぽ (ポ)

อนึ่ง เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการออกเสียงพยัญชนะ n (ん) ซึ่งออกเสียงได้มากกว่า 1 เสียงนั้น ใช้วิธีการถอดเสียงดังนี้

1. กรณีพยางค์ตามหลังเสียง n (ん) เป็นพยัญชนะ b, m, p เสียง n (ん) จะถอดเสียงเป็น m เช่น なんべい = nambei ぶんぼう = bumpou

2. กรณีพยางค์ตามหลังเสียง n (ん) เป็นเสียงพยัญชนะ t, d, n, r, z เสียง n (ん) จะถอดเสียงเป็น n เช่น んたい = rentai けんどう = kendou

สำหรับกรณีพยางค์ซึ่งตามหลังเสียง n (ん) เป็นเสียงสระผู้วิจัยใช้เครื่องหมาย ‘ คั่น
ระหว่างพยางค์คูนั่นๆ เช่น gen' in, fun' iki ฯลฯ

ตารางที่ 2

แสดงระบบการถอดตัวอักษรญี่ปุ่นที่แทนเสียงควบระหว่างพยัญชนะ กับสระ ya, yu, yo
เป็นอักษรโรมัน

kya	きゃ (キヤ)	kyu	きゅ (キユ)	kyo	きょ (キョ)
sha	しゃ (シヤ)	shu	しゅ (シユ)	sho	しょ (ショ)
cha	ちゃ (チャ)	chu	ちゅ (チュ)	cho	ちょ (チョ)
nya	にゃ (ニヤ)	nyu	にゅ (ニユ)	nyo	にょ (ニョ)
hya	ひゃ (ヒヤ)	hyu	ひゅ (ヒユ)	hyo	ひょ (ヒョ)
mya	みゃ (ミヤ)	myu	みゅ (ミユ)	myo	みょ (ミョ)
rya	りゃ (リヤ)	ryu	りゅ (リュ)	ryo	りょ (リョ)
gya	ぎゃ (ギヤ)	gyu	ぎゅ (ギユ)	gyo	ぎょ (ギョ)
ja	じゃ (ジャ)	ju	じゅ (ジュ)	jo	じょ (ジョ)
bya	びゃ (ビヤ)	byu	びゅ (ビユ)	byo	びょ (ビョ)
pya	ぴゃ (ピヤ)	pyu	ぴゅ (ピユ)	pyo	ぴょ (ピョ)

ระบบการถอดตัวอักษรญี่ปุ่นที่แทนเสียงยาวเป็นอักษรโรมัน

การถอดเสียงภาษาญี่ปุ่นที่เป็นเสียงยาวเป็นอักษรโรมัน ใช้การเขียนสระตัวนั้นซ้ำอีก
1 ตัว ยกเว้นสระ e เขียนเป็น ee หรือ ei และสระ o เมื่อเป็นเสียงยาวเขียนเป็น oo หรือ ou

ระบบการถอดตัวอักษรญี่ปุ่นที่แทนเสียงกักเป็นอักษรโรมัน

การถอดเสียงภาษาญี่ปุ่นที่เป็นเสียงกักโดยการใช้ tsu ตัวเล็กเป็นตัวสระกักจะซ้อน
พยัญชนะตามตัวแรกของพยัญชนะหลัง เช่น kitto, iss honi เป็นต้น ยกเว้นในกรณีที่ปรากฏหน้า
chi จะใช้ t แทน เช่น kotchi

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนวนแสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่น มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงประวัติศาสตร์มายาวนาน คินซุอิ (Kinsui, 2003) กล่าวว่า ในภาษาญี่ปุ่นโบราณ สำนวนแสดงการครอบครอง ไม่ได้มีแค่คำว่า aru เท่านั้น แต่ยังมีคำว่า motsu ด้วย ซึ่งคำทั้งสองนี้ กว่าจะมีวิธีการใช้มาถึงดังเช่นในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงในเชิงประวัติศาสตร์มาเหมือนกัน โดยชาวญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะใช้คำว่า aru เป็นหลัก ในการกล่าวแสดงการครอบครอง ส่วนในภาษาอังกฤษจะใช้คำว่า have ซึ่งตรงกับคำว่า motsu ในภาษาญี่ปุ่น แต่ในความเป็นจริงแล้ว สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu ซึ่งคำทั้งสองคำนี้ เป็นคำที่มีความหมายเหมือนกันมาก ตัวอย่างเช่น

(1) a. Kare wa ooki-na ie ga aru.

b. Kare wa ooki-na ie o motte iru.

a. 彼は大きな家がある。 (Sawada, 2003)

b. 彼は大きな家を持っている。

เขามีบ้านหลังใหญ่

(2) a. Ano koudou niwa juuyouna imi ga aru.

b. Ano koudou wa juuyouna imi o motte iru.

a. あの行動には重要な意味がある。 (Kinsui, 2003)

b. あの行動は重要な意味を持っている。

การกระทำนั้นมีความหมายสำคัญ

คินซุอิ ยังกล่าวต่ออีกว่า สำนวนแสดงการครอบครองในสมัยเก่า คำว่า ari ซึ่งเป็นการเขียนแบบเก่าของ aru ได้ปรากฏออกมาให้เห็นโดยทั่วไปอย่างอิสระ ซึ่งมีตัวอย่างให้เห็นมากมายในมันโยชู ส่วนกริยา motsu ก็เช่นเดียวกัน มีการกล่าวถึงในมันโยชู ในฐานะที่เป็นข้อมูลทางด้านตัวอักษรที่เก่าแก่ที่สุดชนิดหนึ่งในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งก็มีตัวอย่างให้เห็นมากมายเช่นกัน กล่าวโดยสรุปก็คือ ตั้งแต่ระยะแรกที่หลักฐานทางด้านภาษาญี่ปุ่นปรากฏออกมาให้เห็นก็พบว่าการใช้ motsu ในสำนวนแสดงการครอบครองตั้งแต่แรกอยู่แล้ว และหากพิจารณาให้ถี่ถ้วนแล้วจะพบว่า ประธานของคำกริยา motsu ที่ปรากฏออกมาในข้อมูลทางด้านภาษาสมัยก่อนช่วงเอโดะส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งมีชีวิต ส่วนประธานที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิตจะมีน้อยมาก แต่ภาษาในปัจจุบัน ประธานของคำกริยา motsu ซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิตก็ปรากฏออกมาให้เห็นมากเช่นกัน

การเปลี่ยนแปลงเชิงประวัติศาสตร์ของคำกริยา aru มีต้นแบบมาจากความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่กับสิ่งที่มีอยู่ จนกลายมาเป็นความสัมพันธ์ของจำนวนที่แสดงการครอบครองแบบต่างๆ ในปัจจุบัน ส่วนคำกริยา motsu มีประวัติศาสตร์เริ่มต้นมาจากกรณีที่ทำให้ความหมายว่าถืออยู่ในมือ จนถึงสมัยเอโดะได้ขยายเงื่อนไขในการใช้ต่อไปเป็นกรณีที่ทำให้ความหมายถึงการครอบครองในกรณีต่างๆ ดังเช่นปัจจุบัน ดังนั้น จึงสามารถกล่าวได้ว่าคำกริยา motsu มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบในการใช้จากเชิงรูปธรรมเป็นนามธรรม

จากประวัติศาสตร์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสามารถนำมาใช้อ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงกฎเกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครองทั้งสองดังกล่าว โดยแบ่งออกเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ครอบครอง (Shoyuusha)
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ครอบครอง (Shoyuubutsu)
- 2.3 เกณฑ์ในการใช้ aru
- 2.4 เกณฑ์ในการใช้ motsu
- 2.5 เกณฑ์ในการเลือกใช้ aru และ motsu

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้ครอบครอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปรากฏว่า มีผู้ที่กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับผู้ครอบครองไว้ดังนี้

ฮาราสาวา (Harasawa, 1991) ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยในการใช้คำกริยา motsu โดยยึดเกณฑ์ที่ว่า ผู้ครอบครองเป็นสิ่งมีชีวิต (ikimono) และสิ่งที่ครอบครองเป็นสิ่งไม่มีชีวิต (Museibutsu) โดยกำหนดคำว่า doutai ขึ้นมาใหม่ แทนคำว่า ikimono และคำว่า seitai ขึ้นมาแทนคำว่า museibutsu โดยใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ เพื่อนำมาอธิบายว่าจำนวนแสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่นนั้น ผู้ครอบครองไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งมีชีวิตเสมอไป อาจเป็นสิ่งไม่มีชีวิตก็ได้ เนื่องจากการยอมรับว่าสิ่งใดเป็น doutai หรือ seitai ขึ้นอยู่กับการรับรู้โดยสัญชาตญาณของผู้สนทนา ไม่สามารถอธิบายได้อย่างง่ายดายโดยใช้หลักการและเหตุผล นอกจากนั้น ยังขึ้นอยู่กับบริบทในประโยค คำศัพท์ที่ใช้ เบื้องหลังทางด้านภาษาของผู้พูด และปัจจัยอื่นๆ อีกมากมายซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความคิดของผู้พูด คำว่า doutai ในที่นี้หมายถึง สิ่งที่ถูกยอมรับว่ามี ความตั้งใจหรือเจตจำนง และคำว่า seitai หมายถึง สิ่งที่ถูกยอมรับว่าไม่มีความตั้งใจหรือเจตจำนง

คำจำกัดความของ doutai และ seitai ดังกล่าว ตรงกับความสัมพันธ์ของ ikimono และ museibutsu แต่ก็ใช้ว่าจะเหมือนกันเลยเสียทีเดียว เนื่องจากคำจำกัดความของ ikimono

และ museibutsu นั้น เป็นการให้คำจำกัดความโดยใช้หลักการวิเคราะห์ทางด้านชีววิทยา เป็นการจำกัดความที่แน่นอนโดยปราศจากความคิดในมุมมองของตนเองหรือมุมมองของผู้อื่น ส่วนคำจำกัดความของ doutai และ seitai นั้น เป็นการจำกัดความโดยพิจารณาจากทฤษฎีทางด้านภาษาศาสตร์ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นอยู่กับบริบท สถานการณ์ หรือคู่สนทนา เป็นต้น

ฮารุซาวา ยังกล่าวอีกว่า หากลองจินตนาการถึงรถยนต์แล้ว โดยปกติถือว่าเป็นเครื่องยนต์ธรรมดา เป็นสิ่งที่ไม่มีความตั้งใจหรือเจตจำนง จึงถูกยอมรับว่าเป็น seitai แต่ถ้าลองจินตนาการถึงรถยนต์ที่มีคนขึ้นด้วย จะถือว่าเป็น doutai สรุปก็คือ ถ้ารถยนต์มีคนขับ รถยนต์ทั้งคันนั้นจะถูกยอมรับว่าเป็น doutai ในกรณีนี้ ถ้าตีความหมายโดยใช้คำจำกัดความของ ikimono และ museibutsu แล้ว ถือว่ารถยนต์เป็น museibutsu แน่แน่นอน ไม่ว่าจะมีคนขับหรือไม่ก็ตาม

คินซุอิ (Kinsui, 2003) กล่าวว่า ในการแสดงสำนวนการครอบครอง ประธานของคำกริยา motsu ที่ปรากฏออกมาให้เห็นในข้อมูลทางด้านภาษาสมัยก่อนช่วงเฮโดะส่วนใหญ่จะเป็นสิ่งมีชีวิต ส่วนประธานที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิตจะมีน้อยมาก แต่ภาษาในปัจจุบัน ประธานของคำกริยา motsu ซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิตก็ปรากฏออกมาให้เห็นมากเช่นกัน โดยคินซุอิได้ยกตัวอย่างการสำรวจเกี่ยวกับประธานของคำกริยา motsu ที่ถูกใช้ในบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ Asahi Shimbun, Yomi Uri Shimbun และ Mainichi Shimbun ซึ่งมีจำนวนประโยคตัวอย่างทั้งหมด 63 ตัวอย่าง ผลจากการสำรวจปรากฏว่า ประธานของประโยคที่เป็นสิ่งมีชีวิตมีจำนวน 42 ตัวอย่าง และประธานของประโยคที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิตมีจำนวน 21 ตัวอย่าง สรุปก็คือ ประธานที่เป็นสิ่งไม่มีชีวิตนั้นมีจำนวนถึง 1 ใน 3 ส่วน ของจำนวนประโยคตัวอย่างทั้งหมด

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับผู้ครอบครองดังกล่าวพบว่ามีงานวิจัยที่กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับผู้ครอบครองไว้เพียงสองงานวิจัย และทั้งสองงานวิจัยกล่าวถึงเฉพาะกรณีของคำกริยา motsu เท่านั้น ไม่มีการกล่าวถึงกรณีของคำกริยา aru เลย อย่างไรก็ตาม แม้จะไม่มีงานวิจัยใดที่กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับผู้ครอบครองของคำกริยา aru ไว้โดยตรง แต่จากการวิเคราะห์ประโยคตัวอย่างที่ปรากฏในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิจัยท่านอื่น (ฟูนาดะ, 1970) (โมริตะ, 1989) (ทสึโนดะ, 1991) (คิคุจิ, 2000) (มาทสึโอกะ, 2000) (คินซุอิ, 2003) และ (ซาวาดะ, 2003) สามารถสรุปได้ว่า การใช้คำกริยา aru ในการแสดงการครอบครอง ผู้ครอบครองสามารถเป็นได้ทั้งสิ่งมีชีวิต และสิ่งไม่มีชีวิตเช่นเดียวกับคำกริยา motsu

จากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่าสำนวนแสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่น ผู้ครอบครองสามารถเป็นได้ทั้งสิ่งมีชีวิต และไม่มีชีวิต โดยผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดของฮารุซาวาที่ว่าสิ่งมีชีวิตคือ doutai และสิ่งไม่มีชีวิตคือ seitai ซึ่งให้คำจำกัดความโดยพิจารณาจากทฤษฎีทางด้านภาษาศาสตร์ที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับบริบท สถานการณ์ หรือคู่สนทนา นอกจากนั้น คำว่า doutai และ seitai ตามแนวคิดของฮารุซาวา ยังครอบคลุมถึงแนวคิดของ คินซุอิ ที่

กล่าวว่า ประธานของประโยคที่แสดงการครอบครองเป็นได้ทั้งสิ่งมีชีวิต และไม่มีชีวิต ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า สำนวนแสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่น ผู้ครอบครองสามารถเป็นได้ทั้งสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต โดยจะถือว่าสิ่งใดเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตนั้น ขึ้นอยู่กับมุมมองของตนเองซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับบริบท สถานการณ์ หรือคู่สนทนา ตัวอย่างเช่น

(3) Tanaka-san niwa bakudai na zaisan ga aru.

田中さんには莫大な財産がある。 (Kinsui, 2003)

คุณทานากะมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล

(4) Sono kaisha wa kuruma o 3 dai motte iru.

その会社は車を 3 台持っている。 (Harasawa, 1991)

บริษัทนั้นมีรถยนต์ 3 คัน

จากตัวอย่าง (3) “คุณทานากะ” ถือเป็น doutai ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิต ส่วนตัวอย่าง (4) “บริษัทนั้น” ถือเป็น seitai ซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ตรงตามแนวคิดของฮาราสาวาว่า และคินซุอิ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ครอบครอง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องปรากฏว่า มีผู้ที่กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ครอบครองไว้ดังนี้

โมริตะ (Morita, 1989) กล่าวว่า สำนวนแสดงการครอบครอง สิ่งที่ครอบครองสามารถแบ่งประเภทได้ดังนี้

ก. สิ่งของ สิ้นค้า ทรัพย์สินสมบัติ เงินทอง หรืออสังหาริมทรัพย์ เช่น หุ้นของบริษัท ห้างของตนเอง เงิน แสตมป์ที่หายากจากต่างประเทศ หรือที่ดิน เป็นต้น

ข. บุคคล เช่น คนในครอบครัว ครอบครัว ลูกศิษย์ ครู หรืออาจารย์ เป็นต้น

ค. สิ่งที่มีหรือติดอยู่ในร่างกายหรือจิตใจ เช่น โรคภัยไข้เจ็บ ความหวัง ความเชื่อความศรัทธา ความแค้น ความรับผิดชอบต่อเรื่องที่ทำ ความมั่นใจ หรือข้อสงสัย เป็นต้น

ฮาราสาวาว่า (Harasawa, 1991) กล่าวว่าในสำนวนแสดงการครอบครองสิ่งที่ครอบครองสามารถเป็นได้ทั้งสิ่งมีชีวิต และไม่มีชีวิต โดยยึดกฎเกณฑ์ที่ว่า ถ้าเป็นสิ่งมีชีวิต จะใช้คำว่า doutai ส่วนสิ่งไม่มีชีวิตใช้คำว่า seitai ตามหลักทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ ซึ่งกล่าวมาแล้วในหัวข้อ 2.1 เรื่องแนวคิดเกี่ยวกับผู้ครอบครอง

ทสึโนดะ (Tsunoda, 1991) กล่าวว่า ในสำนวนแสดงการครอบครอง ชนิดของสิ่งที่ครอบครอง สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

ก. สิ่งที่ครอบครองเป็นสิ่งที่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้ (Bunri Kanousei Shoyuubutsu) คือ สิ่งที่สามารถแบ่งแยกออกจากผู้ครอบครองได้

ข. สิ่งที่ครอบครองเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้ (Bunri Fukanousei Shoyuubutsu) คือ สิ่งที่ไม่สามารถแบ่งแยกออกจากผู้ครอบครองได้

จากประเภทของสิ่งที่ครอบครองตามแนวคิดของทสึโนดะ สามารถแจกแจงโดยละเอียดได้ดังนี้

ก. อวัยวะหรือส่วนประกอบต่างๆในร่างกาย เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก มือ ขา ศีรษะ ผม สภาพร่างกาย คุณภูมิในร่างกาย ความดันเลือด สิ่งติดอยู่กับร่างกาย เหงื่อ หน้าที่ของสิ่งต่างๆในร่างกาย (การเคลื่อนไหวทางกายภาพ ปฏิกริยาตอบสนอง กระบวนการขับถ่าย) เป็นต้น

ข. สิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้ครอบครอง เช่น คุณสมบัติ คุณลักษณะ หรือจิตสำนึก เป็นต้น

ค. ญาติพี่น้อง ในกรณีนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ ญาติพี่น้องที่พอเราเกิดมาแล้ว จะต้องเป็นญาติของคนนั้นโดยอัตโนมัติ เช่น พ่อแม่ ปู่ย่าตายาย เป็นต้น ประเภทที่สองได้แก่ สถานะในการเป็นญาติพี่น้องนั้น ได้มาโดยการแต่งงาน หรือการรับเอาไว้เป็นบุตรบุญธรรม เป็นต้น

ง. เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย เช่น เสื้อผ้า เน็คไท หมวก แว่นตา หรือรองเท้า เป็นต้น ในกรณีนี้หมายถึงเฉพาะกรณีที่ใช้ติดตัวอยู่เท่านั้น ถ้าไม่ได้ใส่ติดตัว เช่น เอาเก็บไว้ที่ไหนสักแห่ง จะไม่ถือว่าเป็นเสื้อผ้า หรือเครื่องแต่งกาย จะเข้าข่ายเป็นสิ่งที่ครอบครองประเภทอื่น (จะกล่าวต่อไปในหัวข้อ ซ.)

จ. สัตว์เลี้ยง ในกรณีนี้ นอกจากสัตว์เลี้ยงธรรมดาทั่วไป ยังหมายรวมถึงสัตว์เลี้ยงในครัวเรือน (ปศุสัตว์) ด้วย สิ่งที่ครอบครองประเภทนี้จะมีความใกล้ชิดกับผู้ครอบครองมาก ไม่ว่าจะด้านจิตวิทยา หรือด้านกายภาพ กล่าวคือ ถ้าเป็นด้านจิตวิทยา โดยปกติผู้ที่เป็นเจ้าของจะมีความรู้สึกรักใคร่และผูกพันกับสัตว์เลี้ยง ไม่ว่าจะเป็สัตว์เลี้ยงในครัวเรือนที่เลี้ยงไว้ในบ้าน หรือสัตว์เลี้ยงในครัวเรือนที่เลี้ยงไว้ตามสวน หรือไร่ต่างๆ

ช. ผลงาน ผลิตผล เช่น ผลงานด้านศิลปะในเชิงอุตสาหกรรมของช่างฝีมือ งานเขียนของนักเขียน ผลงานด้านศิลปะของนักเรียน หรืองานวิจัยของนักวิจัย เป็นต้น

ซ. สิ่งที่ครอบครองประเภทอื่นๆ หมายถึง สิ่งต่างๆที่ไม่เข้าข่ายตามหัวข้อที่ ก. ถึง ช. ดังที่กล่าวมาข้างต้น

คิคุจิ (Kikuchi, 2000) กล่าวว่า ในการแสดงสำนวนการครอบครอง สิ่งที่ครอบครองสามารถเป็นได้ทั้งสิ่งมีชีวิต และไม่มีชีวิต โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) กรณีของสิ่งมีชีวิต ได้แก่

ก. สิ่งมีชีวิตที่เป็นบุคคลในครอบครัวหรือเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคนในครอบครัวที่เห็นเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน เช่น ภรรยา สามี คู่สมรส ลูก ลูกชาย ลูกสาว เด็กทารก พ่อแม่ คู่หมั้น แฟน พี่น้อง พี่ชาย พี่สาว น้องชาย ปู่ย่าตายาย ลุง ป้า น้า อา หรือหลาน เป็นต้น

ข. สิ่งมีชีวิตที่เป็นบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคนในครอบครัว ที่เป็นนามธรรม ซึ่งกล่าวถึงโดยไม่เฉพาะเจาะจงลงไป เช่น ครอบครัว หรือญาติพี่น้อง เป็นต้น

ค. สิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่บุคคลในครอบครัว แต่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง เช่น พนักงาน ลูกจ้าง หรือลูกศิษย์ เป็นต้น แม้ว่าพนักงาน ลูกจ้าง หรือลูกศิษย์จะไม่ใช่บุคคลในครอบครัว แต่เป็นบุคคลที่มีอยู่อย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อผู้ครอบครอง นอกจากนี้ ยังมีบุคคลที่ถึงแม้จะไม่ใช่บุคคลที่มีอยู่อย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ แต่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันอย่างเหมาะสม เช่น เพื่อน คนที่สนับสนุน คนที่เป็นพรรคพวก คนที่ให้ความร่วมมือ คนที่เป็นมิตรฝ่ายเดียวกัน แฟนคลับ คู่แข่ง ฝ่ายตรงข้าม ศัตรู คนที่อยู่ใต้บังคับบัญชา แยกผู้มาเยี่ยมเยียน หรือคนที่ดูแลเลี้ยงดูอุปการะ เป็นต้น

2) กรณีของสิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่

ก. สิ่งที่ครอบครองเป็นสิ่งที่อยู่ในตัวผู้ครอบครองซึ่งเป็นองค์ประกอบหรือส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่แยกออกจากผู้ครอบครองไม่ได้ จำแนกได้หลายกรณีดังนี้

ก1. สิ่งที่ครอบครองเป็นส่วนหนึ่งในร่างกายของผู้ครอบครอง เช่น มือ ขา (คน สัตว์ หรือเตี๊ยะ) ไฝ ลักยิ้ม แผลเป็น ผมหงอก หรือน้ำหนักตัว เป็นต้น

ก2. สิ่งที่ครอบครองเป็นคุณสมบัติ ลักษณะนิสัยหรือความสามารถที่เป็นนามธรรมซึ่งผู้ครอบครองมีอยู่ เช่น ภาษา ความสามารถพิเศษ เทคนิคต่างๆ ความสามารถที่แท้จริง ปัญญา เซาว์น ฝีมือ ความสามารถในการปฏิบัติจริง ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจ พละกำลัง เรียวแรง ความรุนแรง อำนาจ พลังงาน ความกล้า กำลังใจ ความอ่อนแอ ความหวาดกลัว พลังจิต ความคลั่งไคล้ ความเฝ้าร้อน ความกระตือรือร้น ความปรารถนา ความต้องการ ความมั่นใจ ทิฐิ ความทะนง ความอยาก ความมานะอดทน ความภูมิฐาน ความมีระดับ ความมีศักดิ์มีตระกูล สง่าราศี ความเป็นผู้ดี บุคลิกลักษณะ รสนิยม ความสำคัญ ความหนักแน่น ความฉะฉาน ความพอดีพอประมาณ ความภาคภูมิใจ เสน่ห์ ความศรัทธาจากคนทั่วไป ความมีน้ำใจ ความเห็นอกเห็นใจ ความเมตตา ความใจดี ความสุนทรีย์ ความหนุ่มความสาว ความสวยงาม ลักษณะพิเศษ นิสัยแปลกเฉพาะตัว ข้อดี จุดด้อย หรือจุดเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

ก3. สิ่งที่ครอบครองเป็นสภาพทางด้านร่างกาย หรือจิตใจของผู้ครอบครอง สภาพทาง
ด้านร่างกาย เช่น ความแข็งแรง ไข้ โรคฟันผุ เนื้องอก หรืออารมณ์ขัน เป็นต้น สภาพทางด้านจิตใจ
เช่น ความต้องการ ความปรารถนา ความยึดติด ความหลงใหล ความฝักใฝ่ กีเลสทางโลก ตัณหา
ความประทับใจ ความกัลลภกั้ม ความเป็นห่วง ความวิตกกังวล ความทุกข์ ความเหน้อยล้าทางใจ
ความยากลำบาก ความลั้งเล ปมด้อย จุดอ่อน หรือความรู้สึกละเอียด เป็นต้น

ข. สิ่งที่ครอบครองไม่ได้เป็นองค์ประกอบ หรือส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่แยกออกจากผู้
ครอบครองไม่ได้ แต่การมีหรือไม่มีสิ่งนั้น เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ครอบครอง
จำแนกได้หลายกรณีดังนี้

ข1. สิ่งที่ครอบครองเป็นนามธรรมที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ครอบครอง ณ
เวลาหนึ่ง เช่น เรื่องปริกษา เวลา งานที่ต้องทำ กำหนดการ ฐานะ การบ้าน ความขัดแย้ง ความ
ยุ่งยาก ความลำบาก การต่อสู้ หรือการสู้ความกัน เป็นต้น

ข2. สิ่งที่ครอบครองเป็นนามธรรม ที่ไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นทรัพย์สินสมบัติ แต่มีผล
ผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ครอบครองในช่วงระยะเวลาที่ยาวนานระยะหนึ่ง กรณีของสิ่งที่ครอบครอง
เป็นนามธรรมที่ไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นทรัพย์สินสมบัติ เช่น ความรับผิดชอบ หน้าที่ คำสั่งให้
เดินทางไปปฏิบัติภารกิจ หรือเรื่องที่ถูกกำหนดให้ทำ เป็นต้น กรณีของสิ่งที่ครอบครองเป็น
นามธรรมที่ไม่ใช่ทรัพย์สินสมบัติที่จับต้องได้ แต่ถือเป็นทรัพย์สินชนิดหนึ่ง เช่น งานอดิเรก กำลังใจ
ของชีวิต ความฝัน อนาคต ความหวัง ความศรัทธาในศาสนา สิทธิ อำนาจหน้าที่ หรือตำแหน่งใน
หน้าที่การงาน เป็นต้น สูดทำย กรณีของสิ่งที่ครอบครองเป็นนามธรรมซึ่งเป็นทรัพย์สินสมบัติที่จับต้อง
ได้ เช่น ทรัพย์สินสมบัติ รายได้ หรืองานที่ถือว่าเป็นแหล่งที่มาของรายได้ เป็นต้น

ข3. สิ่งที่ครอบครองเป็นทรัพย์สินชนิดหนึ่งที่เป็นรูปธรรมซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรม
ของผู้ครอบครอง ในกรณีนี้ สิ่งที่ครอบครองอาจไม่ได้มีอยู่ ณ สถานที่นั้น ในตอนที่กล่าวถึงก็ได้ เช่น
เงิน ที่ดิน บ้าน แมนชั่น บ้านพักตากอากาศ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน คอมพิวเตอร์
เครื่องแฟกซ์ โทรศัพท์ โทรทัศน์ อ่างอาบน้ำ หรือร้านประจำ เป็นต้น

ข4. สิ่งที่ครอบครองเป็นรูปธรรมที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของผู้ครอบครอง ณ เวลา
หนึ่ง ในกรณีนี้ สิ่งที่ครอบครองจะมีอยู่ ณ สถานที่นั้น ในตอนที่กล่าวถึง หรือเป็นสิ่งที่อยู่ใน
ขอบเขตที่ใกล้ตัวซึ่งสามารถจัดหา หรือจัดส่งได้อย่างง่ายดาย เช่น ปากกา กระดาษชำระ ร่ม แผน
ที่ โทรศัพท์มือถือ หรือเศษสตางค์ เป็นต้น

ชาวะตะ (Sawada, 2003) กล่าวว่า ในสำนวนแสดงการครอบครอง สิ่งที่ครอบครอง
 เป็นได้ทั้งสิ่งมีชีวิตที่มีจิตใจหรือมีความรู้สึก และสิ่งไม่มีชีวิตที่ไม่มีจิตใจหรือไม่มีความรู้สึก สามารถ
 แบ่งได้ 2 ประเภท ดังนี้

ก. สิ่งที่ครอบครองเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแบ่งแยกออกจากกันได้ (Jouto Fukanousei) คือ สิ่งที่ไม่สามารถแบ่งแยกออกจากผู้ครอบครองได้ เช่น อวัยวะส่วนต่างๆในร่างกาย เป็นต้น

ข. สิ่งที่ครอบครองเป็นสิ่งธรรมดา (Futsuu Shoyuubutsu) และไม่ใช่สิ่งธรรมดา (Hifutsuu Shoyuubutsu) กล่าวคือ ถ้าสิ่งที่ครอบครองนั้น ไม่ว่าใครๆก็สามารถมีได้ เป็นเรื่องปกติ ถือเป็นสิ่งครอบครองที่ธรรมดา เช่น ตา ศีรษะ ขา น้ำหนักตัว หรือส่วนสูง เป็นต้น แต่ถ้าสิ่งที่ครอบครองเป็นสิ่งที่ไม่สามารถมีได้ทุกคน ถือเป็นสิ่งครอบครองที่ไม่ธรรมดา เช่น ไข่ ผมหงอก สิว หรือบุคลิกลักษณะ เป็นต้น

จากแนวคิดของโมริตะ ในเรื่องของสินค้า ทรัพย์สินสมบัติ เงินทอง หรืออสังหาริมทรัพย์ และแนวคิดเรื่องเสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย สัตว์เลี้ยง ผลงาน หรือผลิตผลของทลีโนเดะนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สามารถนำมารวมกับแนวคิดของคิคุจิ ในเรื่องของสิ่งที่ครอบครองที่เป็นทรัพย์สินชนิดหนึ่งซึ่งเป็นรูปธรรม เนื่องจาก สินค้า เงินทอง อสังหาริมทรัพย์ เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย สัตว์เลี้ยง ผลงาน หรือผลิตผลดังกล่าว ถือเป็นทรัพย์สินชนิดหนึ่ง ดังนั้นผู้วิจัยจึงสรุปว่า สิ่งที่ครอบครองประเภทที่หนึ่งได้แก่ สิ่งที่ถือเป็นทรัพย์สินชนิดหนึ่งที่เป็นรูปธรรม

สิ่งที่ครอบครองประเภทที่สอง จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดปรากฏว่า นักวิจัยโดยส่วนใหญ่จะกล่าวถึง กรณีของการครอบครองสิ่งมีชีวิต ซึ่งส่วนใหญ่หมายถึงบุคคล โดยแยกประเภทของบุคคลแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ แนวคิดของโมริตะกล่าวไว้เพียงกรณีของบุคคลทั่วไป โดยไม่มีการแยกประเภทของบุคคลดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน เช่น คนในครอบครัว ลูกศิษย์ ครู หรืออาจารย์ เป็นต้น ทลีโนเดะกล่าวถึงการมีญาติพี่น้อง โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทอย่างชัดเจนคือ ญาติพี่น้องที่พอเราเกิดมาแล้ว จะต้องเป็นญาติของคนนั้นเลยทันทีโดยอัตโนมัติ เช่น พ่อแม่ หรือปู่ย่าตายาย เป็นต้น ประเภทที่สองได้แก่ สถานะในการเป็นญาติพี่น้องนั้น ได้มาโดยการแต่งงาน หรือการรับเอาไว้เป็นบุตรบุญธรรม เป็นต้น ส่วนคิคุจิ ได้แบ่งประเภทของบุคคลออกเป็น 3 ประเภทคือ บุคคลในครอบครัว หรือเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคนในครอบครัว ที่เห็นเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน เช่น ภรรยาสามี คู่สมรส ลูก ลูกชาย ลูกสาว เด็กทารก พ่อแม่ คู่หมั้น แฟน พี่น้อง พี่ชาย พี่สาว น้องชาย ปู่ย่าตายาย ลุง ป้า น้า อา หรือหลาน เป็นต้น ประเภทที่สองได้แก่ บุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคนในครอบครัวที่เป็นนามธรรม ซึ่งกล่าวถึงโดยไม่เฉพาะเจาะจงลงไป เช่น ครอบครัว หรือญาติพี่น้อง เป็นต้น และประเภทที่สามได้แก่ บุคคลที่ไม่ใช่คนในครอบครัว แต่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง เช่น พนักงาน ลูกจ้าง หรือลูกศิษย์ เป็นต้น จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่ครอบครองประเภทที่สองได้แก่ บุคคลในครอบครัวหรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง

สิ่งที่ครอบคลุมประเภทที่สาม มีนักวิจัยหลายท่านได้แสดงความคิดเห็นที่คล้ายกันไว้คือ โมริตะได้กล่าวถึง สิ่งที่มีอยู่หรือติดอยู่ในจิตใจ เช่น ความหวัง ความเชื่อ ความศรัทธา ความแค้น ความรับผิดชอบต่อเรื่องที่ทำ ความมั่นใจ หรือข้อสงสัย เป็นต้น ทสึโนดะ กล่าวถึงสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง เช่น คุณสมบัติ คุณลักษณะ หรือจิตสำนึก เป็นต้น คิคุจิ กล่าวถึงคุณสมบัติ ลักษณะนิสัย ความสามารถที่เป็นนามธรรม หรือสิ่งที่มีอยู่ในจิตใจของผู้ครอบครอง และแนวคิดสุดท้ายได้แก่ชาวาคะ ซึ่งกล่าวถึงสิ่งครอบครองที่เป็นบุคลิกลักษณะของผู้ครอบครอง จากแนวคิดดังกล่าวทั้งหมด แม้นักวิจัยแต่ละท่านจะให้คำจำกัดความของสิ่งที่ครอบครองประเภทนี้ไว้แตกต่างกัน แต่หากพิจารณาแล้วสามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่ครอบครองประเภทนี้หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม โดยผู้วิจัยขอสรุปสิ่งที่ครอบครองประเภทนี้ เป็นสิ่งที่ครอบครองประเภทที่สาม

สิ่งที่ครอบครองประเภทที่สี่ เป็นสิ่งที่นักวิจัยส่วนใหญ่ได้กล่าวถึงคือ อวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครอง เช่น มือ ศีรษะ ส่วนสูง น้ำหนัก ใฝ่ ลักยิ้ม แผลเป็น ผมหงอก สิว โรคภัยไข้เจ็บ ปฏิกริยาตอบสนองในร่างกาย อารมณ์ขัน อุณหภูมิในร่างกาย เหงื่อ หรือการขับถ่าย เป็นต้น

สิ่งที่ครอบครองประเภทสุดท้าย ได้แก่ สิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ ตามแนวคิดของโมริตะ และคิคุจิ เช่น ภาระหนี้สิน หรือความรับผิดชอบต่อเรื่องต่างๆ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับสิ่งที่ครอบครองทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า สิ่งที่ครอบครองแบ่งออกเป็น 5 ประเภทดังนี้

1) สิ่งที่ครอบครองที่ถือเป็นทรัพย์สินสมบัติชนิดหนึ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย สัตว์เลี้ยง ผลงาน สิ่งของ สินค้า ทรัพย์สินสมบัติ เงินทอง อสังหาริมทรัพย์ หุ่นของบริษัท ห้องของตนเอง เงิน แสตมป์ที่หายากจากต่างประเทศ ที่ดิน บ้าน แมนชั่น บ้านพักตากอากาศ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน คอมพิวเตอร์ เครื่องแฟกซ์ โทรศัพท์ โทรทัศน์ หรืออ่างอาบน้ำ เป็นต้น

2) บุคคลในครอบครัวหรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง เช่น สามี ภรรยา คู่สมรส ลูก ลูกชาย ลูกสาว เด็กทารก พ่อแม่ คู่หมั้น แฟน พี่น้อง พี่ชาย พี่สาว น้องชาย ปู่ย่าตายาย ลุง ป้า น้า อา หลาน พนักงาน ลูกจ้าง ลูกศิษย์ เพื่อน คนที่สนับสนุน คนที่เป็นพรรคพวก คนที่ให้ความร่วมมือ คนที่เป็นมิตรฝ่ายเดียวกัน แฟนคลับ คู่แข่ง ฝ่ายตรงข้าม ศัตรู คนที่อยู่ใต้บังคับบัญชา แขกผู้มาเยี่ยมเยียนหรือคนที่ดูแลเลี้ยงดูอุปการะ เป็นต้น

3) สิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม เช่น คุณสมบัติ ลักษณะนิสัย หรือความสามารถที่ผู้ครอบครองมีอยู่ เช่น ความสามารถพิเศษ เทคนิคต่างๆ ความสามารถที่แท้จริง ปัญญา เซอร์วิซึ่ฝีมือ ความสามารถในการปฏิบัติจริง ความเป็นผู้นำ

ความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจ พละกำลัง กำลังวังชา เรี่ยวแรง ความรุนแรง อำนาจ พลังงาน ความกล้า กำลังใจ ความอ่อนแอ ความหวาดกลัว พลังจิต ความคลั่งไคล้ ความเร่าร้อน ความกระตือรือร้น ความปรารถนา ความต้องการ ความมั่นใจ ทิฐิ ความทะนง ความอยาก ความมานะอดทน ความภูมิฐาน ความมีระดับ ความมีศักดิ์มีตระกูล สง่าราศี ความเป็นผู้ดี บุคลิกลักษณะ รสนิยม ความสำคัญ ความหนักแน่น ความฉะฉาน ความพอดีพอประมาณ ความภาคภูมิใจ เสน่ห์ ความศรัทธาจากคนทั่วไป ความมีน้ำใจ ความเห็นอกเห็นใจ ความเมตตา ความใจดี ความสุนทรีย์ ความนุ่มนวลความสว ความสวยงาม ลักษณะพิเศษ นิสัยแปลกเฉพาะตัว ข้อดี จุดด้อย หรือความรู้สึกละเอียด เป็นต้น

4) อวัยวะ หรือส่วนประกอบที่บ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครอง เช่น มือ ศีรษะ ส่วนสูง น้ำหนัก ฝ่า ลักยิ้ม แผลเป็น ผมหงอก สิว โรคภัยไข้เจ็บ อุณหภูมิในร่างกาย ความดันเลือด เหงื่อ กระบวนการขับถ่าย หรือปฏิกิริยาตอบสนองในร่างกาย เป็นต้น

5) สิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ เช่น ภาระหนี้สิน หรือความรับผิดชอบ ต่อเรื่องต่างๆ เป็นต้น

2.3 เกณฑ์ในการใช้ aru

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีผู้วิจัยอธิบายเกณฑ์ในการใช้ aru ไว้ดังนี้

ฟูนาตะ (Funada, 1970) กล่าวว่า การใช้คำกริยา aru ในการแสดงการครอบครอง มีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「A (ni) wa B ga aru」 ซึ่ง A หมายถึงผู้ครอบครอง และ B หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง นอกจากนั้นคำกริยา aru ถือเป็นกรรมกริยา และเป็นคำกริยาที่แสดงการกระทำที่ต่อเนื่อง (Keizokutekina Doushi) ตัวอย่างเช่น

(5) Watashi niwa sore o suru nouryoku ga nai.

私にはそれをする能力がない。

ฉันไม่มีความสามารถที่จะทำสิ่งนั้น

โมริตะ (Morita, 1989) กล่าวว่า การใช้คำกริยา aru ในการแสดงการครอบครอง มีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「A ni / niwa B ga aru」 ซึ่ง A หมายถึงผู้ครอบครอง และ B หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง โดยมีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งที่ครอบครอง เป็นสิ่งต่อไปนี้
 ก1. สิ่งของ สินค้า ทรัพย์สินสมบัติ เงินทอง หรืออสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(6) Tochi ga aru.

土地がある。

มีที่ดิน

(7) Kane ga aru.

金がある。

มีเงิน

ก2. บุคคล เช่น คนในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่เราไม่สามารถตัดความสัมพันธ์ได้
 เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(8) Kanojo wa kodomo ga aru kara, nakanaka saikondekinai.

彼女は子供があるから、なかなか再婚できない。

เพราะว่าเธอมีลูกแล้ว จึงไม่สามารถแต่งงานใหม่ได้ง่ายๆ

(9) Koibito ga aru.

恋人がある。

(ฉัน) มีแฟน

ก3. สิ่งที่มี หรือติดอยู่ในร่างกายหรือจิตใจ ตัวอย่างเช่น

(10) Kare niwa warui zenreki ga aru.

彼には悪い前歴がある。

เขามีประวัติความเป็นมาที่ไม่ดี

(11) Watashi wa keiken ga aru.

私は経験がある。

ฉันมีประสบการณ์

เกณฑ์ในการใช้ต่อมาได้แก่ ทสึโนดะ (Tsunoda, 1991) จากการศึกษาแนวคิดของทสึโนดะเรื่องการใช้คำกริยา aru พบว่าแนวคิดของทสึโนดะจะเน้นไปที่การครอบครองสิ่งที่มีธรรมดาหรือไม่ธรรมดา และการมีส่วนร่วมขยายหน้าสิ่งที่ครอบครองหรือไม่มี โดยกล่าวว่า ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครองที่ธรรมดา หากไม่มีส่วนขยายคำนามจะไม่ใช่ aru แต่ถ้าสิ่งนั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินกว่าปกติ โดยเฉพาะกรณีที่ขุดเยียมกว่าคนปกติจะสามารถใช้ aru ได้ แต่ถ้าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ธรรมดา ไม่ว่าจะมีส่วนขยาย

คำนามหรือไม่ก็ตาม สามารถใช้ aru ได้ทุกกรณี สิ่งธรรมดา หมายถึง สิ่งที่คนธรรมดาทั่วไปไม่ว่าใครก็สามารถมีได้เป็นเรื่องปกติ เช่น ตา ศีรษะ หรือขา เป็นต้น ส่วนสิ่งที่ไม่ธรรมดา หมายถึง สิ่งที่คนธรรมดาทั่วไปไม่สามารถมีได้ทุกคน เช่น ไข่ ผมหงอก หรือสิ่ว เป็นต้น

จากแนวคิดของทสึโนดะที่กล่าวว่า แม้ไม่สามารถใช้ aru ในกรณีของส่วนต่างๆในร่างกายที่ธรรมดาได้ แต่ถ้าสิ่งนั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินกว่าปกติ โดยเฉพาะกรณีที่ยอดเยียมกว่าคนปกติจะสามารถใช้ aru ได้นั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินกว่าปกติดังกล่าว มีความหมายเช่นเดียวกับสิ่งที่ไม่ธรรมดา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปได้ว่า หากกล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินกว่าปกติ ไม่เหมือนใครสามารถใช้ aru ได้ ไม่ว่าจะมีส่วนขยายคำนามหรือไม่ก็ตาม

กรณีที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองก็เช่นกัน ทสึโนดะกล่าวว่า หากสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองเป็นสิ่งที่ไม่ธรรมดาสามารถใช้ aru ได้ ไม่ว่าจะมีส่วนขยายคำนามหรือไม่ก็ตาม

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวผู้วิจัยสามารถสรุปเกณฑ์ในการใช้ aru ของทสึโนดะ ได้ดังนี้

ก. กรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครองที่ไม่ธรรมดา ซึ่งสิ่งนั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินกว่าปกติ ไม่เหมือนใคร สามารถใช้ aru ได้ ไม่ว่าจะมีส่วนขยายคำนามหรือไม่ก็ตาม ตัวอย่างเช่น

(12) Utako niwa ookii kuchi ga aru.

歌子には大きい口がある。

อุตะโกะ (มี) ปากกว้าง

(13) Kiyoshi niwa ookii me ga aru.

清には大きい目がある。

คิโยชิ (มี) ตาโต

(14) Masao wa hokuro ga aru.

政夫はほくろがある。

มาสะโอะมีไฟ

(15) Masao wa ookii hokuro ga aru.

政夫は大きいほくろがある。

มาสะโอะมีไฟที่ใหญ่

(16) Ano onna wa naki-bokuro ga aru.

あの女は泣きぼくろがある。

ผู้หญิงคนนั้นมีไฝน้ำตา

ข. กรณีที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ที่ไม่ธรรมดา สามารถใช้ aru ได้ ไม่ว่าจะมีส่วนขยายคำนามหรือไม่ก็ตาม ตัวอย่างเช่น

(17) Hanako wa sainou ga aru.

花子は才能がある。

ฮานาโกะมีพรสวรรค์

(18) Hanako wa tokushuna sainou ga aru.

花子は特殊な才能がある。

ฮานาโกะมีพรสวรรค์ที่พิเศษ ไม่เหมือนใคร

(19) Tarou wa doudoutaru fuukaku ga aru.

太郎は堂々たる風格がある。

ทาโรมีบุคลิกที่สง่างาม

คิคุจิ (Kikuchi, 2000) กล่าวว่า การใช้คำกริยา aru ในการแสดงการครอบครอง มีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「X (ni) wa Y ga aru」 ซึ่ง X หมายถึงผู้ครอบครอง และ Y หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง โดยมีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งที่ครอบครองเป็นองค์ประกอบ หรือส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่แยกออกจากผู้ครอบครองไม่ได้ และการมีสิ่งนั้นถือเป็นคุณสมบัติที่บ่งบอกถึงลักษณะของผู้ครอบครอง ตัวอย่างเช่น

(20) Yamada-san (ni) wa sainou ga aru.

山田さん (に) は才能がある。

คุณยามาดะมีพรสวรรค์

(21) X-san (ni) wa hokuru ga aru.

Xさん (に) はほくろがある。

คุณเอ็กซ์มีไฟ

ข. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการครอบครองสิ่งนั้นแสดงถึงสถานะของผู้ครอบครอง หรือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ครอบครอง ตัวอย่างเช่น

(22) Tanaka-shi (ni) wa bakudaina zaisan ga aru.

田中氏 (に) は莫大な財産がある。

คุณทานากะมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล

จากเกณฑ์ที่กล่าวไว้ว่า สามารถใช้ aru ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการครอบครองสิ่งนั้น แสดงถึงสภาวะของผู้ครอบครอง หากวิเคราะห์โดยดูจากประโยคตัวอย่าง (22) การมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาลถือเป็นการแสดงให้เห็นถึงสภาวะหรือสถานะของทานากะ ซึ่งเป็นผู้ครอบครอง และจากการศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร และงานวิจัยอื่นๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งสามารถตีความว่าเป็นการแสดงถึงสภาวะของผู้ครอบครองได้ทุกกรณี ส่วนแนวคิดที่ว่า การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ครอบครองก็เช่นกัน หากพิจารณาดูให้ดีแล้ว สามารถตีความได้ว่า การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ครอบครองทุกกรณีเช่นกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่นำแนวคิดเรื่องการแสดงถึงสภาวะของผู้ครอบครอง และเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ครอบครองนี้ ไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

อย่างไรก็ตาม แม้ผู้วิจัยจะไม่นำแนวคิดดังกล่าวของคิคุจิไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย แต่จากการวิเคราะห์ประโยคตัวอย่าง (22) การมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับแนวคิดของโมริตะที่กล่าวไปแล้วข้างต้น ถือเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกันกล่าวคือ การมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล ถือเป็น การมีสิ่งของ ทรัพย์สินสมบัติ เงินทองหรืออสังหาริมทรัพย์ ตามแนวคิดของโมริตะ

เกณฑ์ข้อ ก. ที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสิ่งที่ครอบครองเป็นองค์ประกอบ หรือส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่แยกออกจากผู้ครอบครองไม่ได้ และการมีสิ่งนั้นถือเป็นคุณสมบัติที่บ่งบอกถึงลักษณะของผู้ครอบครองก็เช่นกัน การมีสิ่งที่เป็นคุณสมบัติที่บ่งบอกถึงลักษณะของผู้ครอบครอง ถือเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับโมริตะ ที่กล่าวถึงสิ่งที่มีหรือติดอยู่ในร่างกายหรือจิตใจ นอกจากนั้น แนวคิดดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวคิดของทสึโนดะที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบ่งบอกถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้ครอบครองด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดทั้งสามดังกล่าวเป็นแนวคิดที่มีความสัมพันธ์และสอดคล้องกัน ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดนี้ ไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

มาทสึโอกะ (Matsuoka, 2000) กล่าวว่า การใช้คำกริยา aru ในการแสดงการครอบครอง มีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「A niwa B ga aru」 ซึ่ง A หมายถึงผู้ครอบครอง และ B หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง โดยมีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการมีบุคคล ตัวอย่างเช่น

(23) Watashi niwa tsuma ga arimasu.

私には妻があります。

ผมมีภรรยา

(24) Yamada-san niwa kyoudai ga futari arimasu.

山田さんには兄弟が 2 人あります。

คุณยามาดะมีพี่น้อง 2 คน

ข. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม เช่น พรสวรรค์ หรือความคลั่งไคล้ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(25) Kare niwa sainou ga arimasu.

彼には才能があります。

เขามีพรสวรรค์

ค. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้ครอบครองซึ่งสิ่งนั้นสามารถบอกจำนวน หรือปริมาณได้ เช่น ใช้ ส่วนสูง น้ำหนัก ขนาดรอบนอก หรือความสูงของคน เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(26) Watashi wa netsu ga 37.5 do arimasu.

私は熱が 37.5 度あります。

ผม / ดิฉันมีไข้สูง 37.5 องศา

(27) Kare wa shinchou ga 185 cm arimasu.

彼は身長が 185 cm あります。

เขาสูง 185 เซนติเมตร

ง. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะส่วนต่างๆในร่างกาย เช่น หู ตา ปาก หรือผม เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(28) Kanojo wa kireina me ga arimasu.

彼女はきれいな目があります。

หล่อนมีตาที่สวยงาม

จ. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ตัวอย่างเช่น

(29) Kanojo niwa gaisha ga arimasu.

彼女には外車があります。

เธอมีรถยนต์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

เกณฑ์ดังกล่าวของมาทสึโอะเกะ ข้อ ก. ข้อ ข. และ ข้อ ง. ถือเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับนักวิจัยท่านอื่นที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ส่วนเกณฑ์ ข้อ ค. ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้ครอบครองที่สามารถบอกจำนวนหรือปริมาณได้ หากลองวิเคราะห์จากประโยคตัวอย่าง (26) และ (27) การมีไข่ หรือมีส่วนสูงดังกล่าว ถือเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับโมริตะ ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ดีอยู่ในร่างกายนอกจากนั้นแนวคิดดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวคิดของทสึโนดะ ที่กล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครอง เพียงแต่โมริตะและทสึโนดะไม่ได้ระบุออกมาชัดเจนว่าสิ่งที่ดีอยู่ในร่างกายตามแนวคิดของเขาทั้งสองเป็นสิ่งที่สามารถบอกจำนวนหรือปริมาณได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้แนวคิดดังกล่าวมาเป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย โดยสรุปว่าสามารถใช้ aru ได้ ในกรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครอง เช่น ผมหยอก ไข่ หนวด ใช้นิ้ว ส่วนสูง น้ำหนัก หรือขนาดรอบนอก เป็นต้น

เกณฑ์ ข้อ จ. ที่กล่าวว่า หากกล่าวถึงการครอบครองสิ่งอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถใช้ aru ได้ นั้น หากวิเคราะห์จากประโยคตัวอย่าง (29) สามารถกล่าวได้ว่าการมีสิ่งอื่นดังกล่าวหมายถึง การมีสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติโดยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยท่านอื่นดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

คินซุอิ (Kinsui, 2003) กล่าวว่า การใช้คำกริยา aru ในการแสดงการครอบครอง มีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองในด้านสังคม (Shakaitekina Shoyuu)
ตัวอย่างเช่น

(30) Tanaka-san niwa (tsuma / oya / kyoudai / tomodachi) ga aru.

田中さんには (妻 / 親 / 兄弟 / 友だち) がある。

คุณทานากะมี (ภรรยา / พ่อแม่ / พี่น้อง / เพื่อน)

(31) Tanaka-san niwa bakudaina zaisan ga aru.

田中さんには莫大な財産がある。

คุณทานากะมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล

ข. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการมีความคิด อารมณ์ หรือความรู้สึก ตัวอย่างเช่น

(32) Watashi niwa warui yokan ga aru.

私には悪い予感がある。

ฉันมีลางสังหรณ์ที่ไม่ดี

ค. ใช้ในกรณีทีกล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะ
ของผู้ครอบครอง ไม่ว่าจะกล่าวถึงทุกส่วนหรือบางส่วนก็ตาม ตัวอย่างเช่น

(33) Tanaka-san niwa hokuro ga aru.

田中さんにはほくろがある。

คุณทานากะมีไฝ

(34) Koumori niwa tsubasa ga aru.

コウモリには翼がある。

ค้างคาวมีปีก

ง. ใช้ในกรณีทีกล่าวถึงการมีความสามารถ คุณสมบัติ ลักษณะเด่น หรือลักษณะ
พิเศษ แบ่งออกเป็นประเภทย่อยๆได้ดังนี้

ง1. ลักษณะเด่น ลักษณะพิเศษ หรือความสามารถทางด้านร่างกาย ตัวอย่างเช่น

(35) Tanaka-san niwa taguimarena chouyakuryoku ga aru.

田中さんにはたぐいまれな跳躍力がある。

คุณทานากะมีความสามารถในการกระโดดอย่างไม่มีใครเทียบเคียงได้

ง2. ลักษณะเด่น ลักษณะพิเศษ หรือความสามารถทางด้านจิตใจ ตัวอย่างเช่น

(36) Tanaka-san niwa hitonami-hazureta seishinryoku ga aru.

田中さんには人並みはずれた精神力がある。

คุณทานากะมีจิตใจที่ไม่เหมือนใคร

ง3. คุณสมบัติ หรือคุณลักษณะที่เป็นรูปลักษณะภายนอก ในกรณีนี้ หากสิ่งที
ครอบครองไม่สามารถตีความว่าเป็นร่างกาย หรือส่วนหนึ่งของร่างกายได้ จะไม่นิยมใช้ aru
ตัวอย่างเช่น

*(37) Tanaka-san niwa hoso-nagai shiruetto ga aru.

田中さんには細長いシルエットがある。

คุณทานากะมีเงาที่เรียวยาว

?(38) Kono teeburu niwa utsukushii katachi ga aru.

このテーブルには美しい形がある。

โต๊ะตัวนี้มีรูปทรงสวยงาม

ง4. คุณสมบัติ หรือคุณลักษณะที่เป็นนามธรรม ตัวอย่างเช่น

(39) Kono doki niwa rekishitekina kachi ga aru.

この土器には歴史的な価値がある。

เครื่องปั้นดินเผาชิ้นนี้มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

แนวคิดของคินซุอิ ข้อ ก. ที่กล่าวว่า สามารถใช้ aru ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองด้านสังคมนั้น ไม่มีคำอธิบายไว้อย่างชัดเจนว่าด้านสังคมคืออะไร แต่จากการวิเคราะห์โดยดูจากประโยคตัวอย่าง และจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆสามารถตีความได้ว่า หากผู้ใดได้ครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว สิ่งนั้นจะบ่งบอกถึงสถานะทางสังคมของผู้ครอบครองอยู่แล้ว เช่น การมีภรรยา พ่อแม่ ญาติพี่น้อง หรือเพื่อนจากตัวอย่าง (30) ทำให้ทราบถึงสถานะ และความเกี่ยวพันกันทางสังคมของผู้ครอบครอง กรณีที่คุณทานากะมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล ดังตัวอย่าง (31) ก็เช่นกัน ถือเป็นบ่งบอกถึงสถานะทางสังคมของคุณทานากะ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าการครอบครองสิ่งใดก็ตามถือเป็นบ่งบอกถึงสถานะทางสังคมทั้งสิ้นดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่นำแนวคิดนี้ไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ข. ข้อ ง1. ข้อ ง2. และ ข้อ ง4. ที่กล่าวถึงการมีความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ความสามารถ คุณสมบัติ หรือลักษณะที่เป็นนามธรรม สามารถสรุปออกมาเป็นเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโมริตะ, ทสึโนดะ, คิคุจิ และมาทสึโอกะ ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองได้ โดยผู้วิจัยจะใช้คำจำกัดความนี้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์ ข้อ ค. ที่กล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครองก็เช่นกัน ถือเป็นเกณฑ์ที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยท่านอื่นที่กล่าวไปแล้วข้างต้น ส่วนเกณฑ์ ข้อ ง3. ที่กล่าวถึงการมีรูปลักษณะภายนอกนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การมีรูปลักษณะดังกล่าวเช่น เงามือหรือรูปทรงตามตัวอย่าง (37) และ (38) ไม่เข้าข่ายการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครอง เพราะไม่สามารถตีความได้ว่าสิ่งนั้นเป็นส่วนหนึ่งในร่างกาย จึงไม่สามารถใช้ aru ได้

ซาวาดะ (Sawada, 2003) กล่าวว่า การใช้คำกริยา aru ในการแสดงการครอบครองมีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「X wa Y ga aru」 ซึ่ง X หมายถึงผู้ครอบครอง และ Y หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง โดยมีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองด้านกายภาพ ในกรณีนี้สิ่งที่ครอบครองจะเป็น รูปธรรม และเป็นสิ่งที่ไม่ธรรมดา ตัวอย่างเช่น

(40) Kare wa shiraga ga aru.

彼は白髪がある。

เขามีผมหงอก

(41) Kare wa me no shita ni hokuro ga aru.

彼は目の下にほくろがある。

เขามีไฝอยู่ที่ใต้ตา

ข. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองที่ไม่ใช่ด้านกายภาพ ในกรณีนี้ สิ่งที่ครอบครองจะเป็นนามธรรม และเป็นสิ่งที่ไม่ธรรมดา ตัวอย่างเช่น

(42) Kare wa koudouryoku ga aru.

彼は行動力がある。

เขามีความสามารถที่จะทำ (สิ่งนั้น)

(43) Kono yasai wa ganyobou ni kouka ga aru.

この野菜はガン予防に効果がある。

ผักนี้มีผลในการป้องกันโรคมะเร็ง

ค. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองในเชิงขนาดหรือระดับ ในกรณีนี้สิ่งที่ครอบครองจะเป็นนามธรรม และเป็นสิ่งที่สามารถวัดเป็นมาตรฐานได้ ตัวอย่างเช่น

(44) Kono minato wa shinsui ga aru. (Shinsui ga fukai)

この港は水深がある。 (= 水深が深い)

ท่าเรือแห่งนี้ลึก

(45) Kono heya wa okuyuki ga aru. (Okuyuki ga hiroi)

この部屋は奥行きがある。 (= 奥行きが広い)

ห้องนี้กว้าง

ง. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการมีคนในครอบครัว หรือญาติพี่น้อง ตัวอย่างเช่น

(46) Kare wa tsuma ga aru.

彼は妻がある。

เขามีภรรยา

(47) Kare wa kyushuu ni shinseki ga aru.

彼は九州に親戚がある。

เขามีญาติอยู่ที่คิวชู

จากเกณฑ์ในการใช้ ข้อ ก. และ ข้อ ข. ชาวาคะได้เสนอแนวคิดในการครอบครองโดยใช้คำว่า สิ่งครอบครองด้านกายภาพ และสิ่งครอบครองที่ไม่ใช่ด้านกายภาพ หากลองวิเคราะห์จากประโยคตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สิ่งครอบครองด้านกายภาพ มีความคล้ายคลึงกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม ส่วนสิ่งที่ไม่ใช่ด้านกายภาพมีความคล้ายคลึงกับสิ่งที่เป็นนามธรรม ซึ่งสิ่งครอบครองด้านกายภาพหรือสิ่งที่เป็นรูปธรรมดังกล่าว มีความคล้ายคลึงกับการมีอวัยวะ หรือส่วนต่างๆที่มีอยู่ในร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยหลายท่านที่ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้ว ส่วนสิ่งครอบครองที่ไม่ใช่ด้านกายภาพ หรือสิ่งที่เป็นนามธรรม จากประโยคตัวอย่าง (42) และ (43) สามารถตีความได้ว่า การมีความสามารถที่จะทำสิ่งนั้น หรือการมีผลในการป้องกันโรคมะเร็ง ถือเป็นกรณีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยหลายท่านที่กล่าวมาแล้ว ส่วนเกณฑ์ ข้อ ง. ที่กล่าวถึงการมีคนในครอบครัวยุติหรือญาติพี่น้อง ถือเป็นเกณฑ์ที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยท่านอื่นเช่นกัน ดังนั้น เกณฑ์ทั้งสาม ตามแนวคิดของชาวาคะ ผู้วิจัยจึงนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์การใช้ ข้อ ค. ที่กล่าวถึงการครอบครองในเชิงขนาด หรือระดับที่สามารถวัดเป็นมาตรฐานส่วนได้นั้น จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีเพียงมาทสี่โอะเท่านั้นที่เสนอแนวคิดเช่นนี้ไว้ กล่าวคือ มาทสี่โอะได้กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองซึ่งสามารถบอกจำนวน หรือปริมาณได้ เช่น ไข่ ส่วนสูง น้ำหนัก หรือขนาดรอบนอก เป็นต้น แม้จะมีนักวิจัยเพียงสองท่านที่กล่าวถึงสิ่งครอบครองที่สามารถวัดระดับ หรือขนาดซึ่งสามารถบอกจำนวนหรือปริมาณได้ก็ตาม แต่จากการศึกษาวิเคราะห์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า “ความกว้าง” และ “ความลึก” ถือเป็นกรณีส่วนต่างๆที่มีอยู่ในร่างกาย ซึ่งบ่งบอกถึงสภาพร่างกายของผู้ครอบครอง เช่นเดียวกับกรณีของ “น้ำหนัก” และ “ส่วนสูง” โดยผู้ครอบครองจะเป็นสิ่งไม่มีชีวิตก็ได้ ดังที่กล่าวไว้แล้วในแนวคิดเรื่องผู้ครอบครอง ดังนั้น “ห้อง” และ “ท่าเรือ” จึงถือเป็นผู้ครอบครอง “ความกว้าง” และ “ความลึก”

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการใช้ aru ดังกล่าวทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า กรณีที่จะกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยใช้คำกริยา aru มีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「A (ni) wa B ga aru」 ซึ่ง A หมายถึงผู้ครอบครอง และ B หมายถึงสิ่งที่ยังครอบครอง โดยสามารถใช้ aru ได้ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1) กรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม เช่น สิ่งของ สินค้า ทรัพย์สินสมบัติ เงินทอง หรืออสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

2) กรณีที่กำลังถึงการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม เช่น คุณสมบัติ บุคลิกลักษณะ พรสวรรค์ ความสามารถ ความคิด อารมณ์ หรือความรู้สึก เป็นต้น

3) กรณีที่กำลังถึงการมีบุคคลในครอบครอง หรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครอง หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง เช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ลูก ป้า น้า อา สามี ภรรยา ลูกชายลูกสาว ครูอาจารย์ ลูกศิษย์ เพื่อน คู่หมั้น แฟน พนักงาน นายจ้างหรือลูกจ้าง เป็นต้น

4) กรณีที่กำลังถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครอง เช่น ปากกว้าง ตาโต ตาสวย ผมหงอก ไข่ หรือหนวดขาว เป็นต้น

2.4 เกณฑ์ในการใช้ motsu

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีผู้วิจัยอธิบายเกณฑ์ในการใช้ motsu ไว้ดังนี้

ฟูนาดะ (Funada, 1970) กล่าวว่า การใช้คำกริยา motsu ในการแสดงการครอบครอง มีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「A wa B o motsu」 ซึ่ง A หมายถึงผู้ครอบครอง และ B หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง นอกจากนั้นคำกริยา motsu ถือเป็นกรรมกริยา ซึ่งตรงกับสำนวน 「A has B」 ในภาษาอังกฤษ ส่วนใหญ่จะไม่ใช้แค่ 「A wa B o motsu」 แต่จะใช้ 「A wa B o motte iru」 ปัจจัยที่ทำให้ต้องเปลี่ยน motsu เป็น motte iru เนื่องจาก have เป็นกริยาแสดงการกระทำที่ต่อเนื่อง แต่ motsu ไม่ใช่กริยาแสดงการกระทำที่ต่อเนื่อง เป็นคำกริยาที่ใช้แสดงความสมบูรณ์ของกาล (Kanketsutekina Doushi) ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเปลี่ยน motsu เป็น motte iru โดยมีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างต่อเนื่อง จากอดีต สู่ปัจจุบัน จนถึงอนาคต หรือกรณีที่กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพจากไม่มี ไปสู่สภาพการมี ตัวอย่างเช่น

(48) Watashi wa mada kodomo o motta koto ga nai.

私はまだ子供を持ったことがない。

ฉันยังไม่เคยมีลูก

(49) A-san wa kuruma o motsu koto o kiratte iru.

Aさんは車を持つことを嫌っている。

คุณเอไม่ชอบการมีรถ

(50) Kare wa rainen wa jibun no ie o motsu koto ni naru.

彼は来年は自分の家を持つことになる。

เขาตัดสินใจจะมีบ้านเป็นของตัวเองในปีหน้า

ข. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความตั้งใจ เจตนา หรือความ
จำนงของผู้ครอบครอง ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ตัวอย่างเช่น

(51) A-san wa , kuruma o motanai tsumori rashii.

Aさんは、車を持たないつもりらしい。

ดูเหมือนว่าคุณเอ ตั้งใจที่จะไม่มีรถยนต์

(52) Karera wa jibun no ie o motsu tameni, seidashite hataraitte iru.

彼らは自分の家を持つために、精出して働いている。

พวกเขาตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อจะมีบ้านเป็นของตัวเอง

ค. ในกรณีที่กริยาแสดงการครอบครองอยู่ในวลีที่เป็นส่วนขยายคำนาม มีแนวโน้มที่
จะใช้ motsu มากกว่า aru ตัวอย่างเช่น

(53) Kouiu oya o motsu ko wa fukouda.

こういう親を持つ子は不幸だ。

เด็กที่มีพ่อแม่แบบนี้ โชคร้าย

(54) Kanojo wa seishin-hakujaku_no kodomo o motte kuroushite iru.

彼女は精神薄弱の子供を持って苦労している。

เนื่องจากเธอมีลูกที่มีสติปัญญาเชิงซ้ำ จึงลำบาก

จากการศึกษาวิเคราะห์เกณฑ์ดังกล่าวของฟูนาตะทำให้ทราบว่า ฟูนาตะ ใช้แนวคิด
ด้านไวยากรณ์เป็นเกณฑ์ในการแบ่งเกณฑ์ในการใช้กล่าวคือ จากเกณฑ์ในการใช้ ข้อ ก. และข้อ ข.
ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า กรณีที่บรรยายถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องมีการ
ผันรูป เช่น ไวยากรณ์รูปคำสั่ง รูปเชิญชวน รูปตั้งใจ หรือไวยากรณ์ที่แสดงการเปลี่ยนแปลงจาก
สภาพที่ไม่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไปสู่สภาพที่มีหรือครอบครองสิ่งนั้น จะใช้ motsu ดังตัวอย่าง (48) ถึง
(52) สาเหตุที่สามารถใช้ได้เฉพาะ motsu เนื่องจาก motsu เป็นคำกริยาที่แสดงถึงกริยาอาการหรือ
การเคลื่อนไหว (Dousa-Doushi) แต่ aru เป็นคำกริยาที่แสดงสภาพ (Joutai-Doushi) ดังนั้น จึงไม่
สามารถนำ aru ไปใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องมีการผันรูปได้เลย แนวคิด ดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้นำไปใช้เป็น
เกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์ ข้อ ค. ก็เช่นกัน ฟูนาตะ กล่าวว่า ในกรณีที่กริยาแสดงการครอบครองอยู่ในวลี
ที่เป็นส่วนขยายคำนาม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า aru เนื่องจาก ฟูนาตะ ได้ยึดหลักทาง

ไวยากรณ์ที่ว่า หากจะแต่งประโยคโดยใช้ส่วนขยายคำนามลงไป มีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงการใช้คำช่วย “ga” แต่จะใช้ 「～ o motsu」 มากกว่า อย่างไรก็ตาม แนวคิดดังกล่าว หลังจากที่ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบกับแนวคิดของนักวิจัยท่านอื่นปรากฏว่า ไม่มีนักวิจัยท่านใดเสนอแนวคิดเช่นนี้เลย แต่จากการวิเคราะห์ประโยคตัวอย่าง (53) และ (54) รวมทั้งประโยคตัวอย่างจากงานวิจัยอื่นที่มีลักษณะคล้ายกันพบว่า คำนามในประโยคตัวอย่างที่มีคำกริยา motsu เป็นส่วนขยายทุกคำ เป็นคำนามที่แสดงถึงบุคคลทั้งสิ้น เช่น เด็กที่มีพ่อแม่แบบนี้ จากประโยคตัวอย่าง (53) หรือลูกที่มีสติปัญญาเชิงซ้ำ จากประโยคตัวอย่าง (54) เป็นต้น นอกจากนี้ แนวคิดเรื่องการขยายคำนามดังกล่าวของ ฟุนาดะ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของซาวาดะ ที่กล่าวว่า หากกล่าวถึงการมีคนในครอบครัว หรือญาติพี่น้อง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม มีแนวโน้มจะใช้ motsu ซึ่งเป็นธรรมชาติมากกว่า ตัวอย่างเช่น

??(55) Kare wa tsuma o motte iru.

彼は妻を持っている。

เขามีภรรยา

(56) Konna ii okusan o motte, shiawasedesune.

こんないい奥さんを持って、幸せですね。

มีภรรยาที่แสนดีขนาดนี้ มีความสุขสินะ

(57) Kare wa byouki de natakiri no tsuma o motte iru.

彼は病気で寝たきりの妻を持っている。

เขามีภรรยาที่ป่วยไปไหนไม่ได้ ต้องนอนอยู่กับที่

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดในเรื่องการมีส่วนขยายหน้าบุคคล ตามเกณฑ์ของนักวิจัยทั้ง 2 ดังกล่าวไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่ เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทยโดยสรุปว่ากรณีที่กล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัวหรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า

โมริตะ (Morita, 1989) กล่าวว่า การใช้คำกริยา motsu ในการแสดงการครอบครอง มีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「A wa B o motsu」 ซึ่ง A หมายถึงผู้ครอบครอง และ B หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง โดยมีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งที่ครอบครอง เป็นสิ่งต่อไปนี้

ก1. สิ่งของ สินค้า ทรัพย์สินสมบัติ เงินทอง หรืออสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(58) A-sha no kabu o motsu.

A社の株を持つ。

มีหุ้นของบริษัทเออยู่

(59) Gaikoku no mezurashii kitte o motte iru.

外国の珍しい切手を持っている。

มีแสตมป์ที่หายากจากต่างประเทศ

ก2. บุคคล เช่น คนในครอบครัว หรือคนที่มีตำแหน่งต่ำกว่า เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(60) Yoi katei o motsu.

よい家庭を持つ。

มีครอบครัวที่ดี

(61) Oozei no deshi o motsu.

大勢の弟子を持つ。

มีลูกศิษย์หลายคน

ก3. สิ่งที่ต้องแบกรับภาระ เช่น หน้าที่ความรับผิดชอบหรือหนี้สิน เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(62) San nen ichi kumi o motsu.

三年一組を持つ。

(ฉัน) รับผิดชอบนักเรียนชั้นปีที่ 3 ห้อง 1

(63) Danshi-kurasu o motsu. (Tannin)

男子クラスを持つ。 (=担任)

(ครูประจำชั้น) ฉันรับผิดชอบห้องเรียนที่มีแต่นักเรียนชายล้วน

(64) Kaisha ga sekinin o motsu.

会社が責任を持つ。

บริษัทมีความรับผิดชอบ

ก4. สิ่งที่มีหรือติดอยู่ในร่างกายหรือจิตใจ ตัวอย่างเช่น

(65) Kare ni urami o motsu.

彼に恨みを持つ。

มีความแค้นอยู่ที่เขา

(66) Kakushin o motsu.

確信を持つ。

มีความเชื่อมั่น

(67) Kibou o motte susumou.

希望を持って進む。

มาเดินหน้าต่อไปอย่างมีความหวังกันเถอะ

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ก1. เป็นเกณฑ์ที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยท่านอื่นในเรื่องการครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม ส่วนเกณฑ์ ข้อ ก4. สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยท่านอื่น ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้ครอบครอง แนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยได้นำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่ เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์ ข้อ ก2. ที่กล่าวถึงการมีบุคคล ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อการใช้คำกริยา aru ว่า ถ้ากล่าวถึงการมีบุคคลที่ไม่มีส่วนขยายคำนาม โดยปกติจะใช้ aru แต่จากประโยคตัวอย่าง (60) และ (61) การมีครอบครัวที่ดี หรือมีลูกศิษย์หลายคน ไม่เข้าข่ายการมีบุคคลโดยทั่วไป เนื่องจากมีคำว่า “yoi” และ “oozei” มาขยายด้านหน้า จึงไม่สามารถใช้ aru ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปได้ว่า กรณีที่กล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัว หรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า

เกณฑ์ ข้อ ก3. ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่จะต้องแบกรับภาระหน้าที่ที่เช่นกัน เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับ คิคุจิ ที่กล่าวว่า กรณีที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบจะใช้ motsu จากแนวคิดทั้งสองนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งที่ครอบครองโดยทั่วไป ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ดี เช่น สิ่งของ เงินทอง หรือทรัพย์สินสมบัติก็ได้ การมีหนี้สิน ภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ ก็ถือเป็น การแสดงการครอบครองเช่นกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดนี้ไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์ในการใช้ต่อมาได้แก่ ทสึโนดะ (Tsunoda, 1991) แนวคิดของทสึโนดะเกี่ยวกับการใช้คำกริยา motsu จะแตกต่างจากการใช้ aru ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อกฎเกณฑ์ในการใช้ aru กล่าวคือ กรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่ไม่ธรรมดาจะใช้ aru เท่านั้น แต่จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า แม้จะไม่สามารถใช้ motsu ในกรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองได้ แต่ก็มิใช่ข้อยกเว้นคือ หากอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง สามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ก็สามารถจะใช้ motsu ได้เช่นกัน ขึ้นอยู่กับบริบท และความเหมาะสมในประโยค ตัวอย่างเช่น

(68) Tarou wa ashi o motte irunda. (Jibun de arukasero)

太郎は足を持っているんだ。(自分で歩かせろ)

ทาโรมีขา (ปล่อยให้เดินเอง)

(69) Hanako wa me o motte irunda. (Himitsu o mita ni chigainai)

花子は目を持っているんだ。(秘密を見たにちがいない)

ฮานากะมีตา (ต้องเห็นความลับ / รู้ความลับแน่ๆ)

(70) Akio wa atama o motte iru. (Jibun de kangaesaseru)

昭夫は頭を持っている。(自分で考えさせろ)

คุณอาคิโอะมีหัว (ปล่อยให้คิดเอง)

(71) Ano onna wa nagai tsume o motte iru. (Ki o tsukero)

あの女は長い爪を持っている。(気をつけろ)

ผู้หญิงคนนั้นมีเล็บยาว (จงระวัง)

จากประโยคตัวอย่าง (68) ถึง (71) สามารถตีความได้ว่า การมีขา ตา หัว หรือเล็บยาว ไม่ได้แสดงความหมายเพียงการมีขา ตา หัว หรือเล็บที่ติดอยู่ในร่างกายตามหลักสรีระวิทยา แต่ “ขา” ในตัวอย่าง (68) หมายถึง ยานพาหนะ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ทำให้ทาโรสามารถเดินได้ด้วยตัวเองโดยไม่ต้องให้ผู้อื่นช่วยเหลือ “ตา” ในตัวอย่าง (69) ก็เช่นกันอาจหมายถึงการรับรู้ซึ่งฮานากะมีไว้เพื่อรับรู้ความลับของผู้อื่น ส่วน “หัว” ในตัวอย่าง (70) อาจหมายถึง ความคิด สติปัญญา หรือความสามารถซึ่งอะคิโอะมีไว้เพื่อคิดสิ่งใดสิ่งหนึ่งและ “เล็บยาว” ในตัวอย่าง (71) ไม่ได้หมายความว่าเล็บที่ติดอยู่ในร่างกายเท่านั้นแต่ให้ความหมายแฝงว่าเป็นอาวุธชนิดหนึ่งซึ่งผู้หญิงคนนั้นมีอยู่

นอกจากแนวคิดในเรื่องการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ทสึโนตะ ยังกล่าวถึงการมีสิ่งซึ่งบ่งบอกถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้ครอบครอง โดยจะมีหรือไม่มีส่วนขยายคำนามก็ตามสามารถใช้ motsu ได้เช่นเดียวกับ aru

จากการวิเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปเกณฑ์ในการใช้ motsu ของทสึโนตะ ได้ดังนี้
ก. กรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าสิ่งนั้นสามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบท และความเหมาะสมในประโยค ก็สามารถใช้ motsu ได้ ดังตัวอย่างที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

ข. กรณีที่กล่าวถึงการมีสิ่งซึ่งบ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่ไม่ธรรมดา สามารถใช้ motsu ได้ ไม่ว่าจะมีส่วนขยายคำนามหรือไม่ก็ตาม ตัวอย่างเช่น

(72) Hanako wa sainou o motte iru.

花子は才能を持っている。

ฮานากะมีพรสวรรค์

(73) Hanako wa tokushuna sainou o motte iru.

花子は特殊な才能を持っている。

ฮานากะมีพรสวรรค์ที่พิเศษ ไม่เหมือนใคร

(74) Akiko wa fushigina miryoku o motte iru.

秋子は不思議な魅力を持っている。

อะคิโกะมีเสน่ห์ที่น่าพิศวง

คิคุจิ (Kikuchi, 2000) กล่าวว่า การใช้คำกริยา motsu ในการแสดงการครอบครอง มีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「X wa Y o motte iru」 ซึ่ง X หมายถึงผู้ครอบครอง และ Y หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง โดยมีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเวลานั้น ซึ่งสิ่งที่ครอบครองเป็นสิ่งที่เป็รูปรวม ที่อาจถืออยู่ในมือหรือที่อื่น และไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ตนเองเป็นเจ้าของเสมอไป
ตัวอย่างเช่น

(75) Eki de atta toki, Tarou-shi wa cha-buutou o motte ita.

駅で会った時、太郎氏は茶封筒を持っていた。

ตอนเจอที่สถานี คุณทาโร่ถือซองสีน้ำตาล

ข. ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นรูปธรรม หรือนามธรรม ซึ่งมีอยู่ในครอบครองในฐานะที่เป็นทรัพย์สินสมบัติ และต้องเป็นสิ่งที่ตนเองเป็นเจ้าของ ตัวอย่างเช่น

(76) X-shi wa bakudaina zaisan o motte iru.

X 氏は莫大な財産を持っている。

คุณเอ็กซ์มีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล

(77) Hayashi-senshu wa kono shumoku no nihon-kiroku o motte iru.

林選手はこの種目の日本記録を持っている。

นักกีฬาที่ชื่อฮายาชิมีบันทึกสถิติของญี่ปุ่นอยู่ในรายการประเภทนี้

(78) A san wa sainou o motte iru.

A さんは才能を持っている。

คุณเอมีพรสวรรค์

ค. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความหมายว่าเป็นการแบกรับภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ ตัวอย่างเช่น

(79) Fusai o motte iru.

負債を持っている。

มีหนี้สิน

(80) (Kyoujusha ga) Jugyou o motte iru.

(教授者が) 授業を持っている。

(อาจารย์) มีสอน

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ก. การมีสิ่งที่เป็นรูปธรรมที่อาจถืออยู่ในมือหรือที่อื่น และไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ตนเองเป็นเจ้าของเสมอไป ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เกณฑ์ดังกล่าวไม่ได้แสดงถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื่องจากการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง สิ่งที่ครอบครองจะต้องเป็นสิ่งที่ตนเองเป็นเจ้าของ ดังที่ผู้วิจัยได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับนิยามคำศัพท์ไว้แล้วในบทที่หนึ่ง แต่จากเกณฑ์ของคิคุจิ ในข้อนี้ กล่าวว่า สิ่งที่ครอบครอง ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ตนเองเป็นเจ้าของก็ได้ จึงไม่เข้าข่ายการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่นำแนวคิดนี้ มาใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ข. ถือเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับโมริตะ และทสึโนดะ ที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม เช่น การมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล ตามตัวอย่าง (76) ตรงกับแนวคิดของโมริตะ ที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งของ สินค้า ทรัพย์สินสมบัติ เงินทอง หรืออสังหาริมทรัพย์ ส่วนการมีสิ่งที่เป็นนามธรรมก็เช่นกัน สอดคล้องกับแนวคิดของโมริตะ และทสึโนดะ ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดนี้ไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่ เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ค. ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ เช่น การมีหนี้สิน ตามตัวอย่าง (79) หรือการมีสอนของอาจารย์ ตามตัวอย่าง (80) ถือเป็นเกณฑ์ที่สอดคล้องกับแนวคิดของโมริตะ ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

มาทสึโอกะ (Matsuoka, 2000) กล่าวว่า การใช้คำกริยา motsu ในการแสดงการครอบครอง มีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「A wa B o motte iru」 ซึ่ง A หมายถึงผู้ครอบครอง และ B หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง โดยมีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม เช่น พรสวรรค์ หรือความกล้าหาญ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(81) Kare wa sainou o motte iru.

彼は才能を持っている。

เขามีความสามารถพิเศษ

ข. ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่ถือเป็นทรัพย์สินสมบัติ ตัวอย่างเช่น

(82) Kanojo wa gaisha o motte imasu.

彼女は外車を持っています。

หล่อนมีรถยนต์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

เกณฑ์ในการใช้ motsu ของมาทสึโอะดะดังกล่าว ถือเป็นเกณฑ์ที่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยท่านอื่นที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่ถือเป็นทรัพย์สินสมบัติ และการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

คินซุอิ (Kinsui, 2003) กล่าวว่า การใช้คำกริยา motsu ในการแสดงการครอบครอง มีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ใช้ในกรณีที่ให้ความหมายว่าถืออยู่ในมือ ในกรณีนี้ ประธานของประโยคต้องเป็นบุคคลที่มีมือเอาไว้สำหรับถือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และต้องเป็นการกล่าวถึงการถืออยู่ในมือ ณ เวลานั้นด้วย ตัวอย่างเช่น

(83) Tanaka san wa ima fo-ku to naifu o motte iru.

田中さんは今フォークとナイフを持っています。

คุณทานากะ กำลังถือส้อมกับมีดอยู่ตอนนี้

ข. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองในด้านสังคม ตัวอย่างเช่น

(84) Tanaka-san wa bakudaina zaisan o motte iru.

田中さんは莫大な財産を持っています。

คุณทานากะ มีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล

ค. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการมีความคิด อารมณ์ หรือความรู้สึก ตัวอย่างเช่น

(85) Watashi wa warui yokan o motte iru.

私は悪い予感を持っています。

ฉันมีลางสังหรณ์ที่ไม่ดี

ง. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบที่ยังบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองไม่ว่าจะกล่าวถึงทุกส่วนหรือบางส่วนก็ตาม ในกรณีนี้หากประธานในประโยคเป็นสิ่งไม่มีชีวิตการยอมรับว่าใช้ motsu ได้ จะยากขึ้น ตัวอย่างเช่น

(86) Tanaka-san wa hokuro o motte iru.

田中さんはほくろを持っている。
คุณทานากะมีไฝ

?(87) Kono isu wa hijikake o motte iru.

この椅子は肘掛を持っている。
เก้าอี้ตัวนี้มีที่วางแขน

จ. ใช้ในกรณีทีกล่าวถึงการมีความสามารถ คุณสมบัติ ลักษณะเด่น หรือลักษณะพิเศษ แบ่ง
ออกเป็นประเภทย่อยๆได้ดังนี้

จ1. ลักษณะเด่น ลักษณะพิเศษ หรือความสามารถทางด้านร่างกาย ตัวอย่างเช่น

(88) Tanaka-san wa taguimarena chouyakuryoku o motte iru.

田中さんはたぐいまれな跳躍力を持っている。
คุณทานากะมีความสามารถในการกระโดดอย่างไม่มีใครเทียบเคียงได้

จ2. ลักษณะเด่น ลักษณะพิเศษ หรือความสามารถทางด้านจิตใจ ตัวอย่างเช่น

(89) Tanaka-san wa hitonami-hazureta seishinryoku o motte iru.

田中さんは人並みはずれた精神力を持っている。
คุณทานากะมีจิตใจที่ไม่เหมือนใคร

จ3. คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่เป็นรูปลักษณภายนอก ตัวอย่างเช่น

(90) Tanaka-san niwa hoso-nagai shiruetto o motte iru.

田中さんには細長いシルエットを持っている。
คุณทานากะมีเงาที่เรียวยาว

(91) Kono teeburu wa utsukushii katachi o motte iru.

このテーブルは美しい形を持っている。
โต๊ะตัวนี้มีรูปทรงสวยงาม

จ4. คุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่เป็นนามธรรม ตัวอย่างเช่น

(92) Kono doki wa rekishitekina kachi o motte iru.

この土器は歴史的な価値を持っている。
ภาชนะดินเผาชิ้นนี้มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ก. ผู้วิจัยมีความเห็นว่าไม่ได้แสดงถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เนื่องจากการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง สิ่งที่ครอบครองจะต้องเป็นสิ่งที่ตนเองเป็นเจ้าของ ซึ่งอาจไม่อยู่ ณ สถานที่นั้น ในตอนที่กล่าวถึงก็ได้ ตามที่ผู้วิจัยได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับนิยาม คำศัพท์ไว้แล้วในบทที่หนึ่ง แต่จากเกณฑ์ของคินซุอิ ในข้อนี้ กล่าวว่า สิ่งที่อยู่ ณ นั้น ต้องเป็นการกล่าวถึงการถืออยู่ในมือ ณ เวลานั้นด้วย จึงไม่เข้าข่ายการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่นำแนวคิดนี้ มาใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ข. ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า การครอบครองด้านสังคมนั้น ไม่มีคำอธิบายไว้อย่างชัดเจนว่าด้านสังคมคืออะไร แต่จากการวิเคราะห์โดยดูจากประโยคตัวอย่าง และจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆสามารถตีความได้ว่า หากผู้ใดได้ครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว สิ่งนั้นจะบ่งบอกถึงสถานะทางสังคมของผู้ครอบครองทุกกรณี เช่น การที่คุณทานากะมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล จากตัวอย่าง (84) ถือเป็นการบ่งบอกถึงสถานะทางสังคมของคุณทานากะ ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า การครอบครองสิ่งใดก็ตาม ถือเป็นการครอบครองด้านสังคมนั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่นำแนวคิดนี้ไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่ เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ค. ข้อ ๑1. ข้อ ๑2. และ ข้อ ๑4. ที่กล่าวถึงการมีความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ความสามารถ คุณสมบัติ หรือลักษณะที่เป็นนามธรรมนั้น สามารถสรุปออกมาได้เป็นเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโมริตะ, ทสึโนดะ, คิคุจิ และมาทสึโอกะ ในกรณีที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม โดยผู้วิจัยได้ใช้คำจำกัดความนี้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ง. ที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วในเรื่องเกณฑ์ในการใช้ aru ว่า ในกรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองจะใช้ aru ไม่สามารถใช้ motsu ได้ โดยเฉพาะกรณีที่ประธานในประโยคเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ดังตัวอย่าง (87) แก้ว ซึ่งเป็นประธานในประโยค ถือเป็นสิ่งไม่มีชีวิต จึงไม่สามารถใช้ motsu ได้ แต่อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดของนักวิจัยท่านอื่นปรากฏว่า แม้ประธานในประโยคจะเป็นสิ่งมีชีวิตก็ตาม ไม่สามารถใช้ motsu ได้ ในกรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปได้ว่า กรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองจะใช้ aru เท่านั้น ไม่ว่าประธานในประโยคจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ตาม

จากแนวคิดของคินซุอิเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมีข้อที่น่าสังเกตคือ ประโยคตัวอย่าง (86) คินซุอิมีความเห็นว่า การกล่าวถึงการมีไฝของคุณทานากะสามารถใช้ motsu ได้ แต่จากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดของนักวิจัยท่านอื่นไม่ว่าจะเป็น ทสึโนดะ, คิคุจิ หรือซาวาดะ นักวิจัยทั้งสามท่านมีความเห็นตรงกันว่า ถ้าเป็นการกล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองจะใช้ aru และประโยคตัวอย่างที่นักวิจัยทั้งสามท่านเสนอมาได้แก่ การมี “ไฝ” เช่นเดียวกับประโยคตัวอย่างของคินซุอิ ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า แนวคิดนี้ของคินซุอิ เป็นแนวคิดที่ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยท่านอื่น แต่อย่างไรก็ตาม แม้จะมีเพียงคินซุอิ เท่านั้นที่มีความเห็นว่า ในกรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu ก็ตาม ผู้วิจัยยังไม่สามารถสรุปได้ว่าแนวคิดดังกล่าวของคินซุอิ เป็นแนวคิดที่เชื่อถือไม่ได้ ดังนั้น เพื่อหาข้อสรุปดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำแบบสำรวจโดยยกประโยคตัวอย่าง (86) นี้ ไปสอบถามผู้บอกภาษาชาวญี่ปุ่นจำนวน 20 คน ผู้บอกภาษาทั้งหมดเป็นชาวญี่ปุ่นที่เกิดและโตในโตเกียว และเป็นบุคคลที่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า น่าเชื่อถือได้ในการใช้ภาษาญี่ปุ่น

ผลจากการสอบถามผู้บอกภาษาทั้ง 20 คน ปรากฏว่า ผู้บอกภาษาทั้ง 20 คน มีความเห็นตรงกันว่า การกล่าวหาว่า “คุณทานากะมีไฝ” สามารถใช้ aru ได้เท่านั้น ไม่มีผู้บอกภาษาคนใดที่เลือกใช้ motsu เลย ดังนั้น ผลการสอบถามดังกล่าว จึงถือเป็นผลที่น่าเชื่อถือได้ 100% เนื่องจากผู้บอกภาษาทุกคนมีความเห็นตรงกันเป็นเอกฉันท์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสามารถสรุปได้ว่า กรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง สามารถใช้ aru ได้เท่านั้น แนวคิดดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

กรณีสุดท้าย เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ๖3. ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วข้างต้นว่า การกล่าวถึงการมีรูปลักษณะภายนอกที่ไม่สามารถตีความว่าเป็นอวัยวะ หรือส่วนต่างๆที่มีอยู่ในร่างกาย เช่น เกราะ รูปร่างหรือรูปทรง ไม่สามารถใช้ aru ได้ แต่จะใช้ motsu แทน เป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับแนวคิดของทสึโนดะที่กล่าวว่า กรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่ไม่ธรรมดา โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าสิ่งนั้นสามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง โดยขึ้นอยู่กับบริบทและความเหมาะสมในประโยคจะใช้ motsu ดังนั้น การมีเงาที่เรียวยาว หรือรูปทรงที่สวยงาม ตามประโยคตัวอย่าง (90) และ (91) ถือเป็นสิ่งที่สามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองจึงใช้ motsu แนวคิดดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

ซาวาดะ (Sawada, 2003) กล่าวว่า การใช้คำกริยา motsu ในการแสดงการครอบครอง มีโครงสร้างด้านไวยากรณ์คือ 「X wa Y o motte iru」 ซึ่ง X หมายถึงผู้ครอบครอง และ Y หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง โดยมีเกณฑ์ในการใช้ดังนี้

ก. ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึงการครอบครองด้านกายภาพ ในกรณีนี้ สิ่งที่ครอบครองจะเป็นรูปธรรม และเป็นสิ่งที่ไม่ธรรมดา ตัวอย่างเช่น

(93) Kare wa ookina ie o motte iru.

彼は大きな家を持っている。

เขามีบ้านหลังใหญ่

(94) Kono hoteru wa jikahatsuden-souchi o motte iru.

このホテルは自家発電装置を持っている。

โรงแรมแห่งนี้มีอุปกรณ์ติดตั้งเครื่องผลิตกระแสไฟฟ้าเพื่อใช้ในโรงแรม

*(95) Kare wa shiraga wo motte iru.

彼は白髪を持っている。

เขามีผมหงอก

ข. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองที่ไม่ใช่ด้านกายภาพ ในกรณีนี้ สิ่งที่ครอบครองจะเป็นนามธรรม และเป็นสิ่งที่ไม่ธรรมดา ตัวอย่างเช่น

(96) Kare wa yasashii tokoro o motte iru.

彼はやさしいところを持っている。

เขามีส่วนที่ใจดี

(97) Kare wa ii dokyou o motte iru.

彼はいい度胸を持っている。

เขามีความกล้า

ค. ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่สามารถวัดเป็นมาตราส่วนขนาด หรือระดับได้ และสิ่งนั้นต้องมีส่วนขยายค่านาม ตัวอย่างเช่น

*(98) Kono minato wa shinsui o motte iru.

この港は水深を持っている。

ท่าเรือแห่งนี้ลึก

(99) Kono minato wa oo-gata tankaa ga keiryuu dekiru dake no fukai shinsui o motte iru.

この港は大型タンカーが係留できるだけの深い水深を持っている。

ท่าเรือแห่งนี้มีความลึกเท่าที่เรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่จะสามารถจอดได้

?(100) Kare wa yuumoa o motte iru.

彼はユーモアを持っている。

เขามีอารมณ์ขัน

(106) Kare wa itsumo hito o nagomaseru yuumoa o motte iru.

彼はいつも人を和ませるユーモアを持っている。

เขามีอารมณ์ขันที่ทำให้ผู้อื่นผ่อนคลายได้เสมอ

ง. ในกรณีที่เกิดการมีคนในครอบครัว หรือญาติพี่น้อง หากไม่มีส่วนขยายคำนาม จะทำให้ประโยคนั้นไม่เป็นธรรมชาติ แต่ถ้าใส่ส่วนขยายคำนามลงไป ก็สามารถให้ motsu ได้ ตัวอย่างเช่น

??(102) Kare wa tsuma o motte iru.

彼は妻を持っている。

เขามีภรรยา

(103) Konna ii okusan o motte, shiawasedesune.

こんないい奥さんを持って、幸せですね。

มีภรรยาที่แสนดีขนาดนี้ มีความสุขสินะ

(104) Kare wa byouki de netakiri no tsuma o motte iru.

彼は病気で寝たきりの妻を持っている。

เขามีภรรยาที่ป่วยไปไหนไม่ได้ ต้องนอนอยู่กับที่

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ก. และ ข้อ ข. ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วในเรื่องเกณฑ์ในการใช้ aru ว่า การครอบครองด้านกายภาพ คือการครอบครองสิ่งที่เป็นรูปธรรม ส่วนการครอบครองที่ไม่ใช่ด้านกายภาพ คือการครอบครองสิ่งที่เป็นนามธรรม ซึ่งแนวคิดทั้งสองนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิจัยท่านอื่นที่ผู้วิจัยได้นำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่ เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย จากประโยคตัวอย่าง (95) สาเหตุที่ไม่สามารถใช้ motsu ได้ เนื่องจาก การมีผมหงอก ถือเป็นกรณีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ซึ่งสามารถใช้ aru ได้เท่านั้น

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ค. ผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วว่า “ความลึก” ตามตัวอย่าง (98) ถือเป็นส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองเช่นเดียวกับกรณีของ “น้ำหนัก” และ “ส่วนสูง” ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้ว ดังนั้น การที่ท่าเรือมีความลึกโดยทั่วไป จึงไม่สามารถใช้ motsu ได้ ตัวอย่างข้อ (100) ก็เช่นกัน “อารมณ์ขัน” ถือเป็นปฏิกริยาตอบสนองในร่างกาย ซึ่งถือเป็นส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครอง ตรงตามแนวคิดของทสึโนดะ และคิคุจิ ในเรื่องสิ่งที่ครอบครอง จึงไม่สามารถใช้ motsu ได้ จะใช้ aru เท่านั้น

นอกจากการวิเคราะห์ที่ด้วยเอกสารดังกล่าว ผู้วิจัยยังทำการสอบถามผู้บอกภาษาชาวญี่ปุ่น จำนวน 20 คน โดยใช้ประโยคตัวอย่างจากทั้ง 4 ข้อ คือ (98) ถึง (101) ผลการสอบถามปรากฏว่า ตัวอย่าง (98) และ (100) ผู้บอกภาษาทั้ง 20 คน เลือกใช้ aru ส่วนตัวอย่าง (99) และ (101) ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่จะเลือกใช้ motsu ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชาวตะวันตกที่มีความเห็นว่า ประโยคตัวอย่างดังกล่าว สามารถใช้ motsu ได้เท่านั้น

จากแนวคิดของชาวตะวันตก และนักวิจัยท่านอื่น รวมทั้งผลการสอบถามผู้บอกภาษาชาวญี่ปุ่น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การมี “ความลึกเท่าที่เรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่สามารถจอดได้” หรือการมี “อารมณ์ขันที่ทำให้ผู้อื่นผ่อนคลายลงได้” ถือเป็นกรณีสิ่งต่างๆที่สามารถตีความได้มากกว่าการมีอวัยวะ หรือส่วนต่างๆที่มีอยู่ในร่างกาย จึงต้องใช้ motsu กล่าวคือ การมีความลึกที่เรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่สามารถจอดได้ สามารถตีความได้ว่า ความลึกดังกล่าว เปรียบเสมือนสถานที่ซึ่งใช้สำหรับรองรับเรือทุกขนาดที่จะมาจอด ส่วนการมีอารมณ์ขันที่ทำให้ผู้อื่นผ่อนคลายลงได้ก็เช่นกัน อารมณ์ขันดังกล่าว ไม่ได้เป็นเพียงปฏิกิริยาตอบสนองในร่างกายเท่านั้น แต่สามารถตีความว่าเป็น สิ่งบันเทิงใจชนิดหนึ่ง ที่สามารถทำให้ผู้ฟังหรือผู้ชมรู้สึกผ่อนคลายลงได้

เกณฑ์ในการใช้ ข้อ ง. ที่กล่าวถึงการมีคนในครอบครัว หรือญาติพี่น้อง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้น มีส่วนขยายค่านามเพิ่มเติม มีแนวโน้มจะใช้ motsu มากกว่า แนวคิดดังกล่าวนี้สอดคล้องกับแนวคิดของโมริตะซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวไปแล้วข้างต้น ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า กรณีที่กล่าวถึงการมีคนในครอบครัว หรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายค่านามเพิ่มเติม มีแนวโน้มจะใช้ motsu มากกว่า ดังตัวอย่าง (102) ถึง (104) การมีภรรยาที่แสนดีขนาดนี้ หรือการมีภรรยาที่ป่วยไปไหนไม่ได้ ต้องนอนอยู่กับที่ ถือเป็นกรณีบุคคลที่มีส่วนขยายค่านามเพิ่มเติม จึงไม่สามารถใช้ aru ได้ แต่จะใช้ motsu แทน แนวคิดดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการใช้ motsu ทั้งหมดดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า คำกริยา motsu เป็นสรรกรมกริยาที่ใช้ในการแสดงการครอบครอง ซึ่งมีโครงสร้างด้านไวยากรณ์ที่สามารถใช้ได้ 2 แบบคือ 「A wa B o motte iru」 หรือ 「A wa B o motsu」 โดยขึ้นอยู่กับไวยากรณ์ และกาลในประโยค ซึ่ง A หมายถึงผู้ครอบครอง และ B หมายถึงสิ่งที่ครอบครอง โดยสามารถใช้ motsu ได้ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1) กรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม เช่น สิ่งของ สินค้า ทรัพย์สินสมบัติ เงินทอง หรืออสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

2) กรณีที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่เป็นนามธรรมถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม เช่น คุณสมบัติ บุคลิกลักษณะ พรสวรรค์ ความสามารถ ความคิด อารมณ์ หรือความรู้สึก เป็นต้น

3) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัว หรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครองที่มีส่วนขยายค่านามเพิ่มเติม เช่น เด็กที่มีพ่อแม่แบบนี้ ลูกที่มีสติปัญญาเชิงซ้ำ ครอบครัวที่ดี ลูกศิษย์หลายคน ภรรยาที่แสนดี หรือภรรยาที่ป่วยไปไหนไม่ได้ เป็นต้น

4) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่สามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง การตีความดังกล่าวขึ้นอยู่กับบริบท และความเหมาะสมในประโยค เช่น เงาม รุปร่าง รูปทรง ขาที่หมายถึงยานพาหนะ ตาที่หมายถึงการรับรู้ หัวที่หมายถึง ความคิด สติปัญญา ความสามารถ หรือเล็บที่หมายถึงอาวุธ เป็นต้น

5) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ เช่น ภาระหนี้สิน หรือความรับผิดชอบต่อเรื่องต่างๆ เป็นต้น

6) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องมีการผันรูป เช่น ไวยากรณ์รูปคำสั่ง รูปเชิญชวน หรือรูปตั้งใจ เป็นต้น

2.5 เกณฑ์ในการเลือกใช้ aru และ motsu

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถสรุปเกณฑ์ในการเลือกใช้คำกริยา aru และ motsu ในการแสดงการครอบครองได้ดังนี้

1) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เช่น สิ่งของ สินค้า ทรัพย์สิน เงินทอง หรือสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

2) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีสิ่งซึ่งบ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เช่น คุณสมบัติ บุคลิกลักษณะ พรสวรรค์ ความสามารถ ความคิด อารมณ์ หรือความรู้สึก เป็นต้น

3) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัวหรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายค่านามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า เช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ลุง ป้า น้ำ อาสามี ภรรยา ลูกชาย ลูกสาว ครู อาจารย์ ลูกศิษย์ เพื่อน คู่หมั้น แฟน พนักงาน นายจ้าง ลูกจ้าง เด็กที่มีพ่อแม่แบบนี้ ลูกที่มีสติปัญญาเชิงซ้ำ ครอบครัวที่ดี ลูกศิษย์หลายคน ภรรยาที่แสนดี หรือภรรยาที่ป่วยไปไหนไม่ได้ เป็นต้น

4) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าสิ่งนั้นสามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ก็สามารถใช้ motsu ได้ การตีความดังกล่าว ขึ้นอยู่กับบริบท และความเหมาะสมในประโยค เช่น ปากกว้าง ตาโต ตาสวย ผมหงอก ใฝ่ หนวดขาว ไข่ ส่วนสูง น้ำหนัก ปฏิกริยาตอบสนองในร่างกาย ความลึก ความกว้าง ขาที่หมายถึง ยานพาหนะ ตาที่หมายถึงการรับรู้ หัวที่หมายถึงความคิด สติปัญญา ความสามารถ หรือเล็บที่หมายถึงอาวุธ เป็นต้น

5) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ จะใช้ motsu เช่น ภาระหนี้สิน หรือความรับผิดชอบต่อเรื่องต่างๆ เป็นต้น

6) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องมีการผันรูป เช่น ไวยากรณ์รูปคำสั่ง รูปเชิญชวน หรือรูปตั้งใจ จะใช้ motsu

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการศึกษาเกณฑ์และความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย มีวิธีดำเนินการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดกลุ่มตัวอย่างประชากรชาวไทยคือ นักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจภาษาญี่ปุ่นระดับต้นจนถึงระดับกลาง และเคยศึกษาหัวข้อเกี่ยวกับการใช้คำกริยาดังกล่าวมาแล้ว จำนวน 100 คน จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 19 คน มหาวิทยาลัยนเรศวร 15 คน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 50 คน และมหาวิทยาลัยขอนแก่น 16 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เหตุผลในการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว มีดังนี้

1. งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษากลุ่มนักศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยคิดว่ากลุ่มเป้าหมายดังกล่าวเป็นกลุ่มเป้าหมายที่น่าเชื่อถือได้ เนื่องจากเคยศึกษาหัวข้อนี้มาแล้ว
2. การเลือกมหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่งดังกล่าว เนื่องจากผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะทำ

การศึกษากลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่ต่างกัน โดยผู้วิจัยทราบว่ามีมหาวิทยาลัยทั้ง 4 ดังกล่าวอาจใช้ตำราเรียนที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่งเป็นมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นวิชาเอก ประกอบกับความสะดวกของผู้วิจัยในเรื่องเวลาและสถานที่ในการสำรวจด้วย

3.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือซึ่งจัดทำเป็นแบบสอบถาม เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของผู้เรียนชาวไทย และเพื่อนำไปใช้ในงานวิจัย โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตแหล่งข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามคือ ข้อมูลภาษาญี่ปุ่นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทำการเก็บข้อมูล
2. คัดเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถาม โดยข้อมูลนั้นต้องเป็นสำนวน หรือประโยคภาษาญี่ปุ่นที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าถูกต้อง
3. จัดระบบข้อมูลประโยคที่แสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่นซึ่งสามารถใช้ได้เฉพาะ aru หรือ motsu หรือใช้ได้ทั้ง aru และ motsu โดยแยกเป็นหมวดหมู่
4. คัดเลือกประโยคภาษาญี่ปุ่นที่จะนำมาใช้ในแบบสอบถาม โดยแต่ละประโยคที่คัดเลือกมาต้องมีเหตุผลที่แน่นอนมาสนับสนุนว่า ทำไมประโยคดังกล่าวจึงใช้ได้เฉพาะ aru หรือ motsu หรือใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เหตุผลที่จะนำมาสนับสนุนดังกล่าว นำมาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาอย่างละเอียด จากนั้นให้เจ้าของภาษาตรวจเช็คความถูกต้อง
5. แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ส่วนที่ 2	เอกสารหรือตำราเรียนที่ใช้เรียนในชั้นต้น
ส่วนที่ 3	ความสามารถในการใช้คำกริยา aru และ motsu

6. จัดทำแบบสอบถามโดยประมวลคำถามจากประโยคตัวอย่างที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากเจ้าของภาษา ในขั้นตอนที่ 4 แล้ว

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภาษาญี่ปุ่น

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมประโยคตัวอย่างที่แสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งสามารถใช้ได้เฉพาะ aru หรือ motsu หรือใช้ได้ทั้ง aru และ motsu จากแหล่งข้อมูลที่กำหนดไว้ ดังนี้

แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสารทั่วไป

1. หนังสือ “Sekai no Gengo to Nihongo” 『世界の言語と日本語』 หัวข้อ “Shoyuukeisha” (所有傾斜) โดย Tsunoda Tasaku (角田太作) วันที่ 20 เดือน เมษายน ค.ศ. 1991 หน้า 117-164.
2. พจนานุกรมภาษาญี่ปุ่นพื้นฐาน “Kiso Nihongo Jiten” 『基礎日本語辞典』 หัวข้อ “Kiso Nihongo - Imi no Tsukaikata / (aru) (motsu)” (基礎日本語---意味の使い方/「ある」「持つ」) โดย Morita Yoshiyuki (森田良行) ค.ศ. 1989 หน้า 48-51 และ 443-447.
3. คู่มืออธิบายไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น “Nihongo Bunpou Handobukku” 『日本語文法ハンドブック』 หัวข้อ “Sonzai – Shoyuu o arawasu Hyougen” (存在-所有を表す表現) โดย Matsuoka Hiroshi (松岡弘) ค.ศ. 2000 หน้า 34-39.
4. วารสาร “Gekkan Gengo” 『月刊言語』 หัวข้อ “Shoyuu Hyougen no Rekishitekina Henka” (所有表現の歴史的変化) โดย Kinsui Satoshi (金水敏) เดือน พฤศจิกายน ค.ศ. 2003 หน้า 38-44.
5. วารสาร “Gekkan Gengo” 『月刊言語』 หัวข้อ “Shoyuubutsu no Zokusei Ninshiki” (所有物の属性認識) โดย Sawada Hiroko (澤田浩子) เดือน พฤศจิกายน ค.ศ. 2003 หน้า 54-60.

แหล่งข้อมูลที่เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยเรื่อง “(~ga aru) to (~o motsu) Shoyuu no Hyougen ni tsuite” (「~がある」と「~をもつ」「所有」の表現について) จากวารสาร “Gengo Seikatsu ฉบับที่ 6 หมายเลข 225” 『言語生活、6号、N0225』 โดย Funada Hatsuo (船田逸夫) ค.ศ.1970 หน้า 80-87.

2. งานวิจัยเรื่อง “Shoyuu no lmi o yuusuru (motsu) no Ichikousatsu” (所有の意味を有する「持つ」の一考察) จากวารสาร “Nihongo Kyouiku ฉบับที่ 74” 『日本語教育、74号』 โดย Harasawa Itou (原沢伊都夫) เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1991 หน้า 98-108.

3. งานวิจัยเรื่อง “Shoyuu no (aru) to (motteiru)” (所有の「ある」と「もっている」) จากวารสาร “Nihongo Kyouiku, ฉบับที่ 10” 『世界の日本語教育、10号』 โดย Kikuchi Yasuhito (菊地康人) เดือนมิถุนายน ค.ศ. 2000 หน้า 147-163.

3.3.2 การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

ก. เวลาที่ดำเนินการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มเป้าหมายชาวไทยที่มหาวิทยาลัยทั้ง 4 แห่ง ตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2550 ถึงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2550

ข. สถานที่เก็บข้อมูล

1. ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. ภาควิชาภาษาตะวันออก มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
3. แผนกภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ค. ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ติดต่ออาจารย์ สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นของแต่ละมหาวิทยาลัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดในการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงอาจารย์มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่นทางไปรษณีย์เพื่อแจกให้แก่กลุ่มตัวอย่าง ส่วนกลุ่มเป้าหมายที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. กลุ่มเป้าหมายมหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และมหาวิทยาลัยขอนแก่นตอบแบบสอบถามและส่งคืนอาจารย์ที่ช่วยแจกแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากอาจารย์มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยขอนแก่นทางไปรษณีย์

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ในแบบสอบถามประกอบด้วยประโยคตัวอย่างที่แสดงการครอบครองในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งสามารถใช้ได้เฉพาะ aru หรือ motsu หรือใช้ได้ทั้ง aru และ motsu (ดูภาคผนวกประกอบ)

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. แจกแจงข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกใช้เฉพาะ aru หรือ motsu หรือใช้ทั้ง aru และ motsu
2. นำข้อมูลที่จำแนกเป็นกลุ่มตามข้อ 1 มาแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าอัตราร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลที่จำแนกไว้ในข้อ 1 และ 2

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าทางสถิติแบบแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ก่อนจะกล่าวถึงผลการสำรวจความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย ผู้วิจัยขอสรุปเกณฑ์ในการใช้ จากการศึกษาค้นคว้าผลการวิจัยของนักวิจัยแต่ละท่าน เพื่อนำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปออกมาเป็นเกณฑ์ใหม่ เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

4.1 เกณฑ์ในการใช้คำกริยา aru และ motsu

ก่อนจะกล่าวถึงเกณฑ์ในการใช้ที่ผู้วิจัยสามารถสรุปออกมาได้เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย ผู้วิจัยขอกล่าวถึงเกณฑ์ในการใช้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปออกมาเป็นตาราง ดังนี้

ตารางที่ 3

เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของ ฟุนาดะ (1970)

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	aru	motsu	ใช้ได้ทั้งสอง	หมายเหตุ
1	ใช้ในกรณีทีกล่าวถึง การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างต่อเนื่อง จากอดีตสู่ปัจจุบันจนถึงอนาคต หรือกรณีทีกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพจากไม่ มี ไปสู่สภาพการมี		○		
2	ใช้ในกรณีทีกล่าวถึง การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ด้วยความตั้งใจ เจตนา หรือความจำนงของผู้ ครอบครอง ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม		○		
3	ในกรณีทีกริยาแสดงการครอบครอง อยู่ในวลีที่ เป็นส่วนขยายค่านาม มีแนวโน้มทีจะใช้ motsu มากกว่า aru		○		

ตารางที่ 4

เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของ โมริตะ (1989)

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	aru	motsu	ใช้ได้ทั้งสอง	หมายเหตุ
1	ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งของ สินค้าทรัพย์สินสมบัติ เงินทองหรืออสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น			○	
2	ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีบุคคล เช่น คนในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่ไม่สามารถตัดความสัมพันธ์ได้ เป็นต้น	○			
	ถ้าบุคคลเหล่านั้น มีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม จะใช้ motsu		○		
3	ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีสิ่งที่มี หรือติดอยู่ในร่างกาย หรือจิตใจ			○	
4	ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึง การมีสิ่งที่ต้องแบกรับภาระ เช่น หน้าที่ความรับผิดชอบ หรือหนี้สิน เป็นต้น		○		

ตารางที่ 5

เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของ ทสึโนดะ (1991)

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	aru	motsu	ใช้ได้ทั้งสอง	หมายเหตุ
1	ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่ไม่ธรรมดา ซึ่งสิ่งนั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินกว่าปกติ ไม่เหมือนใคร ไม่ว่าจะมีส่วนขยายคำนามหรือไม่ก็ตาม	○			
2	ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบ ซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่สามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบ ซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง			○	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของ ทสึโนดะ (1991)

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	aru	motsu	ใช้ได้ทั้งสอง	หมายเหตุ
3	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่ไม่ธรรมดา ไม่ว่าจะมีส่วนขยายค่านามหรือไม่ก็ตาม			○	

ตารางที่ 6

เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของ คิคุจิ (2000)

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	aru	motsu	ใช้ได้ทั้งสอง	หมายเหตุ
1	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งที่ครอบครองเป็นองค์ประกอบ หรือส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่แยกออกจากผู้ครอบครองไม่ได้ และการมีสิ่งนั้น ถือเป็นคุณสมบัติที่ยังบอกถึงลักษณะผู้ครอบครอง			○	
2	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการครอบครองสิ่งนั้น แสดงถึงสถานะของผู้ครอบครอง หรือเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ครอบครอง	○			
3	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเวลานั้น ซึ่งสิ่งที่ครอบครองเป็นรูปธรรม ที่อาจถืออยู่ในมือหรือที่อื่น และไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ตนเองเป็นเจ้าของเสมอไป		○		* เป็นเกณฑ์ที่ให้ ความหมายว่าถืออยู่ในมือ จึงไม่นำมาวิเคราะห์
4	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม ซึ่งมีอยู่ในครอบครองในฐานะที่เป็นทรัพย์สินสมบัติ และต้องเป็นสิ่งที่ตนเองเป็นเจ้าของ			○	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของ คิคุจิ (2000)

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	aru	motsu	ใช้ได้ทั้งสอง	หมายเหตุ
5	ใช้ในกรณีที่กำลังถึง การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความหมายว่า เป็นการแบกรับภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ		○		

ตารางที่ 7

เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของ มาทสึโอะกะ (2000)

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	aru	motsu	ใช้ได้ทั้งสอง	หมายเหตุ
1	ใช้ในกรณีที่กล่าวถึงการมีบุคคล	○			
2	ใช้ในกรณีที่กล่าวถึง การมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม เช่น พรสวรรค์ หรือความคลั่งไคล้ เป็นต้น			○	
3	ใช้ในกรณีที่กล่าวถึง การมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้ครอบครองซึ่งสิ่งนั้นสามารถบอกจำนวน หรือปริมาณได้ เช่น ไข่ ส่วนสูง น้ำหนัก ขนาดรอบนอก หรือความสูงของคน เป็นต้น	○			
4	ใช้ในกรณีที่กล่าวถึง การมีอวัยวะส่วนต่างๆในร่างกาย เช่น หู ตา ปาก หรือผม เป็นต้น	○			
5	ใช้ในกรณีที่กล่าวถึง การครอบครองสิ่งอื่นที่ถือเป็นทรัพย์สินสมบัติ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว			○	

ตารางที่ 8

เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของ คินซุอิ (2003)

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	aru	motsu	ใช้ได้ทั้งสอง	หมายเหตุ
1	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การครอบครอง ในด้านสังคม			○	
2	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การมีความคิด อารมณ์ หรือความรู้สึก			○	
3	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึงการมีอวัยวะหรือ ส่วนต่างๆที่มีอยู่ในร่างกาย ไม่ว่าจะ กล่าวถึงทุกส่วนหรือบางส่วนก็ตาม			○	* หากประธานใน ประโยคเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต การยอมรับว่าใช้ motsu ได้ จะยากขึ้น
4	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การมีลักษณะ เด่น ลักษณะพิเศษ หรือความ สามารถทางด้านร่างกาย			○	
5	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การมีลักษณะ เด่น ลักษณะพิเศษ หรือความ สามารถทางด้านจิตใจ			○	
6	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การมีคุณสมบัติ หรือคุณลักษณะที่เป็นรูปลักษณะกาย นอก	○			* หากสิ่งที่มีไม่สามารถ ตีความว่าเป็นร่างกาย หรือส่วนหนึ่งของร่าง กายได้ จะไม่ใช้ aru แต่ จะใช้ motsu แทน
7	ใช้ในกรณีที่กำลังพูดถึง การมีคุณสมบัติ หรือคุณลักษณะที่เป็นนามธรรม			○	

ตารางที่ 9

เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของ ซาวาดะ (2003)

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	aru	motsu	ใช้ได้ทั้งสอง	หมายเหตุ
1	ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึง การครอบครองด้านกายภาพ ในกรณีนี้ สิ่งที่ถูกครอบครองจะเป็นรูปธรรม และเป็นสิ่งที่ไม่ธรรมดา			○	
2	ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองที่ไม่ใช่ด้านกายภาพ ในกรณีนี้ สิ่งที่ถูกครอบครองจะเป็นนามธรรม และเป็นสิ่งที่ไม่ธรรมดา			○	
3	ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึง การครอบครองในเชิงขนาด หรือระดับ ในกรณีนี้ สิ่งที่ถูกครอบครอง จะเป็นนามธรรม เป็นสิ่งธรรมดา และเป็นสิ่งที่สามารถวัดเป็นมาตราส่วนได้	○			* หากสิ่งที่ถูกครอบครองดังกล่าวมีส่วนขยาย คำนามเพิ่มเติม ก็สามารถใช้ motsu ได้
4	ใช้ในกรณีที่กำลังกล่าวถึง การมีคนในครอบครอง หรือญาติพี่น้อง	○			* หากบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม จะใช้ motsu

จากเกณฑ์ในการใช้ของนักวิจัยแต่ละท่านดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปเกณฑ์ในการใช้ออกมาใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทยได้ 6 ข้อ ดังนี้

1) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เช่น สิ่งของ สินค้า ทรัพย์สิน เงินทองหรืออสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(1) Gaikoku no mezurashii kitte ga aru.

外国の珍しい切手がある。

Gaikoku no mezurashii kitte o motte iru.

(Morita, 1989)

外国の珍しい切手を持っている。

มีแสตมป์ที่หายากจากต่างประเทศ

(2) Tanaka-san niwa bakudaina zaisan ga aru.

田中さんには莫大な財産がある。 (Kinsui, 2003)

Tanaka-san wa bakudaina zaisan o motte iru.

田中さんは莫大な財産を持っている。

คุณทานากะมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล

(3) Kare wa ooki-na ie ga aru.

彼は大きな家がある。

Kare wa ooki-na ie o motte iru. (Sawada, 2003)

彼は大きなを持っている。

เขามีบ้านหลังใหญ่

ตัวอย่าง (1) (2) และ (3) การมีสมบัติที่หายากจากต่างประเทศ มีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล หรือมีบ้านหลังใหญ่ ถือเป็นกรอบครอบงำที่ถือเป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม จึงสามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu

2) กรณีที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เช่น คุณสมบัติ บุคลิกลักษณะ พรสวรรค์ ความสามารถ ความคิด อารมณ์ หรือความรู้สึก เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(4) Kare wa bijutsu ni kanshin ga aru.

彼は美術に関心がある。

Kare wa bijutsu ni kanshin o motte iru. (Morita, 1989)

彼は美術に関心を持っている。

เขามีความสนใจในเรื่องวิจิตรศิลป์

(5) Tarou wa doudoutaru fuukaku ga aru.

太郎は堂々たる風格がある。

Tarou wa doudoutaru fuukaku o motte iru. (Tsunoda, 1991)

太郎は堂々たる風格を持っている。

ทำไร้มีบุคลิกที่สง่างาม

(6) Yamada-san (ni) wa sainou ga aru.

山田さん (に) は才能がある。

Yamada-san wa sainou o motte iru. (Kikuchi, 2000)

山田さんは才能を持っている。

คุณยามาดะมีพรสวรรค์

ตัวอย่าง (4) (5) และ (6) การมีความสนใจในเรื่องวิถีชีวิตศิลปะ มีบุคลิกที่สง่างาม หรือมีพรสวรรค์ ถือเป็นกรณีสืบที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม จึงสามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu

3) กรณีที่กล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัวหรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า เช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ลุง ป้า น้า อา สามี ภรรยา ลูกชาย ลูกสาว ครู อาจารย์ ลูกศิษย์ เพื่อน คู่หมั้น แฟน พนักงาน นายจ้าง ลูกจ้าง เด็กที่มีพ่อแม่แบบนี้ ลูกที่มีสติปัญญาเชิงซ้ำ ครอบครัวที่ดี ลูกศิษย์หลายคน ภรรยาที่แสนดี หรือภรรยาที่ป่วยไปไหนไม่ได้ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(7) Kanojo wa kodomo ga aru kara, nakanaka saikondekinai.

彼女は子供があるから、なかなか再婚できない。 (Morita, 1989)

เพราะว่าเธอมีลูกแล้ว จึงไม่สามารถแต่งงานใหม่ได้ง่ายๆ

(8) Kare wa tsuma ga aru.

彼は妻がある。 (Sawada, 2003)

เขามีภรรยา

(9) Watashi wa rougo no mendou o minakereba naranai dokushin no oba o motte iru.

彼は老後の面倒を見なければならぬ独身の伯母を持っている。 (Kikuchi, 2000)

ฉันมีป้าโสดที่จะต้องดูแลเมื่อท่านเข้าสู่วัยชรา

(10) Watashi wa yashinawanakereba naranai juugyounin o motte iru.

私は養わなければならぬ従業員を持っている。 (Kikuchi, 2000)

ผมมีลูกจ้างที่ต้องดูแล

ตัวอย่าง (7) และ (8) “ลูก” และ “ภรรยา” ถือเป็นบุคคลในครอบครัวที่ไม่มีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติมจึงใช้ aru ตัวอย่าง (9) “ป้าโสดที่จะต้องดูแลเมื่อท่านเข้าสู่วัยชรา” ก็ถือเป็นบุคคลในครอบครัวเช่นกัน แต่มีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติมจึงใช้ motsu ส่วน “ลูกจ้างที่ต้องดูแล” ตามตัวอย่าง (10) ถือเป็นบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง ซึ่งมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติมจึงใช้ motsu เช่นเดียวกับกรณีของป้าโสดที่จะต้องดูแล

4) กรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองโดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าสิ่งนั้นสามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะ หรือ

ส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ก็สามารถใช้ motsu ได้ การตีความดังกล่าว ขึ้นอยู่กับบริบท และความเหมาะสมในประโยค เช่น ปากกว้าง ตาโต ตาสวย ผมหงอก ใฝ่ หนวดขาว ใซ้ ส่วนสูง น้ำหนัก ปฏิกริยาตอบสนองในร่างกาย ความลึก ความกว้าง ขาที่หมายถึง ยานพาหนะ ตาที่หมายถึงการรับรู้ หัวที่หมายถึงความคิด สติปัญญา ความสามารถ หรือเล็บที่หมายถึงอาวุธ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(11) Masao wa hokuro ga aru.

政夫はほくろがある。

(Tsunoda, 1991)

มาสะโอะมีไฟ

(12) Kare wa shiraga ga aru.

彼は白髪がある。

(Sawada, 2003)

เขามีผมหงอก

(13) Kare wa shinchou ga 185 cm aru.

彼は身長が 185 cm ある。

(Matsuoka, 2000)

เขาสูง 185 เซนติเมตร

(14) Tarou wa ashi ga arunda / o motte irunda. (Jibun de arukasero)

太郎は足があるんだ／を持っているんだ。(自分で歩かせろ) (Tsunoda, 1991)

ทาโร่มีขา (ปล่อยให้เดินเอง)

(15) Ano onna wa nagai tsume ga aru / o motte iru. (Ki o tsukero)

あの女は長い爪がある／持っている。(気をつけろ) (Tsunoda, 1991)

ผู้หญิงคนนั้นมีเล็บยาว (จงระวัง)

ตัวอย่าง (11) (12) และ (13) “ไฟ” “ผมหงอก” หรือ “ส่วนสูง” ถือเป็นอวัยวะ หรือ ส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครองจึงใช้ aru ส่วน “ขา” และ “เล็บยาว” ตามตัวอย่าง (14) และ (15) ก็เป็นอวัยวะในร่างกายเช่นกัน แต่จากบริบท และความเหมาะสมในประโยค “ขา” และ “เล็บยาว” ดังกล่าว สามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะในร่างกาย จึงสามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu กล่าวคือ “ขา” ของทาโร่ ตามตัวอย่าง (14) สามารถตีความว่าเป็นยานพาหนะที่ทำให้ทาโร่สามารถเดินได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยผู้อื่น ส่วน “เล็บยาว” ตามตัวอย่าง (15) สามารถตีความว่าเป็นอาวุธชนิดหนึ่ง ซึ่งผู้หญิงคนนั้นครอบครองอยู่ จึงควรระวัง

5) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ จะใช้ motsu เช่น ภาระหนี้สิน หรือความรับผิดชอบต่อเรื่องต่างๆ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(16) Sannen ichi-kumi o motsu. (tan-nin)

三年一組を持つ。(担任) (Morita, 1989)

(ฉัน) รับผิดชอบนักเรียนชั้นปีที่ 3 ห้อง 1

(17) Fusai o motte iru.

負債を持っている。(Kikuchi, 2000)

มีหนี้สิน

(18) (Kyoujusha ga) Jugyou o motte iru.

(教授者が) 授業を持っている。(Kikuchi, 2000)

(อาจารย์) มีสอน

ตัวอย่าง (16) ผู้ที่รับผิดชอบนักเรียนชั้นปีที่ 3 ห้อง 1 หมายถึงครูประจำชั้น ซึ่งมีหน้าที่ต้องดูแล และรับผิดชอบนักเรียนในชั้นเรียนของตน ในทุกๆเรื่องตามภาระงานที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้ จึงใช้ได้เฉพาะ motsu เท่านั้น ไม่สามารถใช้ aru ได้ กรณีของอาจารย์มีสอน ตามตัวอย่าง (18) และการมีหนี้สิน ตามตัวอย่าง (17) ก็เช่นกัน ถือเป็นกรครอบครองสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ จึงใช้ motsu

6) กรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องการผันรูป เช่น ไวยากรณ์รูปคำสั่ง รูปเชิญชวน หรือรูปตั้งใจ จะใช้ motsu ตัวอย่างเช่น

(19) Kare wa rainen wa jibun no ie o motsu koto ni naru.

彼は来年は自分の家を持つことになる。(Funada, 1970)

เขาตัดสินใจจะมีบ้านเป็นของตัวเองในปีหน้า

(20) Ware-ware wa tsutomete seiji ni kanshin o motou.

我々はつとめて政治に関心を持つ。(Funada, 1970)

พวกเราให้ความสนใจในเรื่องการเมืองเท่าที่จะทำได้กันเถอะ

(21) Motto jishin o mote.

もっと自信を持つ。(Funada, 1970)

จงมีความมั่นใจให้มากกว่านี้

ตัวอย่าง (19) ไวยากรณ์ ~koto ni naru เป็นไวยากรณ์ที่ต้องการมีการผันรูปคำกริยาที่อยู่หน้า koto และมีความหมายที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่ไม่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปสู่สภาพที่มีสิ่งนั้น ตัวอย่าง (20) ก็เช่นกัน ไวยากรณ์ ~you เป็นไวยากรณ์ที่ต้องการมีการผันรูปคำกริยาให้เป็นรูปแสดงความตั้งใจ (ikou-kei) และตัวอย่าง (21) คำว่า ~mote ถือเป็นกริยาผันคำกริยาให้เป็นรูปคำสั่ง (meirei-kei) เช่นกัน ดังนั้น จากตัวอย่าง (19) (20) และ (21) สามารถสรุปได้ว่า ไวยากรณ์ที่ใช้ทั้ง 3 ประโยค ถือเป็นไวยากรณ์ที่ต้องการมีการผันรูป จึงสามารถใช้ motsu ได้เท่านั้น ไม่สามารถใช้ aru ได้ เกณฑ์ในการใช้ดังกล่าว สามารถสรุปออกมาเป็นตารางได้ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10

เกณฑ์ในการเลือกใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	aru	motsu	ใช้ได้ทั้งสอง
1	กรณีที่กำลังถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม			○
2	กรณีที่กำลังถึงการมีสิ่งที่เป็นบ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม			○
3	กรณีที่กำลังถึงการมีบุคคลในครอบครอง หรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครอง หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง	○		
	ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า		○	
4	กรณีที่กำลังถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง	○		
	ถ้าสิ่งนั้นสามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ก็สามารถใช้ motsu ได้ การตีความดังกล่าว ขึ้นอยู่กับบริบทและความเหมาะสมในประโยค			○
5	กรณีที่กำลังถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ		○	
6	กรณีที่กำลังถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องการมีการผันรูป		○	

4.2 การสำรวจความสามารถในการใช้คำกริยา

แสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย

4.2.1 ประโยคตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถามเรื่อง “ความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย”

จากการศึกษาวิเคราะห์ประโยคตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถาม สามารถอธิบายเกณฑ์ในการใช้ในแต่ละข้อได้ดังนี้

ข้อ 1. Utagai ga aru / o motsu.

疑いがある / を持つ。

มีข้อสงสัย

จากประโยคตัวอย่าง 1 สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เนื่องจากการมีข้อสงสัย ถือเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 1

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	85	85.00
motsu	5	5.00
ใช้ได้ทั้งสอง	7	7.00
ตอบไม่ได้	3	3.00
รวม	100	100.00

ข้อ 2. Kokoro ni itade ga aru / o motsu.

心に痛手がある / を持つ。

มีรอยบอบช้ำในใจ

จากประโยคตัวอย่าง 2 สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เนื่องจากการมีรอยบอบช้ำในใจ ถือเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 12

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 2

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	52	52.00
motsu	25	25.00
ใช้ได้ทั้งสอง	13	13.00
ตอบไม่ได้	10	10.00
รวม	100	100.00

ข้อ 3. Tochi ga aru / o motte iru.

土地がある / を持っている。

มีที่ดิน

จากประโยคตัวอย่าง 3 สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เนื่องจากการมีที่ดิน ถือเป็นทรัพย์สินที่เป็นรูปธรรม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 3

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	22	22.00
motsu	42	42.00
ใช้ได้ทั้งสอง	35	35.00
ตอบไม่ได้	1	1.00
รวม	100	100.00

ข้อ 4. Kaisha ga seki-nin o motsu.

会社が責任を持つ。

บริษัทมีความรับผิดชอบ

จากประโยคตัวอย่าง 4 สามารถใช้ได้เฉพาะ motsu เนื่องจากกล่าวถึงการมีสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบ ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (5) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 14

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 4

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	45	45.00
motsu	35	35.00
ใช้ได้ทั้งสอง	16	16.00
ตอบไม่ได้	4	4.00
รวม	100	100.00

ข้อ 5. Kare wa shiraga ga aru.

彼は白髪がある。

เขามีผมหงอก

จากประโยคตัวอย่าง 5 สามารถใช้ได้เฉพาะ aru เนื่องจากผมหงอกเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งในร่างกาย ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 15
ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 5

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	74	74.00
motsu	8	8.00
ใช้ได้ทั้งสอง	13	13.00
ตอบไม่ได้	5	5.00
รวม	100	100.00

ข้อ 6. Danshi kurasu o motsu. (Tan-nin)

男子クラスを持つ。(担任)

(ครูประจำชั้น) ฉันรับผิดชอบห้องเรียนที่มีแต่นักเรียนชายล้วน

จากประโยคตัวอย่าง 6 สามารถใช้ได้เฉพาะ motsu เนื่องจากกล่าวถึงการมีสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่หรือความรับผิดชอบ ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (5) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 16
ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 6

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	35	35.00
motsu	43	43.00
ใช้ได้ทั้งสอง	14	14.00
ตอบไม่ได้	8	8.00
รวม	100	100.00

ข้อ 7. A-san wa sainou ga aru / o motte iru.

Aさんは才能がある / を持っている。

คุณเอมีพรสวรรค์

จากประโยคตัวอย่าง 7 สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เนื่องจากการมีพรสวรรค์ ถือเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 17

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 7

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	40	40.00
motsu	35	35.00
ใช้ได้ทั้งสอง	21	21.00
ตอบไม่ได้	4	4.00
รวม	100	100.00

ข้อ 8. Watashi wa warui yokan ga aru / o motte iru.

私は悪い予感がある / を持っている。

ฉันมีลางสังหรณ์ที่ไม่ดี

จากประโยคตัวอย่าง 8 สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เนื่องจากการมีลางสังหรณ์ที่ไม่ดี ถือเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 18

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 8

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	60	60.00
motsu	19	19.00
ใช้ได้ทั้งสอง	15	15.00
ตอบไม่ได้	6	6.00
รวม	100	100.00

ข้อ 9. Kare wa kyushuu ni shinseki ga aru .

彼は九州に親戚がある。

เขามีญาติอยู่ที่คิวชู

จากประโยคตัวอย่าง 9 สามารถใช้ได้เฉพาะ aru เนื่องจากกล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัว ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 19

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 9

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	65	65.00
motsu	20	20.00
ใช้ได้ทั้งสอง	7	7.00
ตอบไม่ได้	8	8.00
รวม	100	100.00

ข้อ 10. Watashi wa koibito ga arimasu.

私は恋人があります。

ผมมีแฟน

จากประโยคตัวอย่าง 10 สามารถใช้ได้เฉพาะ aru เนื่องจากกล่าวถึงการมีบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 20

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 10

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	55	55.00
motsu	21	21.00
ใช้ได้ทั้งสอง	11	11.00
ตอบไม่ได้	13	13.00
รวม	100	100.00

ข้อ 11. Gaikoku no mezurashii kitte ga aru / o motte iru.

外国の珍しい切手がある / を持っている。

มีแสตมป์ที่หายากจากต่างประเทศ

จากประโยคตัวอย่าง 11 สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เนื่องจากการมีแสตมป์ที่หายากจากต่างประเทศ ถือเป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 21

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 11

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	32	32.00
motsu	22	22.00
ใช้ได้ทั้งสอง	42	42.00
ตอบไม่ได้	4	4.00
รวม	100	100.00

ข้อ 12. Motto jibun no shita koto ni seki-nin o mote.

もっと自分のしたことに責任を持つ。

จึงมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนกระทำลงไปให้มากกว่านี้หน่อย

จากประโยคตัวอย่าง 12 สามารถใช้ได้เฉพาะ motsu เนื่องจากกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นรูปคำสั่ง ซึ่งเป็นไวยากรณ์ที่ต้องมีการผันรูป ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (6) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 22

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 12

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	30	30.00
motsu	43	43.00
ใช้ได้ทั้งสอง	18	18.00
ตอบไม่ได้	9	9.00
รวม	100	100.00

ข้อ 13. A-san wa kuruma o motanai tsumori rashii.

Aさんは車を持たないつもりらしい。
ดูเหมือนว่าคุณเผลอตั้งใจที่จะไม่มีรถ

จากประโยคตัวอย่าง 13 สามารถใช้ได้เฉพาะ motsu เนื่องจากกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่ไม่มีไปสู่สภาพที่มี ซึ่งเป็นไวยากรณ์ที่ต้องมีการผันรูป ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (6) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 23

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 13

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	24	24.00
motsu	40	40.00
ใช้ได้ทั้งสอง	34	34.00
ตอบไม่ได้	2	2.00
รวม	100	100.00

ข้อ 14. Ano rikishi wa taijuu ga arimasu.

あの力士は体重があります。
นักชกไม่คนนั้นมีน้ำหนักตัวมาก

จากประโยคตัวอย่าง 14 สามารถใช้ได้เฉพาะ aru เนื่องจากกล่าวถึงการมีส่วนร่วมประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 24
ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 14

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	70	70.00
motsu	18	18.00
ใช้ได้ทั้งสอง	6	6.00
ตอบไม่ได้	6	6.00
รวม	100	100.00

ข้อ 15. Ano koudou wa juuyou-na ima ga aru / o motte iru.

あの行動は重要な意味がある / を持っている。

การกระทำนั้นมีความหมายสำคัญ

จากประโยคตัวอย่าง 15 สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เนื่องจากกรามีความหมายสำคัญ ถือเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 25
ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 15

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	59	59.00
motsu	22	22.00
ใช้ได้ทั้งสอง	12	12.00
ตอบไม่ได้	7	7.00
รวม	100	100.00

ข้อ 16. Tanaka-san wa bakudai-na zaisan ga aru / o motte iru.

田中さんは莫大な財産がある / を持っている。

คุณทานากะมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล

จากประโยคตัวอย่าง 16 สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เนื่องจากการมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล ถือเป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 26

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 16

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	18	18.00
motsu	34	34.00
ใช้ได้ทั้งสอง	46	46.00
ตอบไม่ได้	2	2.00
รวม	100	100.00

ข้อ 17. Tarou-san wa nikibi ga arimasu.

太郎さんはニキビがあります。

คุณทาโรมีสิ่ว

จากประโยคตัวอย่าง 17 สามารถใช้ได้เฉพาะ aru เนื่องจากไม่เป็นอวัยวะส่วนหนึ่งในร่างกาย ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 27

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 17

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	84	84.00
motsu	8	8.00
ใช้ได้ทั้งสอง	5	5.00
ตอบไม่ได้	3	3.00
รวม	100	100.00

ข้อ 18. Kare wa byouki de neta-kiri no tsuma o motte iru.

彼は病気で寝たきりの妻を持っている。
เขามีภรรยาที่ป่วยไปไหนไม่ได้ ต้องนอนอยู่กับที่

จากประโยคตัวอย่าง 18 สามารถใช้ได้เฉพาะ motsu เนื่องจากกล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัวที่มีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 28

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 18

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	39	39.00
motsu	34	34.00
ใช้ได้ทั้งสอง	8	8.00
ตอบไม่ได้	19	19.00
รวม	100	100.00

ข้อ 19. Kono doki wa rekishi teki-na kachi ga aru / o motte iru.

この土器は歴史的な価値がある / を持っている。
ภาชนะดินเผาชิ้นนี้มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์

จากประโยคตัวอย่าง 19 สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เนื่องจากการมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ถือเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 29
ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 19

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	55	55.00
motsu	20	20.00
ใช้ได้ทั้งสอง	17	17.00
ตอบไม่ได้	8	8.00
รวม	100	100.00

ข้อ 20. Watashi wa netsu ga 37.5 do arimasu.

私は熱が 37.5 度あります。

ฉันมีไข้สูง 37.5 องศา

จากประโยคตัวอย่าง 20 สามารถใช้ได้เฉพาะ aru เนื่องจากกล่าวถึงการมีส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 30
ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 20

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	82	82.00
motsu	6	6.00
ใช้ได้ทั้งสอง	6	6.00
ตอบไม่ได้	6	6.00
รวม	100	100.00

ข้อ 21. Tanaka-san wa kyoudai ga futari arimasu.

田中さんは兄弟が2人あります。

คุณทานากะมีพี่น้อง 2 คน

จากประโยคตัวอย่าง 21 สามารถใช้ได้เฉพาะ aru เนื่องจากกล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัว ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 31

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 21

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	63	63.00
motsu	14	14.00
ใช้ได้ทั้งสอง	8	8.00
ตอบไม่ได้	15	15.00
รวม	100	100.00

ข้อ 22. Kanojo wa seishin hakujaku no kodomo o motte kuroushite iru.

彼女は精神薄弱の子供を持って苦労している。

เนื่องจากเธอมีลูกที่มีสติปัญญาอ่อนช้า จึงลำบาก

จากประโยคตัวอย่าง 22 สามารถใช้ได้เฉพาะ motsu เนื่องจากกล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัวที่มีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 32

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 22

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้เลือก (คน)	ร้อยละ
aru	34	34.00
motsu	33	33.00
ใช้ได้ทั้งสอง	10	10.00
ตอบไม่ได้	23	23.00
รวม	100	100.00

ข้อ 23. Watashi wa yashinawanakereba naranai juugyouin o motte iru.

私は養わなければならない従業員を持っている。

ผมมีลูกจ้างที่ต้องดูแล

จากประโยคตัวอย่าง 23 สามารถใช้ได้เฉพาะ motsu เนื่องจากกล่าวถึงการมีบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครองที่มีส่วนขยายค่านามเพิ่มเติม ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 33

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 23

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่ใช้ (คน)	ร้อยละ
aru	35	35.00
motsu	31	31.00
ใช้ได้ทั้งสอง	12	12.00
ตอบไม่ได้	22	22.00
รวม	100	100.00

ข้อ 24. Karera wa jibun no ie o motsu tameni, seidashite hataraitte iru.

彼らは自分の家を持つために、精出して働いている。

พวกเขาตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะมีบ้านเป็นของตัวเอง

จากประโยคตัวอย่าง 24 สามารถใช้ได้เฉพาะ motsu เนื่องจากกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงจากสภาพที่ไม่มีไปสู่สภาพที่มี ซึ่งเป็นไวยากรณ์ที่ต้องการมีการผันรูป ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (6) ผลจากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 34

ผลการสำรวจประโยคตัวอย่าง 24

ความสามารถในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวนผู้ที่ใช้ (คน)	ร้อยละ
aru	31	31.00
motsu	42	42.00
ใช้ได้ทั้งสอง	23	23.00
ตอบไม่ได้	4	4.00
รวม	100	100.00

4.2.2 ภาพรวมเรื่องความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของผู้เรียนชาวไทย

4.2.2.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับอุดมศึกษา วิชาเอก ภาษาญี่ปุ่นปี 2 จำนวน 42 คน และปี 3 จำนวน 58 คน จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 19 คน มหาวิทยาลัยนเรศวร 15 คน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 50 คน และมหาวิทยาลัยขอนแก่น 16 คน รวม 100 คน ซึ่งมีพื้นฐานความรู้ตามผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น ดังตารางที่ 35

ตารางที่ 35

ผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มตัวอย่าง

การสอบวัดระดับ ภาษาญี่ปุ่น	กลุ่มตัวอย่าง				รวม	
	ปี 2		ปี 3		จำนวน (คน)	ร้อยละ
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
เคยสอบ ผ่านระดับ 2	0	0.00	1	1.00	1	1.00
เคยสอบ ผ่านระดับ 3	2	2.00	23	23.00	25	25.00
เคยสอบ ผ่านระดับ 4	17	17.00	26	26.00	43	43.00
เคยสอบระดับ 4 แต่ไม่ผ่าน	17	17.00	6	6.00	23	23.00
ไม่เคยสอบ	6	6.00	2	2.00	8	8.00
	42	42.00	58	58.00	100	100.00

4.2.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับตำราเรียน และเนื้อหาที่กลุ่มเป้าหมายใช้

ตำราเรียนที่กลุ่มเป้าหมายใช้เรียนมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ อันดับที่ 1 Minna no Nihongo อันดับที่ 2 เอกสารที่ผู้สอนผลิตเอง และอันดับ 3 Shokyuu Nihongo Toukyou Gaikokugo Daigaku ดังตารางที่ 36

ตารางที่ 36
ตำราเรียนที่กลุ่มเป้าหมายใช้เรียนมากที่สุด

ตำราเรียน	จำนวนผู้ใช้	ร้อยละ
Minna no Nihongo	81	51.92
Shokyuu Nihongo Toukyou Gaikokugo Daigaku	19	12.17
Nihongo Shoho	5	3.20
Nihongo Yoroshiku	8	5.12
Akiko to tomodachi	4	2.56
Japanese for Busy People	1	0.64
ภาษาญี่ปุ่นประยุกต์ ระดับต้น - กลาง	4	2.56
เอกสารที่ผู้สอนผลิตเอง	30	19.23
อื่นๆ	4	2.56
รวม	156	100.00

หมายเหตุ ผู้เรียนบางคนใช้ตำราเรียนมากกว่า 1 เล่ม ส่วนที่แรเงาแสดงถึง ตำราเรียน 3 อันดับแรก
ที่กลุ่มเป้าหมายใช้เรียนมากที่สุด

นอกจากนี้ ผลการสำรวจคำอธิบายเกณฑ์ในการใช้ที่มีในตำราเรียนปรากฏว่า ตำราเรียนที่กลุ่มเป้าหมายใช้ มีเพียงร้อยละ 25 ที่มีคำอธิบายดังกล่าว ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 75 ที่ไม่มีคำอธิบาย

ผลการสำรวจตำราเรียนดังกล่าว จำนวน 17 ชุด (ดูภาคผนวกประกอบ) ปรากฏว่ามีตำราเรียนเพียง 7 เล่มที่มีคำอธิบายเกี่ยวกับเกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ไว้ ในส่วนของคำกริยา aru ตำราเรียนส่วนใหญ่จะเน้นอธิบายกรณีที่ให้ความหมายแสดงการมีอยู่ (sonzai) มากกว่ากรณีแสดงการครอบครอง ในส่วนของคำกริยา motsu มีตำราเรียนเพียง 2 เล่ม ที่เขียนอธิบายไว้ คำอธิบายดังกล่าวมีดังนี้

1. แบบเรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น มินนะ โนะ นิสงโกะ 2 (หน้า 22) อธิบายไว้ดังนี้

「持っています」 หมายถึง “ตอนนี้มีถืออยู่ในมือ” กับ “มืออยู่ในครอบครอง”

ตัวอย่างเช่น

(1) わたしはカメラを持っています。

ผม / ดิฉันมีกล้องถ่ายรูป

(2) ミラーさんは車を持っていますか。(いいえ)

いいえ、持っていません。

คุณมิลเดอรัมีรถยนต์ใหม่

ไม่, ไม่มี

(3) ミラーさんは自転車を持っていますか。(はい)

はい、持っています。

คุณมิลเดอรัมีรถจักรยานใหม่

ใช่, มี

2. ภาษาญี่ปุ่นขั้นพื้นฐาน – อธิบายไวยากรณ์และรูปประโยค (หน้า 98) อธิบายไว้ดังนี้

「持っている」 หมายถึง มี, เป็นเจ้าของ ตัวอย่างเช่น

(1) テレビを持っています。

มีโทรทัศน์

(2) のうえんを持っています。

มีไว้, เป็นเจ้าของไว้

3. ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น เล่ม 1, 2542 (หน้า 113) และ 2547 (หน้า 151) อธิบายไว้ดังนี้

...wa...ga arimasu. (มี) ใช้ในความหมายว่าเป็นเจ้าของ โดยใช้คำช่วย ga ตามหลังคำนามที่มีอยู่ในความครอบครอง ซึ่งจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้ ตัวอย่างเช่น

(1) Watashi wa okane ga arimasu. (2542, น.113)

ผม / ดิฉันมีเงิน

(2) Watashi wa mada koibito ga arimasen. (2542, น.113)

ผม / ดิฉันยังไม่มีแฟน

(3) Ano hito wa kodomo ga arimasu. (2542, น.113)

เขา / หล่อนมีบุตรแล้ว

(4) Watashi wa kyoudai ga arimasu. (2547, น.151)

ฉันมีพี่น้อง

4. ภาษาญี่ปุ่นยุคที่ 1 ระดับต้น – กลาง (หน้า 21) อธิบายไว้ดังนี้

「あります」 กับการแสดงความเป็นเจ้าของ ตัวอย่างเช่น

a. 私は コンピューターが あります。

ประธาน สิ่งที่ประธานเป็นเจ้าของ (สิ่งของ)

ฉันมีคอมพิวเตอร์

b. 私は 友達が あります。

ประธาน สิ่งที่ประธานเป็นเจ้าของ (บุคคล)

ฉันมีเพื่อน

ประโยคทั้งสองต่างก็แสดงความเป็นเจ้าของ แต่แตกต่างกันตรงที่ว่า ในประโยค a. สิ่ง
ที่ประธานเป็นเจ้าของนั้น เป็นสิ่งของ ในกรณีนี้จะใช้คำกริยา あります เท่านั้น ส่วนในประโยค b.
สิ่งที่ประธานเป็นเจ้าของนั้น เป็นบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประธานเช่น คนในครอบครัว
แฟน เพื่อน ในกรณีมักจะใช้คำกริยา あります แต่จะใช้คำกริยา います ก็ได้

5. คู่มือการอธิบายไวยากรณ์และคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นสำหรับผู้เรียน (หน้า 129 - 130)
อธิบายไว้ดังนี้

กริยา 「ある」 ในรูปประโยค 「N1 は N2 がある」 แปลว่า “มี” ซึ่งในบทต้นๆ เรา
ได้เรียนวิธีการใช้ 「ある」 แสดงการมีอยู่ของสิ่งของและต้นไม้ไปแล้ว ในบทนี้ 「ある」 เป็น
กริยาแสดงความเป็นเจ้าของ

N1 คือ ผู้ที่เป็นเจ้าของ ซึ่งหมายถึง คนหรือสัตว์

N2 คือ สิ่งที่เป็นเจ้าของ เช่น แรง, ฤดู, เวลาว่าง, เงิน, งาน เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

(1) 兄は力があります。

พี่ชายฉันมีแรง

(2) 父は用事があります。ひまがありません。

คุณพ่มีธุระไม่ว่าง

(3) あの人はお金があります。

คนนั้นมีเงิน

การมีสิ่งเหล่านั้น คือสภาพอย่างหนึ่ง ซึ่งสามารถใช้คำคุณศัพท์แทนที่ได้ เช่น

力がある	=	つよい	用事がある	=	いそがしい
お金がある	=	金持ちだ	熱がある	=	びょうきだ

6. Japanese for Busy People (หน้า 129 - 130) อธิบายไว้ดังนี้

1. คน WA คำนาม GA ARIMASU.

ในไวยากรณ์บทต้นๆได้กล่าวถึงวิธีใช้หลักๆของกริยา arimasu ไว้แล้ว แต่ในบทนี้ arimasu ในที่นี้หมายถึง มี เป็นเจ้าของ ตัวอย่างเช่น

(1) Kuruma ga arimasu kara issho ni ikimasho.

ผมมีรถ ไปด้วยกันเถอะ

(2) Tanaka-san wa kodomo ga futari arimasu.

คุณทะนะกะมีลูก 2 คน

(3) [Watashi wa] Kyō jikan ga arimasu.

(ผม / ดิฉัน) วันนี้ว่าง

(4) [Watashi wa] Eiga no kippu ga 2-mai arimasu.

(ผม / ดิฉัน) มีตั๋วหนัง 2 ใบ

(5) Sumisu-san wa kodomo ga futari arimasu.

คุณสมิธมีลูก 2 คน

7. ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 2 (หน้า 44) อธิบายไว้ดังนี้

คำนาม は คำนาม が あります。 ใช้แสดงความเป็นเจ้าของ ตัวอย่างเช่น

(1) 私は兄弟が三人あります。

ฉันมีพี่น้อง 3 คน

(2) 彼女はこいびとがあります。

หล่อนมีแฟน

(3) 田中さんは身長が 170センチあります。

คุณทะนะกะสูง 170 เซนติเมตร

(4) 田中さんは体重が 60キロあります。

คุณทะนะกะหนัก 60 กิโลกรัม

จากคำอธิบายเกณฑ์ในการใช้คำกริยา aru และ motsu ในตำราเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. คำกริยา aru แปลว่า “มี” ใช้ในความหมายที่แสดงการมี หรือการเป็นเจ้าของของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีโครงสร้างทางไวยากรณ์คือ 「N1 wa N2 ga aru」 ซึ่ง N1 คือ ผู้ที่เป็นเจ้าของ หมายถึงคนหรือสัตว์ ส่วน N2 คือสิ่งที่เป็นเจ้าของ เป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้ สิ่งมีชีวิตจะเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประธาน เช่น คนในครอบครัว แฟน เพื่อน ในกรณีนี้มักจะใช้

คำกริยา arimasu แต่จะใช้คำกริยา imasu ก็ได้ ส่วนสิ่งไม่มีชีวิต ได้แก่ สิ่งของ, แรง, ฤดู, เวลาว่าง หรือเงิน เป็นต้น

2. คำกริยา motsu ใช้ในความหมายที่แสดงการมีอยู่ในครอบครอง หรือการเป็นเจ้าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

จากข้อสรุปคำอธิบายในตำราเรียนดังกล่าว เมื่อนำมาวิเคราะห์ และเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของนักวิจัยที่ผู้วิจัยสามารถสรุปออกมาได้ 6 ข้อปรากฏว่า คำอธิบายในตำราเรียน มีสิ่งที่ตรงตามเกณฑ์ของนักวิจัยบ้างเป็นบางส่วนคือ เกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) กรณีที่กล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัวหรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง กล่าวคือ ในตำราเรียนอธิบายเพียงการมีบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครองโดยทั่วไป ไม่ได้อธิบายถึงกรณีที่บุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายค่านามเพิ่มเติม และจากผลสำรวจความสามารถในการใช้ของผู้เรียนปรากฏว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเลือกใช้กรณีนี้ได้ถูกต้อง มีเพียง 46.83 % เท่านั้นที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า เกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องเนื่องจากมีคำอธิบายในตำราเรียนเพียงบางส่วนเท่านั้น

ส่วนคำอธิบายในตำราเรียนที่ว่า จะใช้ aru ในกรณีที่กล่าวถึงการมี หรือเป็นเจ้าของสิ่งไม่มีชีวิตซึ่งได้แก่ สิ่งของ แรง ฤดู เวลาว่าง หรือเงินนั้น หากวิเคราะห์ให้ดี ถือว่าเข้าข่ายเกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) ที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่ถือเป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม และเกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่บ่งบอกถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้ครอบครอง ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu อย่างไรก็ตาม เกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) และ (2) เป็นเกณฑ์ที่สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu แต่คำอธิบายในตำราเรียน กล่าวถึงการใช้กับคำกริยา aru เท่านั้น ส่วนจะสามารถใช้ motsu ได้หรือไม่ ไม่ได้กล่าวถึง ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า คำอธิบายดังกล่าว แม้จะมีส่วนที่ตรงกับเกณฑ์ของนักวิจัยก็ตาม แต่ก็ยังเป็นคำอธิบายที่ไม่ครอบคลุมทั้งหมด

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ที่กล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครอง ไม่มีตำราเรียนเล่มใดกล่าวถึงเลย และจากผลการสำรวจความสามารถในการใช้ของผู้เรียนปรากฏว่าผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องมีจำนวนไม่ถึง 80 % คือ 77.50 % ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า เกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง

กรณีที่ใช้ได้เฉพาะ motsu จากคำอธิบายในตำราเรียนกล่าวไว้เพียงว่าคำกริยา motsu ใช้ในความหมายที่แสดงการมีอยู่ในครอบครอง หรือการเป็นเจ้าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยไม่อธิบายถึงเกณฑ์ในการใช้ข้อ (5) ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ และเกณฑ์ในการใช้ข้อ (6) ที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องการมีการผันรูป

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบดังกล่าว ผู้วิจัยสามารถสรุปออกมาเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 37

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคำอธิบายในตำราเรียนกับเกณฑ์ในการใช้ของนักวิจัย

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ	หมายเหตุ
1	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม	มีคำอธิบายในตำราเรียนบางส่วน	* อธิบายเฉพาะเกณฑ์ในการใช้ aru
2	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม	มีคำอธิบายในตำราเรียนบางส่วน	* อธิบายเฉพาะเกณฑ์ในการใช้ aru
3	กรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัว หรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า	มีคำอธิบายในตำราเรียนบางส่วน	* ไม่อธิบายกรณีของบุคคลที่มีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม
4	กรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบที่ยังบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าสิ่งนั้นสามารถตีความได้มากกว่า การเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบที่ยังบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองก็สามารถใช้ motsu ได้ การตีความดังกล่าวขึ้น อยู่กับบริบท และความเหมาะสมในประโยค	ไม่มีคำอธิบายในตำราเรียนเลย	
5	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การครอบครองสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ	ไม่มีคำอธิบายในตำราเรียนเลย	
6	กรณีที่กำลังกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องการมีการผันรูป	ไม่มีคำอธิบายในตำราเรียนเลย	

4.2.2.3 ผลการสำรวจความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของผู้เรียนชาวไทย

ผลการสำรวจความสามารถในการใช้คำกริยาดังกล่าว มีดังตารางที่ 38

ตารางที่ 38

ผลการสำรวจความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของผู้เรียนชาวไทย

ประโยค ตัวอย่าง	คำตอบที่ ถูกต้อง	จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เลือกใช้								
		aru	ร้อยละ	motsu	ร้อยละ	ใช้ได้ ทั้งสอง	ร้อยละ	ตอบ ไม่ได้	ร้อยละ	รวม
ข้อ 1	ใช้ได้ทั้งสอง	85	85.00	5	5.00	7	7.00	3	3.00	100.00
ข้อ 2	ใช้ได้ทั้งสอง	52	52.00	25	25.00	13	13.00	10	10.00	100.00
ข้อ 3	ใช้ได้ทั้งสอง	22	22.00	42	42.00	35	35.00	1	1.00	100.00
ข้อ 4	motsu	45	45.00	35	35.00	16	16.00	4	4.00	100.00
ข้อ 5	aru	74	74.00	8	8.00	13	13.00	5	5.00	100.00
ข้อ 6	motsu	35	35.00	43	43.00	14	14.00	8	8.00	100.00
ข้อ 7	ใช้ได้ทั้งสอง	40	40.00	35	35.00	21	21.00	4	4.00	100.00
ข้อ 8	ใช้ได้ทั้งสอง	60	60.00	19	19.00	15	15.00	6	6.00	100.00
ข้อ 9	aru	65	65.00	20	20.00	7	7.00	8	8.00	100.00
ข้อ 10	aru	55	55.00	21	21.00	11	11.00	13	13.00	100.00
ข้อ 11	ใช้ได้ทั้งสอง	32	32.00	22	22.00	42	42.00	4	4.00	100.00
ข้อ 12	motsu	30	30.00	43	43.00	18	18.00	9	9.00	100.00
ข้อ 13	motsu	24	24.00	40	40.00	34	34.00	2	2.00	100.00
ข้อ 14	aru	70	70.00	18	18.00	6	6.00	6	6.00	100.00
ข้อ 15	ใช้ได้ทั้งสอง	59	59.00	22	22.00	12	12.00	7	7.00	100.00
ข้อ 16	ใช้ได้ทั้งสอง	18	18.00	34	34.00	46	46.00	2	2.00	100.00
ข้อ 17	aru	84	84.00	8	8.00	5	5.00	3	3.00	100.00
ข้อ 18	motsu	39	39.00	34	34.00	8	8.00	19	19.00	100.00

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ผลการสำรวจความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง

aru และ motsu ของผู้เรียนชาวไทย

ประโยค ตัวอย่าง	คำตอบที่ ถูกต้อง	จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เลือกใช้								
		aru	ร้อยละ	motsu	ร้อยละ	ใช้ได้ ทั้งสอง	ร้อยละ	ตอบ ไม่ได้	ร้อยละ	รวม
ข้อ 19	ใช้ได้ทั้งสอง	55	55.00	20	20.00	17	17.00	8	8.00	100.00
ข้อ 20	aru	82	82.00	6	6.00	6	6.00	6	6.00	100.00
ข้อ 21	aru	63	63.00	14	14.00	8	8.00	15	15.00	100.00
ข้อ 22	motsu	34	34.00	33	33.00	10	10.00	23	23.00	100.00
ข้อ 23	motsu	35	35.00	31	31.00	12	12.00	22	22.00	100.00
ข้อ 24	motsu	31	31.00	42	42.00	23	23.00	4	4.00	100.00

หมายเหตุ ส่วนที่แรเงาแสดงถึงจำนวนร้อยละที่กลุ่มเป้าหมายสามารถตอบได้ถูกต้องตาม

เกณฑ์ในการใช้แต่ละข้อ

จากผลการสำรวจทำให้ทราบว่า กรณีที่ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 17 ข้อ 20 และข้อ 5 ซึ่งทั้งสามข้อ เป็นเกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ที่กล่าวถึงการมีอวัยวะหรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่ต้องใช้ aru

กรณีที่ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องน้อยที่สุด 3 อันดับแรก คือ ข้อ 1 ข้อ 15 และข้อ 2 ซึ่งทั้งสามข้อ เป็นเกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่เป็นนามธรรม หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่เลือกใช้เฉพาะ aru เท่านั้น จากผลการสำรวจดังกล่าว สามารถสรุปจำนวนผู้ที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ในแต่ละข้อได้ดังตารางที่ 39

ตารางที่ 39

จำนวนผู้ที่สามารถเลือกใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu
ในแต่ละข้อได้ถูกต้องตามเกณฑ์ในการใช้

ประโยคตัวอย่าง (เกณฑ์ในการใช้)	กลุ่มเป้าหมายที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้อ 1 (2)	7	7.00
ข้อ 2 (2)	13	13.00
ข้อ 3 (1)	35	35.00
ข้อ 4 (5)	35	35.00
ข้อ 5 (4)	74	74.00
ข้อ 6 (5)	43	43.00
ข้อ 7 (2)	21	21.00
ข้อ 8 (2)	15	15.00
ข้อ 9 (3)	65	65.00
ข้อ 10 (3)	55	55.00
ข้อ 11 (1)	42	42.00
ข้อ 12 (6)	43	43.00
ข้อ 13 (6)	40	40.00
ข้อ 14 (4)	70	70.00
ข้อ 15 (2)	12	12.00
ข้อ 16 (1)	46	46.00
ข้อ 17 (4)	84	84.00
ข้อ 18 (3)	34	34.00
ข้อ 19 (2)	17	17.00
ข้อ 20 (4)	82	82.00
ข้อ 21 (3)	63	63.00
ข้อ 22 (3)	33	33.00
ข้อ 23 (3)	31	31.00
ข้อ 24 (6)	42	42.00

หมายเหตุ ส่วนที่แรเงาหนาแสดงถึงจำนวนร้อยละที่กลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องมากที่สุด 3 อันดับแรก ส่วนที่แรเงาจางแสดงถึงจำนวนร้อยละที่กลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องน้อยที่สุด 3 อันดับแรก

จากผลสำรวจดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า เกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) มีผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง ร้อยละ 41.00 (คำนวณจาก จำนวนผู้ที่เลือกใช้ได้ถูกต้อง คูณจำนวนร้อยละ แล้วหารด้วยจำนวนประโยคตัวอย่างที่ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) จำนวน 3 ข้อ)

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) มีผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง ร้อยละ 14.16 (คำนวณจาก จำนวนผู้ที่เลือกใช้ได้ถูกต้อง คูณจำนวนร้อยละ แล้วหารด้วยจำนวนประโยคตัวอย่างที่ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) จำนวน 6 ข้อ)

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) มีผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง ร้อยละ 46.83 (คำนวณจาก จำนวนผู้ที่เลือกใช้ได้ถูกต้อง คูณจำนวนร้อยละ แล้วหารด้วยจำนวนประโยคตัวอย่างที่ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) จำนวน 6 ข้อ)

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) มีผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง ร้อยละ 77.50 (คำนวณจาก จำนวนผู้ที่เลือกใช้ได้ถูกต้อง คูณจำนวนร้อยละ แล้วหารด้วยจำนวนประโยคตัวอย่างที่ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) จำนวน 4 ข้อ)

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (5) มีผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง ร้อยละ 39.00 (คำนวณจาก จำนวนผู้ที่เลือกใช้ได้ถูกต้อง คูณจำนวนร้อยละ แล้วหารด้วยจำนวนประโยคตัวอย่างที่ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (5) จำนวน 2 ข้อ)

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (6) มีผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง ร้อยละ 41.66 (คำนวณจาก จำนวนผู้ที่เลือกใช้ได้ถูกต้อง คูณจำนวนร้อยละ แล้วหารด้วยจำนวนประโยคตัวอย่างที่ตรงตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (6) จำนวน 3 ข้อ)

จากผลการสำรวจดังกล่าว สามารถสรุปออกมาเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 40

จำนวนผู้ที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ในการใช้ทั้ง 6 ข้อ

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	จำนวนผู้ที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง (ร้อยละ)	อันดับที่เลือกผิด (มาก-น้อย)
1	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม	41.00	3
2	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม	14.16	1
3	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การมีบุคคลในครอบครัว หรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า	46.83	5
4	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าสิ่งนั้นสามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองก็สามารถใช้ motsu ได้ การตีความดังกล่าว ขึ้นอยู่กับบริบท และความเหมาะสมในประโยค	77.50	6
5	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การครอบครองสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ	39.00	2
6	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องมีการผันรูป	41.66	4

หมายเหตุ ส่วนที่แรเงาแสดงถึงเกณฑ์ที่ผู้เรียนชาวไทยสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องที่สุด

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเกณฑ์ และความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาเกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นและนำเกณฑ์ดังกล่าว มาสรุปเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

2. เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้คำกริยาดังกล่าวของผู้เรียนชาวไทย

แนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับเกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่น อ้างอิงจากแนวคิดในการเลือกใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของนักวิจัย 7 ท่าน คือ ฟุนาดะ (Funada, 1970), โมริตะ (Morita, 1989), ทสึโนดะ (Tsunoda, 1991), คิคุจิ (Kikuchi, 2000), มาทสึโอกะ (Matsuoka, 2000), คินซุอิ (Kinsui, 2003) และซาวาดะ (Sawada, 2003)

ผู้วิจัยคัดเลือกข้อมูลด้านภาษาสำหรับการศึกษาวเคราะห์เกณฑ์และความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย จากแหล่งข้อมูลต่างๆจำนวนหนึ่งประกอบด้วย หนังสือ พจนานุกรมภาษาญี่ปุ่นขั้นพื้นฐาน คู่มืออธิบายไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่กำลังศึกษาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่นชั้นปีที่ 2 และ 3 จำนวน 100 คน จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 19 คน มหาวิทยาลัยนเรศวร 15 คน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 50 คน และมหาวิทยาลัยขอนแก่น 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้ของผู้เรียนชาวไทย ได้แก่ แบบสำรวจจำนวน 1 ชุด ซึ่งประกอบด้วยรูปประโยคที่มีการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง โดยแต่ละประโยคผู้วิจัยได้กำหนดตัวเลือกให้ผู้ตอบเลือกว่า ประโยคนั้นสามารถใช้ได้เฉพาะ aru หรือ motsu หรือใช้ได้ทั้ง aru และ motsu หรือไม่สามารถตอบได้ ผลการสำรวจแสดงด้วยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

ผลการสำรวจพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะเลือกใช้ aru ในทุกกรณี สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากผู้เรียนส่วนใหญ่เคยชินกับการใช้ aru มาตั้งแต่ต้นในช่วงที่เริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่น ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่จะเน้นสอนคำกริยา aru มากกว่า motsu เกณฑ์ที่ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องมากที่สุด (77.50 %) คือ เกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ที่กล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครองที่ใช้ aru ส่วนเกณฑ์ที่ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องน้อยที่สุด (14.16 %) คือ เกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเลือกใช้เฉพาะ aru เท่านั้น

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยึดเป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu ก็เช่นกันผู้เรียนส่วนใหญ่จะเลือกใช้เฉพาะ aru มีผู้เรียนที่เลือกใช้ทั้ง aru และ motsu เพียง 41.00 % เกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ที่กล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัว หรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องเพียง 46.83 % ผู้เรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะเลือกใช้ aru ไม่ว่าจะกรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีบุคคลที่มีหรือไม่มีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติมก็ตาม

กรณีที่สามารถใช้ได้เฉพาะ motsu ตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (5) ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ และเกณฑ์ในการใช้ข้อ (6) ที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องมีการผันรูป ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องเพียง 39.00 % และ 41.66 % ผู้เรียนส่วนใหญ่เลือกใช้ทั้ง aru และ motsu

จากการสำรวจคำอธิบายในตำราเรียนปรากฏว่า มีคำอธิบายบางส่วนที่ตรงตามเกณฑ์ของนักวิจัยคือ เกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ที่กล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัว หรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง ในตำราเรียนอธิบายเพียงการมีบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครองโดยทั่วไป ไม่ได้อธิบายถึงกรณีที่บุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม ซึ่งมีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า aru และจากผลการสำรวจความสามารถในการใช้ของผู้เรียน ที่กล่าวไปแล้วข้างต้นปรากฏว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเลือกใช้กรณีนี้ได้ถูกต้อง ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่าเกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องเนื่องจากมีคำอธิบายในตำราเรียนเพียงบางส่วนเท่านั้น

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) ที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่ยึดเป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม และข้อ (2) ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบ่งบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ซึ่ง

สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu นั้น แม้จะมีคำอธิบายไว้ในตำราเรียนก็ตาม แต่คำอธิบายดังกล่าว เป็นคำอธิบายที่ไม่ครอบคลุม เนื่องจากเกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) และ (2) เป็นเกณฑ์ที่สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu แต่คำอธิบายในตำราเรียน กล่าวถึงการใช้กับคำกริยา aru เท่านั้น ส่วนจะสามารถใช้ motsu ได้หรือไม่ ไม่ได้กล่าวถึง และจากผลสำรวจความสามารถในการใช้ของผู้เรียนตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) ปรากฏว่า มีผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องเพียง 41.00 % ส่วนเกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) เป็นเกณฑ์ที่ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องน้อยที่สุดเพียง 14.16 % ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่า หากมีคำอธิบายในตำราเรียนที่ครอบคลุมเกณฑ์ในการใช้ทั้งหมด ผู้เรียนอาจเลือกใช้ได้ถูกต้องมากกว่านี้

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ที่กล่าวถึงการมือวิยะะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพหรือลักษณะของผู้ครอบครอง ไม่มีตำราเรียนเล่มใดกล่าวถึงเลย และจากผลการสำรวจความสามารถในการใช้ของผู้เรียนปรากฏว่า ผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องมีจำนวนไม่ถึง 80 % ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า เกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องเช่นเดียวกับเกณฑ์ในการใช้ข้ออื่น

กรณีที่ใช้ได้เฉพาะ motsu ตามเกณฑ์ในการใช้ข้อ (5) และ (6) จากการสำรวจตำราเรียนปรากฏว่า คำอธิบายในตำราเรียน กล่าวเพียงว่า คำกริยา motsu ใช้ในความหมายที่แสดงการมืออยู่ในครอบครอง หรือการเป็นเจ้าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยไม่อธิบายถึงเกณฑ์ในการใช้ข้อ (5) ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ ส่วนเกณฑ์ในการใช้ข้อ (6) ที่กล่าวถึงการมีหรือครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องมีการผันรูปก็เช่นกัน ไม่มีคำอธิบายในตำราเรียนเลย และจากผลสำรวจความสามารถในการใช้ของผู้เรียนปรากฏว่า มีผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องเพียง 39.00 % และ 41.66 % ผู้เรียนส่วนใหญ่เลือกใช้ทั้ง aru และ motsu

จากผลสำรวจความสามารถในการใช้ของผู้เรียน และผลสำรวจตำราเรียนดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเลือกใช้คำกริยาดังกล่าวได้อย่างถูกต้องตามเกณฑ์ในการใช้ ซึ่งผลส่วนใหญ่ตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่าผู้เรียนชาวไทยไม่สามารถเลือกใช้คำกริยาแสดงการครอบครองระหว่าง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากไม่มีคำอธิบายเกี่ยวกับเกณฑ์ในการใช้ไว้อย่างชัดเจนในตำราเรียน โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่า หากมีคำอธิบายเกี่ยวกับเกณฑ์ในการใช้ในตำราเรียนมากกว่านี้ผู้เรียนอาจสามารถเลือกใช้คำกริยาดังกล่าวได้ถูกต้องมากขึ้น จากข้อสรุปทั้งหมดสามารถแสดงออกมาเป็นตารางได้ ดังตารางที่ 41

ตารางที่ 41

ผลการศึกษาเกณฑ์ ความสามารถในการใช้ของผู้เรียน และการสำรวจตำราเรียน

ข้อ	เกณฑ์ในการใช้	ผลการวิเคราะห์ เปรียบเทียบกับ ตำราเรียน	จำนวนผู้ที่ สามารถเลือกใช้ ได้ถูกต้อง (ร้อยละ)	อันดับที่ เลือกผิด (มาก-น้อย)
1	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรม	มีคำอธิบายใน ตำราเรียน บางส่วน	41.00	3
2	กรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม	มีคำอธิบายใน ตำราเรียน บางส่วน	14.16	1
3	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การมีบุคคลในครอบครอง หรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครองหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้น มีส่วนขยายค่านามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า	มีคำอธิบายใน ตำราเรียน บางส่วน	46.83	5
4	กรณีที่กำลังกล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าสิ่งนั้นสามารถตีความได้มากกว่า การเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครองก็สามารถใช้ motsu ได้ การตีความดังกล่าว ขึ้นอยู่กับบริบท และความเหมาะสมในประโยค	ไม่มีคำอธิบายใน ตำราเรียนเลย	77.50	6
5	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การครอบครองสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ	ไม่มีคำอธิบายใน ตำราเรียนเลย	39.00	2
6	กรณีที่กำลังกล่าวถึง การครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องมีการผันรูป	ไม่มีคำอธิบายใน ตำราเรียนเลย	41.66	4

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเด็นคือ

5.2.1 เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ที่ผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

5.2.2 ความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของผู้เรียนชาวไทย

5.2.1 เกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ที่ผู้วิจัยนำมาสรุปเป็นเกณฑ์ใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปเกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับผู้เรียนชาวไทยได้ดังนี้

1) กรณีที่เกิดการครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินที่เป็นรูปธรรม สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เช่น สิ่งของ สินค้า ทรัพย์สิน เงินทอง หรืออสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

2) กรณีที่เกิดการมีสิ่งที่ยังบอกถึงคุณสมบัติ หรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม สามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เช่น คุณสมบัติ บุคลิกลักษณะ พรสวรรค์ ความสามารถ ความคิด อารมณ์ หรือความรู้สึก เป็นต้น

3) กรณีที่กล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัวยุติหรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายค่านามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า เช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ลูก ป้า น้า อา สามี ภรรยา ลูกชาย ลูกสาว ครู อาจารย์ ลูกศิษย์ เพื่อน คู่หมั้น แฟน พนักงาน นายจ้าง ลูกจ้าง เด็กที่มีพ่อแม่แบบนี้ ลูกที่มีสติปัญญาเชิงซ้ำ ครอบครัวยุติ ลูกศิษย์หลายคน ภรรยาที่แสนดี หรือภรรยาที่ป่วยไปไหนไม่ได้ เป็นต้น

4) กรณีที่กล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบที่ยังบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าสิ่งนั้นสามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบที่ยังบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ก็สามารถใช้ motsu ได้ การตีความดังกล่าว ขึ้นอยู่กับบริบท และความเหมาะสมในประโยค เช่น ปากกว้าง ตาโต ตาสวย ผมหงอก ใฝ่หนวดขาว ไข้ ส่วนสูง น้ำหนัก ปฏิกริยาตอบสนองในร่างกาย ความลึก ความกว้าง ขาที่หมายถึง ยานพาหนะ ตาที่หมายถึงการรับรู้ หัวที่หมายถึงความคิด สติปัญญา ความสามารถ หรือเล็บที่หมายถึงอาวุธ เป็นต้น

5) กรณีที่เกิดกล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ จะใช้ motsu เช่น ภาระหนี้สิน หรือความรับผิดชอบต่อเรื่องต่างๆ เป็นต้น

6) กรณีที่เกิดกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องมีการผันรูป เช่น ไวยากรณ์รูปคำสั่ง รูปเชิญชวน หรือรูปตั้งใจ จะใช้ motsu

5.2.2 ความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ของผู้เรียนชาวไทย

จากผลการสำรวจที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้นปรากฏว่า เกณฑ์ในการใช้ข้อ (1) ที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นทรัพย์สินสมบัติที่เป็นรูปธรรมซึ่งสามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu มีผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องร้อยละ 41.00 ผู้เรียนส่วนใหญ่เลือกใช้ aru เกณฑ์ในการใช้ข้อ (2) ที่กล่าวถึงการมีสิ่งที่เป็นบ่งบอกถึงคุณสมบัติหรือลักษณะของผู้ครอบครองที่เป็นนามธรรม ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้ง aru และ motsu เป็นเกณฑ์ที่ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 14.16 ผู้เรียนส่วนใหญ่เลือกใช้ aru

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (3) ที่กล่าวถึงการมีบุคคลในครอบครัวหรือเทียบเท่ากับบุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าบุคคลเหล่านั้นมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม มีแนวโน้มที่จะใช้ motsu มากกว่า จากผลการสำรวจปรากฏว่า กรณีที่เกิดกล่าวถึงบุคคลที่ไม่มีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติม ผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถเลือกใช้ aru ได้ถูกต้อง ส่วนกรณีที่เกิดกล่าวถึงบุคคลที่มีส่วนขยายเพิ่มเติมซึ่งมีแนวโน้มที่จะใช้ motsu นั้น ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังคงเลือกใช้ aru มากกว่า motsu สาเหตุที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่เข้าใจว่าการกล่าวถึงการมีบุคคล แม้จะมีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติมหรือไม่ก็ตาม ไม่สามารถใช้ motsu ได้เช่นเดียวกับการกล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นสิ่งของ นอกจากนี้ ตำราเรียนที่ผู้เรียนใช้ส่วนใหญ่ยังไม่มีคำอธิบายเกี่ยวกับการมีบุคคลที่มีส่วนขยายคำนามเพิ่มเติมด้วย

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ที่กล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง โดยปกติจะใช้ aru แต่ถ้าสิ่งนั้นสามารถตีความได้มากกว่าการเป็นอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง ก็สามารถใช้ motsu ได้ การตีความดังกล่าว ขึ้นอยู่กับบริบท และความเหมาะสมในประโยค มีผู้เรียนที่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง ร้อยละ 77.50 เป็นเกณฑ์ที่ผู้เรียนสามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องมากที่สุด จากผลการสำรวจดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่าเกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) นี้ ไม่เป็นไปตามสมมติฐานของผู้วิจัยเนื่องจากแม้ไม่มีคำอธิบายในตำราเรียนเกี่ยวกับการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง แต่ผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้องมากที่สุด สาเหตุที่เป็นเช่นนั้น อาจเป็น

เพราะการกล่าวถึงการมีอวัยวะ หรือส่วนประกอบซึ่งบ่งบอกสภาพ หรือลักษณะของผู้ครอบครอง โดยส่วนใหญ่จะใช้ aru ซึ่งผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะเลือกใช้ aru ในทุกกรณีอยู่แล้วตามความเคยชิน ตั้งแต่ต้นในช่วงที่เริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่น ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่จะเน้นสอนคำกริยา aru มากกว่า motsu ดังนั้น เกณฑ์ในการใช้ข้อ (4) ผู้เรียนส่วนใหญ่จึงเลือกใช้ aru มากที่สุด แม้ไม่มีคำอธิบายในตำราเรียนก็ตาม

เกณฑ์ในการใช้ข้อ (5) และ (6) ที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งที่เป็นภาระหน้าที่ หรือ ความรับผิดชอบ หรือกรณีที่กล่าวถึงการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ใช้ในไวยากรณ์ที่ต้องมีการผัน รูป ซึ่งจะใช้ motsu ก็เช่นกัน ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเลือกใช้ aru ตามความเคยชิน โดยไม่คำนึงว่าการ กล่าวถึงการครอบครองนั้น เป็นการแบกรับภาระหน้าที่ หรือความรับผิดชอบ และไม่คำนึงถึงหน้าที่ ของคำกริยาทั้งสองว่ากริยาใดสามารถนำไปใช้ผันรูปได้ กล่าวโดยสรุปก็คือ ผู้เรียนอาจไม่ทราบ ว่า คำกริยา aru เป็นกริยาที่แสดงสภาพ ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้ในไวยากรณ์ที่มีการผันรูปได้เลย เช่น รูปคำสั่ง รูปเชิญชวน หรือรูปตั้งใจ เป็นต้น นอกจากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยยังมีความเห็นว่า เกณฑ์ ในการใช้ข้อ (5) และ (6) อาจเป็นเกณฑ์ที่ผู้เรียนไม่เคยศึกษามาก่อนเลยก็ได้ ดังนั้น ผู้เรียนส่วนใหญ่จึงไม่เลือกใช้ motsu แต่จะเลือกใช้ aru แทน

จากการอภิปรายผลดังกล่าวทั้งหมด ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ไม่ว่าจะกล่าวถึงการ ครอบครองในกรณีใดก็ตาม ผู้เรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะเลือกใช้ aru โดยไม่คำนึงว่าการ กล่าวถึงการครอบครองนั้น สิ่งที่ครอบครองจะเป็นสิ่งใด เป็นการครอบครองที่ให้ความหมายใด หรือเป็นการครอบครองที่ใช้ในไวยากรณ์ใด สาเหตุที่เป็นเช่นนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่อาจเคยชินกับการใช้คำกริยา aru มาตั้งแต่ต้นในช่วงที่เริ่มเรียนภาษาญี่ปุ่น ซึ่งผู้สอนส่วนใหญ่จะเน้นสอนคำกริยา aru มากกว่า motsu ประกอบกับคำอธิบายในตำราเรียนที่มีส่วนใหญ่จะ อธิบายเพียงการใช้คำกริยา aru เท่านั้น มีตำราเรียนเพียง 2 เล่มที่อธิบายถึงการใช้คำกริยา motsu และเป็นคำอธิบายที่ไม่ครอบคลุมตามเกณฑ์ในการใช้ทั้งหมด

5.3 ปัญหาและอุปสรรคที่พบในงานวิจัย

แนวคิดเรื่องเกณฑ์ในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ใน ภาษาญี่ปุ่นของผู้วิจัยแต่ละท่านมีความเห็นที่เหมือนและแตกต่างกัน และยังมีส่วนที่ขัดแย้งกันด้วย ดังนั้น จึงค่อนข้างยากสำหรับผู้วิจัยในการสรุปเกณฑ์ดังกล่าวออกมาใหม่เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับ ผู้เรียนชาวไทย

นอกจากนี้ การเลือกประโยคตัวอย่างเพื่อนำมาใช้ในแบบสำรวจความสามารถในการใช้ของผู้เรียนชาวไทยใช้เวลาค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องเลือกประโยคตัวอย่างที่สามารถอธิบายเกณฑ์ในการใช้ได้ชัดเจนที่สุด และต้องให้อาจารย์ชาวไทยและชาวญี่ปุ่นช่วยตรวจสอบความถูกต้องด้วย

การแจกแบบสอบถามให้กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยไม่ได้ไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในทุคมหาวิทยาลัยเนื่องจากความไม่สะดวกในเรื่องเวลาและสถานที่จึงได้รับความกรุณาจากอาจารย์ในมหาวิทยาลัยดังกล่าวช่วยแจกและส่งกลับมาให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์จึงทำให้ค่อนข้างล่าช้า นอกจากนี้ เนื่องจากผู้วิจัยอนุญาตให้กลุ่มเป้าหมายนำแบบสอบถามกลับไปทำที่บ้าน เพื่อตรวจสอบดูเนื้อหาในตำราเรียนที่กลุ่มเป้าหมายใช้ว่ามีคำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการใช้คำกริยา aru และ motsu หรือไม่ จึงทำให้ผู้เรียนบางคนนำกลับบ้านไปแล้วไม่ยอมทำ และไม่นำมาส่งคืนให้กับผู้สอน จึงทำให้ได้รับแบบสอบถามคืนไม่ครบจำนวนที่แจกไป กล่าวคือ ผู้วิจัยส่งไปทั้งหมดจำนวน 149 ชุด แต่ได้กลับคืนมาเพียง 100 ชุด

5.4 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบข้อสังเกตและประเด็นน่าสนใจที่เห็นว่าควรทำการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป ดังนี้

1. ผู้วิจัยเห็นว่าควรทำการสำรวจความสามารถในการเลือกใช้คำกริยาดังกล่าว ของผู้พูดชาวญี่ปุ่นซึ่งเป็นเจ้าของภาษาด้วย และหลังจากที่ได้ผลดังกล่าวแล้ว ควรนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสรุปออกมาจากการศึกษาในเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสรุปออกมาได้เป็นเกณฑ์ที่ชาวญี่ปุ่นปัจจุบันใช้จริงหรือไม่ นอกจากนี้ ควรนำผลดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับความสามารถในการใช้ของผู้เรียนชาวไทย เพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร
2. ผู้วิจัยเห็นว่า ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้ผู้เรียนชาวไทยไม่สามารถเลือกใช้ได้ถูกต้อง นอกเหนือจากข้อสันนิษฐานในเรื่องคำอธิบายในตำราเรียน อาจศึกษาเรื่องการถ่ายโอนในการใช้คำกริยาดังกล่าวเพื่อศึกษาว่าอิทธิพลของภาษาแม่มีผลต่อความเข้าใจเรื่องดังกล่าวหรือไม่

ภาคผนวก

ผนวก ก.

รายชื่อตำราเรียน เอกสารประกอบการสอน
และหนังสืออธิบายไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นของผู้เรียนชาวไทย ที่ผู้วิจัยทำการสำรวจ

รายชื่อตำราเรียน เอกสารประกอบการสอน และหนังสืออธิบายไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่น
ขั้นต้นของผู้เรียนชาวไทยที่ผู้วิจัยทำการสำรวจแล้ว จำนวน 17 ชุด มีดังนี้

- (1) กนกวรรณ เลานบูรณะกิจ. ก้าวไกลไปกับภาษาญี่ปุ่น. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ตำรา
ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- (2) ทวีรุโอะ, โยชิโกะ. ภาษาญี่ปุ่นประยุกต์ 1 ระดับต้น – กลาง. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
(ไทย-ญี่ปุ่น), 2545.
- (3) โทโมมัทสึ, เคทสึโกะ. กุญแจสู่ 200 ประโยคพื้นฐาน ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นและกลาง. กรุงเทพฯ:
สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2545.
- (4) ทศนีย์ วรจรรยาวงศ์. คู่มือการอธิบายไวยากรณ์และคำศัพท์ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นสำหรับผู้เรียน.
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.
- (5) โนะบุโกะ, มิซึตะนิ และ ยะซึโกะ, ซะซะคิ. ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น. 2 เล่ม. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, 2540.
- (6) นุซบา บรรจงมณี. ภาษาญี่ปุ่น อากิโกะโตะโทโตดาจิ. 6 เล่ม. กรุงเทพฯ: คิโนะคุนิยะ
บุ๊คสโตร์, 2547.
- (7) ปราณีย์ จงสุจริตธรรม. ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น 3 = Nihongo Yoroshiku 3. กรุงเทพฯ: สมาคม
ส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2542.
- (8) ผกาทิพย์ สกุลครุ. ภาษาญี่ปุ่นขั้นพื้นฐาน – อธิบายไวยากรณ์และรูปประโยค. กรุงเทพฯ:
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น, คณะศิลปศาสตร์. ศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่นกรุงเทพ, 2527.

- (9) วัฒนา วุฒิจำนง. ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น เล่ม1. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2542.
- (10) วัฒนา วุฒิจำนง. ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น เล่ม1. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2547.
- (11) ศูนย์การเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นมหาวิทยาลัย INTERNATIONAL CHRISTION. JAPANESE FOR COLLEGE STUDENTS : BASIC (ฉบับภาษาไทย) VAL.1. กรุงเทพฯ: คิโนะคุนิยะ บุกส์โตร์ (ประเทศไทย), 2545.
- (12) สมาคมนักเรียนเก่าในพระบรมราชูปถัมภ์. ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น 2. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น, ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น, คณะมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- (13) สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น). แบบเรียนภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น มินนะ โนะ นิสงโกะ. 4 เล่ม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม, 2546.
- (14) สุเทพ น้อมสวัสดิ์. ไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น ๖ (ฉบับปรับปรุงแก้ไข)1. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2538.
- (15) Association for Japanese – Language Teaching . Japanese for Busy People. 2 เล่ม. Kodansha International Ltd, 1990.
- (16) Bunka Institute of Language. Bunka Shokyuu Nihongo ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้นของโรงเรียนบุงคะ ฉบับภาษาไทย. Abeno Printing Co.,LTD, 1990.
- (17) THE ASSOCIATION FOR OVERSEAS TECHNICAL SCHOLARSHIP (AOTS). SHIN NIHONGO NO KISO ตำราหลักไวยากรณ์ (คำแปลภาษาไทย). กรุงเทพฯ: Kurashiki Insatsu Kabushiki Kaisha, 1996.

ผนวก ข.

แบบสำรวจความสามารถในการใช้ของผู้เรียนชาวไทย เรื่อง คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่น

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความหมาย วิธีการใช้ และความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมาย วิธีการใช้และความสามารถในการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ในภาษาญี่ปุ่นของผู้เรียนชาวไทย

แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารหรือตำราเรียนที่ใช้เรียนในชั้นต้น
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการใช้คำกริยา aru และ motsu

หมายเหตุ

คำกริยาแสดงการครอบครองคือ คำกริยาที่ใช้กล่าวแสดงถึงการมีหรือการครอบครองสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสิ่งนั้นเป็นของผู้ที่มีหรือผู้ที่ครอบครอง โดยไม่จำกัดระยะเวลาในการมีหรือครอบครอง ซึ่งสิ่งที่มีหรือครอบครองอาจไม่ได้มีอยู่ ณ สถานที่นั้นในตอนที่ถูกกล่าวถึงก็ได้ นอกจากนั้น สิ่งที่มีหรือสิ่งที่ครอบครองจะสัมพันธ์กับผู้ที่มีหรือผู้ที่ครอบครอง โดยผู้ที่มีหรือผู้ที่ครอบครองจะเป็นประธานของประโยค และสิ่งที่มีหรือสิ่งที่ครอบครองจะเป็นกรรมของประโยค ตัวอย่างเช่น

(1) かのじよ がいしや 彼女には外車があります。

かのじよ がいしや も 彼女は外車を持っています。

เธอมีรถยนต์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ

ขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมือของท่าน

ธวัช คำทองทิพย์

นักศึกษาปริญญาโท เอกญี่ปุ่นศึกษา

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คำแนะนำ โปรดใส่เครื่องหมาย (X) ลงใน () และกรอกข้อความตามความเป็นจริง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ :ปี
3. สถาบันที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน : มหาวิทยาลัย.....
4. ท่านกำลังศึกษาอยู่ชั้น : ปีที่.....
5. ท่านสอบผ่านวัดระดับภาษาญี่ปุ่นระดับใด
 () ระดับ 1 () ระดับ 2 () ระดับ 3 () ระดับ 4
 () เคยสอบแต่ยังไม่ผ่านระดับใดเลย () ไม่เคยสอบ
6. ท่านเคยมีประสบการณ์ไปศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นหรือไม่ (หากเคยโปรดระบุระยะเวลา)
 () เคย ระยะเวลา.....ปี.....เดือน.....วัน () ไม่เคย

ส่วนที่ 2 เอกสารหรือตำราเรียนที่ใช้เรียนในชั้นต้น

1. ท่านใช้เอกสารหรือตำราเรียนใดในชั้นต้น
 () にほんご みんなの日本語 () しょきゅうにほんご 初級日本語 とうきょうがいがいこくごだいがく 東京外国語大学
 () にほんごしょほ 日本語初歩 () にほんご 日本語よろしく
 () とも あきこと友だち () ぶんかしょきゅうにほんご 文化初級日本語
 () Japanese for Busy People () ภาษาญี่ปุ่นประยุกต์ ระดับต้น – กลาง
 () เอกสารที่อาจารย์ผู้สอนผลิตเอง () อื่นๆ.....
2. ในเอกสารหรือตำราเรียนของท่าน มีคำอธิบายเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu หรือไม่ (หากมีโปรดตอบข้อ 3 และ 4)
 () มี () ไม่มี
3. ในความเห็นของท่าน คิดว่าเอกสารหรือตำราเรียนดังกล่าว มีคำอธิบายเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu ใช้อย่างชัดเจนเพียงใด
 () ชัดเจนมากที่สุด () ชัดเจนมาก () ชัดเจนปานกลาง
 () ชัดเจนน้อย () ชัดเจนน้อยที่สุด
4. ในเอกสารหรือตำราเรียนดังกล่าว มีแบบฝึกหัดเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างการใช้คำกริยาแสดงการครอบครอง aru และ motsu หรือไม่
 () มี () ไม่มี

ส่วนที่ 3 ความสามารถในการใช้คำกริยา aru และ motsu

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย (X) ลงในช่องที่คิดว่าถูกต้อง

(หากไม่เข้าใจความหมายของประโยค กรุณาดูหมายเหตุหน้าถัดไป)

NO	ประโยค	ある	持つ	ใช้ได้ทั้งสอง	ตอบไม่ได้
1	うたが 疑い (がある / を持つ)。				
2	こころ いたで 心に痛手 (がある / を持つ)。				
3	とち 土地 (がある / を持っている)。				
4	かいしゃ せきにん 会社が責任 (がある / を持つ)。				
5	かれ しらが 彼は白髪 (がある / を持っている)。				
6	だんし 男子クラス (がある / を持つ)。(担任)				
7	Aさんは才能 (がある / を持っている)。				
8	わたし わる よかん 私は悪い予感 (がある / を持っている)。				
9	かれ きゅうしゅう しんせき 彼は九州に親戚 (がある / を持っている)。				
10	わたし こいびと 私は恋人 (があります / を持っています)。				
11	がいこく めずら 外国の珍しい切手 (がある / を持っている)。				
12	もっと じぶん のしたことに責任 (があれ / を持て)。				
13	Aさんは車 (がない / を持たない) つもりらしい。				
14	あの力士 たいじゅう あの力士は体重 (があります / を持っています)。				
15	あの行動は重要な意味 (がある / を持っている)。				
16	たなか ばくだい ざいさん 田中さんは莫大な財産 (がある / を持っている)。				
17	たろう 太郎さんはニキビ (があります / を持っています)。				
18	かれ びょうき ね たきりの妻 (がある / を持っている)。				
19	この土器は歴史的な価値 (がある / を持っている)。				
20	わたし ねつ 私は熱 (が37.5度あります / を37.5度持っています)。				
21	たなか きょうだい ふたり 田中さんは兄弟 (が2人あります / を2人持っています)。				
22	かのじよ せいしんはくじゃく こども 彼女は精神薄弱の子供 (があって / を持て) 苦労している。				
23	わたし やしな 私は養わなければならない従業員 (がある / を持っている)。				
24	かれ じぶん いえ 彼らは自分の家 (がある / を持つ) ために、精出して働いている。				

หมายเหตุ ความหมายของประโยคใน ส่วนที่ 3

- ข้อ 1. มีข้อสงสัย
- ข้อ 2. มีรอยบอบช้ำในใจ
- ข้อ 3. มีที่ดิน
- ข้อ 4. บริษัทที่มีความรับผิดชอบ
- ข้อ 5. เขามีผมหงอก
- ข้อ 6. (ครูประจำชั้น) ฉันรับผิดชอบห้องเรียนที่มีแต่นักเรียนชายล้วน
- ข้อ 7. คุณเอมีพรสวรรค์
- ข้อ 8. ฉันมีดวงสังหรณ์ที่ไม่ดี
- ข้อ 9. เขามีญาติอยู่ที่คิวชู
- ข้อ 10. ผมมีแฟน
- ข้อ 11. มีแสดมปีที่หายากจากต่างประเทศ
- ข้อ 12. จงมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนกระทำลงไปให้มากกว่านี้หน่อย
- ข้อ 13. ดูเหมือนว่าคุณเอตั้งใจที่จะไม่มีรถ
- ข้อ 14. นักชู้โมคนนั้นมีน้ำหนักตัวมาก
- ข้อ 15. การกระทำนั้นมีความหมายสำคัญ
- ข้อ 16. คุณทานากะมีทรัพย์สินสมบัติมากมายมหาศาล
- ข้อ 17. คุณทาโร่มีสิ่ว
- ข้อ 18. เขามีภรรยาที่ป่วยไปไหนไม่ได้ ต้องนอนอยู่กับที่
- ข้อ 19. ภาชนะดินเผาชิ้นนี้มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์
- ข้อ 20. ฉันมีใช้สูง 37.5 องศา
- ข้อ 21. คุณทานากะมีพี่น้อง 2 คน
- ข้อ 22. เนื่องจากเธอมีลูกที่มีสติปัญญาเชิงซ้อน จึงลำบาก
- ข้อ 23. ผมมีลูกจ้างที่ต้องดูแล
- ข้อ 24. พวกเขาตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะมีบ้านเป็นของตัวเอง

บรรณานุกรม

引用文献

影山太郎(1993)『文法と語形成』ひつじ書房

影山太郎・岸本秀樹(2004)「存在・所有の軽動詞構文と意味編入」『日本語の分析と言語類型—柴谷方良教授還暦記念論文集—』くろしお出版、117-164

菊地康人(1990)「『xのyがz』に対応する『xはyがz』文の成立条件—あわせて、(許容度)の明確化」『文法と意味の間—国広啓弥授業退官記念論文集』くろしお出版、105-132

菊地康人(2000)「所有の「ある」と「もっている」」『世界の日本語教育』6月10号 147-163

岸本秀樹(2002)「存在・所有文の文法関係について」伊藤たかね(編)『文法理論—レキシコンと統語』東大出版会、147-171

岸本秀樹(2003)「「ある」「いる」の交替現象」『月刊言語』11月11号 Vol.32 大修館書店、45-51

金水敏(2003)「所有表現の歴史的変化」『月刊言語』11月11号 Vol.32 大修館書店、38-44

久野暲(1973)『日本語文法研究』大修館書店

澤田浩子(2003)「所有物の属性認識」『月刊言語』11月11号 Vol.32 大修館書店、54-60

柴谷方良(1978)「存在文と所有文」『日本語の分析—生成文法の方法—』大修館書店、346-349

高橋太郎・屋久茂子(1984)「「～がある」の用法」『国立国語研究所報告 79 研究報告集 5』[公文書版]、国立国語研究所 1-42

竹沢幸一(2003)「「ある」と have/be の統語論」『月刊言語』11月11号 Vol.32 大修館書店、61-68

角田太作(1991)「所有傾斜」『世界の言語と日本語』1版くろしお出版、117-164

寺村秀夫(1982)「存在の表現」『日本語のシンタクスと意味』くろしお出版、155-161

- 中右実(1998)「Be と Have からの発想。構文と事象構造」『日英語比較選書 5』、東京：研究社出版、55-106
- 新居田純野(1999)「人の所有を表す表現について---「人がある/いる」と「人をもつ」の両形式の分析から」アラム佐々木幸子編『言語学と日本語教育---実用的言語理論の構築を目指して』くろしお出版、245-258
- 仁田義雄(1979)「日本語文の表現類型--主格の人称制限と文末構造のあり方の視点において--」『英語と日本語と林栄一教授還暦記念論文集』東京：くろしお出版、287-306
- 原沢伊都夫(1991)「所有の意味を有する「持つ」の一考察」『日本語教育』2月74号 Vol.21、98-108
- 船田逸夫(1970)「「---がある」と---をもつ」---所有の表現について」『言語生活』6月255号東京：筑摩書房 80-87
- 松岡弘(2000)「存在-所有を表す表現」『日本語文法ハンドブック』スリーエーネットワーク、34-39
- 森田良行(1989)「基礎日本語---意味の使い方」『基礎日本語辞典』角川書店、48-51、443-447
- 山口巖(2003)「「もつ」の言語・「ある」の言語」『月刊言語』11月11号 Vol.32 大修館書店、30-37
- 鷲尾龍一(2003)「もつ・ある・なる-助動詞の体系と非対格性」『月刊言語』11月11号 Vol.32 大修館書店、69-75